

ಶ್ರೀ:

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾಣ ವೇಂಕಟನಾಥಾಯಂಃ ಕವಿತಾರ್ಥಕಕ್ಷೇಸರೀ |
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವಯೋಽ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ವಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

॥ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವತ್ಪೀಠಾ ॥

This book has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜಮಹಾದೇಶಿಕೇ

His Holiness *śrīmad āñdavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt, LATEX, Itrans, and the **Baraha** font.

ವಿಷಯಸೂಚಿ

1	ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಧ್ಯಾನಂ	5
2	ಅಜುಂನವಿಷಾದಯೋಗಃ	7
3	ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗಃ	13
4	ಕರ್ಮಯೋಗಃ	21
5	ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಸನ್ವಾರ್ಥಸಯೋಗಃ	27
6	ಸನ್ವಾರ್ಥಸಯೋಗಃ	33
7	ಧ್ಯಾನಯೋಗಃ	37
8	ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನಯೋಗಃ	43
9	ಅಕ್ಷರಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಃ	47
10	ರಾಜವಿದ್ಯಾರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗಃ	51
11	ವಿಭಾತಿಯೋಗಃ	55
12	ವಿಶ್ವರೂಪದಶನಯೋಗಃ	61
13	ಭಕ್ತಿಯೋಗಃ	71
14	ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞವಿಭಾಗಯೋಗಃ	75
15	ಗುಣತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗಃ	79
16	ಪುರುಷೋತ್ತಮಯೋಗಃ	83
17	ದೈವಾಸುರಸಂಪದ್ಭಾಗಯೋಗಃ	87
18	ಶ್ರದ್ಧಾತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗಃ	91
19	ವೋಕ್ಷಸನ್ವಾರ್ಥಸಯೋಗಃ	95

20 ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ 10 103

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಧ್ಯಾನಂ ॥

ಓಂ ಪಾಥಾಯ ಪ್ರತಿಬೋಧಿತಾಂ ಭಗವತಾ ನಾರಾಯಣೇನ ಸ್ವಯಂ

ವ್ಯಾಸೇನ ಗ್ರಂಥಿತಾಂ ಪ್ರಾಣಮುನಿನಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಹಾಭಾರತಂ।

ಅದ್ವೈತಾಮೃತವರ್ಷಿಣೀಂ ಭಗವತೀಮಷ್ಟಿದಶಾಧ್ಯಾಯಿನೀಂ
ಅಂಬಿ ತ್ವಾಮುಸುಸಂದಧಾಮಿ ಭಗವದ್ಗೀತೇ ಭವೇದ್ವೈಷಿಣೀಂ ॥ १ ॥

ನಮೋಽಸ್ತु ತೇ ವ್ಯಾಸ ವಿಶಾಲಬುದ್ಧೇ

ಪುಲಾಳರವಿಂದಾಯತಪತ್ರನೇತ್ರಿ

ಯೇನ ತ್ವಯಾ ಭಾರತತ್ಪ್ರಲಪ್ರಾಣಃ

ಪ್ರಜ್ಞಾಲಿತೋ ಜ್ಞಾನಮಯಃ ಪ್ರದೀಪಃ ॥ २ ॥

ಪ್ರಪನ್ನಪಾರಿಜಾತಾಯ ತೋತ್ರವೇತ್ರೈಕಪಾಣಯೇ।

ಜ್ಞಾನಮುದ್ರಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೀತಾಮೃತದುಹೇ ನಮಃ ॥ ३ ॥

ಸವೋಽಪನಿಷದೋ ಗಾವೋ ದೋಗ್ನಿಗ್ರಾ ಗೋಪಾಲನಂದನಃ।

ಪಾಥೋಽವತ್ಸಃ ಸುಧೀಭೋಽಕಾತು ದುಗ್ಧಂ ಗೀತಾಮೃತಂ ಮಹತ್ ॥ ४ ॥

ವಸುದೇವಸುತಂ ದೇವಂ ಕಂಸಚಾಣಾರಮಂದಂ ।

ದೇವಕೀಪರಮಾನಂದಂ ಕೃಷ್ಣಂ ವಂದೇ ಜಗದ್ಗುರುಂ ॥ ५ ॥

ಭೀಷ್ಣದೋಣತಟಾ ಜಯದ್ರಥಜಲಾ ಗಾಂಧಾರನೀಲೋತ್ಪಳಾ

ಶಲ್ಯಗ್ರಾಹವತೀ ಕೃಪೇಣ ವಹನೀ ಕಣೀಣ ವೇಲಾಕುಲಾ ।

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮವಿಕಣಘೋರಮಕರಾ ದುಯೋಽಧನಾವತಿಣನೀ

ಸೋತ್ತೋಣಾ ಖಿಲು ಪಾಂಡವೈ ರಣನದೀ ಕೈವರ್ತಕಃ ಕೇಶವಃ ॥ ६ ॥

ಪಾರಾಶರ್ಯವಚಃ ಸರೋಜಮಮಲಂ ಗೀತಾಧಂಗಂಧೋತ್ಪಣಂ

ನಾನಾಖ್ಯಾನಕಕೇಸರಂ ಹರಿಕಥಾಸಂಬೋಧನಾಬೋಧಿತಂ ।

ಲೋಕೇ ಸಜ್ಜನಷಟ್‌ಪದ್ಮೀರಹರಹಃ ಪೇಟೀಯಮಾನಂ ಮುದಾ
ಭಾಯಾದಾಖ್ಯರತಪಂಕಜಂ ಕಲಿಮಲಪ್ರಧಾಂಸಿ ನಃ ಶ್ರೀಯಸೇ ॥ ೨ ॥

ಮೂಕಂ ಕರೋತಿ ವಾಚಾಲಂ ಪಂಗುಂ ಲಂಘಯತೇ ಗಿರಿಂ ।
ಯತ್ಕೃಪಾ ತವಹಂ ವಂದೇ ಪರಮಾನಂದಮಾಧವಂ ॥ ೩ ॥

ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವರುಣೀಂದ್ರರುದ್ರಮರುತಃ ಸ್ತಾನ್ವಂತಿ ದಿವ್ಯೈಲೃಃ ಸ್ತಾವೈಃ
ವೇದೈಃ ಸಾಂಗಪದಕ್ರಮೋಪನಿಷದೈಗಾಂಯಂತಿ ಯಂ ಸಾಮಗಾಃ ।
ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥಿತ ತದ್ಗತೇನ ಮನಸಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಯಂ ಯೋಗಿನೋ
ಯಸ್ಯಾಂತಂ ನ ವಿದುಃ ಸುರಾಸುರಗಣಾ ದೇವಾಯ ತಸ್ಯೈ ನಮಃ ॥ ೪ ॥

॥ ೪ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಧ್ಯಾನಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಅಜುಂನವಿಷಾದಯೋಗಃ ॥ (ಪ್ರಥಮೋದಧ್ಯಾಯಃ)

ಧರ್ಮತರಾಷ್ಟ್ರ ಉವಾಚ

ಧರ್ಮಕ್ಕೇತ್ತೀರ್ ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತೀರ್ ಸಮವೇತಾ ಯುಯುತ್ಸುವಃ ।
ಮಾಮಕಾಃ ಪಾಂಡವಾಶ್ಚಲ್ಪ ಶಿಮಹರವತ ಸಂಜಯ ॥ ೧.೧ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ದೃಷ್ಟಾದ ತು ಪಾಂಡವಾನೀಕಂ ವ್ಯಾಧಂ ದುಯೋಽಧನಸ್ತದಾ ।
ಅಚಾರ್ಯಾಂಶುಪಸಂಗಮ್ಯ ರಾಜಾ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ ೧.೨ ॥

ಪಶ್ಯೆತಾಂ ಪಾಂಡುಪುತ್ರಾಣಾಮಾಚಾರ್ಯಾಂ ಮಹತೀಂ ಚಮೂಂ ।
ವ್ಯಾಧಾಂ ದ್ರುಪದಪುತ್ರೀಣ ತವ ಶಿಷ್ಯೀಣ ಧೀಮತಾ ॥ ೧.೩ ॥

ಆತ್ರ ಶಾರಾ ಮಹೀಷ್ವಾಸಾ ಭೀಮಾಜುಂನಸಮಾ ಯುಧಿ ।
ಯುಯುಧಾನೋ ವಿರಾಟಶ್ಚ ದ್ರುಪದಶ್ಚ ಮಹಾರಥಃ ॥ ೧.೪ ॥

ಧರ್ಮಕೇತುಶ್ಚೇಕಿತಾನಃ ಕಾಶಿರಾಜಶ್ಚ ವೀರ್ಯಂವಾಃ ।
ಪುರುಜಿತ್ಯೂತಿಭೋಽಜಶ್ಚ ಶೈಖಿಭ್ಯಾಂ ನರಪುಂಗವಃ ॥ ೧.೫ ॥

ಯುಧಾಮನ್ಯಶ್ಚ ವಿಕ್ರಾಂತ ಉತ್ತಮೌಜಾಶ್ಚ ವೀರ್ಯಂವಾಃ ।
ಸೌಭದ್ರೋ ದ್ರುಪದೇಯಾಶ್ಚ ಸರ್ವ ಏವ ಮಹಾರಥಾಃ ॥ ೧.೬ ॥

ಅಸ್ತಾಕಂ ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾ ಯೇ ತಾನ್ನಿಬೋಽಧ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ ।
ನಾಯಕಾ ಮಮ ಸೈನ್ಯಸೈ ಸಂಜ್ಞಾಧಂ ತಾನ್ನಿವೀಮಿ ತೇ ॥ ೧.೭ ॥

ಭವಾನ್ಧಿಷ್ಠಶ್ಚ ಕಣಂಶ್ಚ ಕೃಪಶ್ಚ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ।
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಾ ವಿಕಣಂಶ್ಚ ಸೌಮಾದತ್ತಿಸ್ತಧೈರ್ಯವ ಚ ॥ ೧.೮ ॥

ಅನ್ಯೇ ಚ ಬಹವಃ ಶಾರಾ ಮದಧೀಂ ತೃಕ್ತಜೀವಿತಾಃ |
ನಾನಾಶಸ್ತಾಪ್ರಹರಣಾಃ ಸವೀಂ ಯುದ್ಧವಿಶಾರದಾಃ || ೧.೬ ||

ಅವಯಾಂಪ್ತಂ ತದಸ್ಯಾಕಂ ಬಲಂ ಭೀಷಾಭಿರಕ್ಷಿತಂ |
ಪಯಾಂಪ್ತಂ ಶ್ರಿದಮೀತೀಷಾಂ ಬಲಂ ಭೀವಾಭಿರಕ್ಷಿತಂ || ೧.೭ ||

ಅಯನೇಷು ಚ ಸವೀಂಷು ಯಥಾಭಾಗಮವಸ್ಥಿತಾಃ |
ಭೀಷ್ಯಮೇವಾಭಿರಕ್ಷಿತು ಭವಂತಃ ಸವಂ ಏವ ಹಿ || ೧.೮ ||

ತಸ್ಯ ಸಂಜನಯನ್ವಷಣ ಕುರುವೃದ್ಧಃ ಪಿತಾಮಹಃ |
ಸಿಂಹನಾದಂ ವಿನದೋಚ್ಚೆಂಳಿಂ ದಧೌ ಪ್ರತಾಪವಾಣ || ೧.೯ ||

ತತಃ ಶಂಖಾಶ್ಚ ಭೀಯಂಶ್ಚ ಪಣವಾನಕಗೋಮುಖಾಃ |
ಸಹಸ್ರೇವಾಭೃಹನ್ಯಂತ ಸ ಶಬ್ದಸ್ತಮುಲೋಽಭವತ್ || ೧.೧೦ ||

ತತಃ ಶೈತ್ಯೇತ್ಯೈಹಯೀಯುಂಕ್ತೇ ಮಹತಿ ಸ್ಯಂದನೇ ಸ್ಥಿತಾ |
ಮಾಧವಃ ಪಾಂಡವಶ್ಚೆಂಳಿಂ ದಧೌ ಪ್ರದಘ್ನಿತುಃ || ೧.೧೧ ||

ಪಾಂಚಜನ್ಯಂ ಹೃಷೀಕೇಶೋ ದೇವದತ್ತಂ ಧನಂಜಯಃ |
ಪೊಂಡ್ರಂ ದಧೌ ಮಹಾಶಂಖಿಂ ಭೀಮಕಮಾಂ ವೃಕೋದರಃ || ೧.೧೨ ||

ಅನಂತವಿಜಯಂ ರಾಜಾ ಕುಂತಿಪುತ್ರೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ |
ನಕುಲಃ ಸಹದೇವಶ್ಚ ಸುಫೋಷಮಣಿಪುಷ್ಟಕೌ || ೧.೧೩ ||

ಕಾಶೀಶ್ಚ ಪರಮೀಷ್ಯಾಸಃ ಶಿಖಿಂಡೀ ಚ ಮಹಾರಥಃ |
ಧೃಷ್ಟಿಧೃಷ್ಟೋ ವಿರಾಟಶ್ಚ ಸಾತ್ಯಕಿಶ್ವಾಪರಾಜಿತಃ || ೧.೧೪ ||

ದ್ವಿಪದೋ ದ್ವಿಪದೇಯಾಶ್ಚ ಸವಂಶಃ ಪೃಥಿವೀಪತೇ |
ಸೌಭರ್ವಶ್ಚ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಶಂಖಾಂದಧೃತಃ ಪೃಥಕ್ಕೂಧತ್ || ೧.೧೫ ||

ಸ ಫೋಷೋ ಧಾತರಾಷ್ಟ್ರಾಂ ಹೃದಯಾನಿ ವ್ಯಾದಾರಯತ್ |
ನಭಶ್ಚ ಪೃಥಿವೀಂ ಚೈವ ತಮುಲೋಽಭ್ಯನುನಾದಯಃ || ೧.೧೬ ||

ಅಥ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಂದೃಷ್ಟಾ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರೈ ಕರ್ಪಿಧ್ವಜಃ ।
ಪ್ರವೃತ್ತೇ ಶಸ್ತ್ರಸಂಪಾತೇ ಧನುರುದ್ಯಮ್ಯ ಪಾಂಡವಃ ॥ ೮೦ ॥

ಹೃಷೀಕೇಶಂ ತದಾ ವಾಕ್ಯಮಿದಮಾಹ ಮಹಿಂಪತೇ ।

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಸೇನಯೋರುಭಯೋಮಂಧ್ಯೇ ರಥಂ ಸಾಫಲಯ ಮೇಂಚ್ಯತ ॥ ೮೧ ॥

ಯಾವದೇತಾನ್ನಿರೀಕ್ಷೇಂಹಂ ಯೋದ್ಧು ಕಾಮಾನವಸ್ಥಿತಾಣ ।
ಕೈಮಂಯಾ ಸಹ ಯೋದ್ಧವ್ಯಮಸ್ತಿಣ ರಣಸಮುದ್ರಮೇ ॥ ೮೨ ॥

ಯೋತ್ಸ್ಯಮಾನಾನವೇಕ್ಷೇಂಹಂ ಯ ಏತೇಂತ್ರ ಸಮಾಗತಾಃ ।
ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ದುಬುಂದ್ರೇಯುಂದ್ರೇ ಪ್ರಿಯಚಿಕಿಷಣವಃ ॥ ೮೩ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ಎವಮುಕೊತ್ತೇ ಹೃಷೀಕೇಶೋ ಗುಡಾಕೇಶೇನ ಭಾರತ ।
ಸೇನಯೋರುಭಯೋಮಂಧ್ಯೇ ಸಾಫಲಯಿತ್ವಾ ರಥೋತ್ತಮಂ ॥ ೮೪ ॥

ಭೀಷ್ಯದೊಽಣಪ್ರಮುಖಿತಃ ಸವೇಂಷಾಂ ಚ ಮಹಿಂಷಿತಾಂ ।
ಉವಾಚ ಪಾಥ ಪಶ್ಯೈತಾನ್ಸಮವೇತಾನ್ಸರೂನಿತಿ ॥ ೮೫ ॥

ತತ್ತ್ವಪಶ್ಯತ್ಸಿಫಿತಾನ್ವಧಂಃ ಪಿತ್ಯಾನಧ ಪಿತಾಮಹಾಣ ।
ಆಚಾರ್ಯಾಂನಾಂತುಲಾನ್ವಾತ್ಮಾನ್ವಾತ್ಮಾನ್ವಾತ್ಮಾನ್ವಾತ್ಮಾನ್ವಾತ್ಮಾನ್ವಾತ್ಮಾ ॥ ೮೬ ॥

ಶ್ವಾಶರಾನ್ಸಹಂದಶ್ವಲುವ ಸೇನಯೋರುಭಯೋರಪಿ ।
ತಾನ್ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಸ ಕೌಂತೇಯಃ ಸವಾಂಧೂನವಸ್ಥಿತಾಣ ॥ ೮೭ ॥

ಕೃಪಯಾ ಪರಯಾಂವಿಷ್ಮೈತ್ಯೇ ವಿಷೀದನ್ನಿದಮಂಬುವೀತ್ ।

ಅಜುಂನ ಲಿಖಾಚ

ದೃಷ್ಟಿವೇಮಂ ಸ್ವಜನಂ ಕೃಷ್ಣ ಯುಯುತ್ಸಂ ಸಮುಪ್ಸಿತಂ ॥ ಗ.೨೮ ॥

ಸೀದಂತಿ ಮಮ ಗಾತ್ರಾಂಶಿ ಮುಖಂ ಚ ಪರಿಶುಷ್ಯತಿ ।

ವೇಪಥುಶ್ಚ ಶರೀರೇ ಮೇ ರೋಮಹಷಣಶ್ಚ ಜಾಯತೇ ॥ ಗ.೨೯ ॥

ಗಂಡೀವಂ ಸ್ರಂಸತೇ ಹಸ್ತಾತ್ಮಕ್ಷಿಲವ ಪರಿದಹ್ಯತೇ ।

ನ ಚ ಶಕೊಮ್ಮೆವಸ್ಥಾತುಂ ಭ್ರಮತೀವ ಚ ಮೇ ಮನಃ ॥ ಗ.೩೦ ॥

ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಚ ಪಶ್ಯಾಮಿ ವಿಪರೀತಾನಿ ಕೇಶವ ।

ನ ಚ ಶ್ರೀಯೋರನುಪಶ್ಯಾಮಿ ಹತ್ವಾ ಸ್ವಜನಮಾಹವೇ ॥ ಗ.೩೧ ॥

ನ ಕಾಂಕ್ಷೀ ವಿಜಯಂ ಕೃಷ್ಣ ನ ಚ ರಾಜ್ಯಂ ಸುಖಾನಿ ಚ ।

ಕಿಂ ನೋ ರಾಜ್ಯೇನ ಗೋವಿಂದ ಕಿಂ ಭೋಗ್ರೌಜೀರ್ವಿತೇನ ವಾ ॥ ಗ.೩೨ ॥

ಯೇಷಾಮಧೀರ ಕಾಂಕ್ಷಿತಂ ನೋ ರಾಜ್ಯಂ ಭೋಗಾಃ ಸುಖಾನಿ ಚ ।

ತ ಇಮೇರವಸ್ಥಿತಾ ಯುದ್ಧೀ ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ತ್ರೈ ಕಾಂಕ್ಷಿ ಧನಾನಿ ಚ ॥ ಗ.೩೩ ॥

ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಪಿತರಃ ಪ್ರತ್ರಾಸ್ತಧೈವ ಚ ಪಿತಾಮಹಾಃ ।

ಮಾತುಲಾಃ ಶ್ವರುರಾಃ ಪೌತ್ರಾಃ ಲ್ಯಾಲಾಃ ಸಂಬಂಧಿನಸ್ತಫಾ ॥ ಗ.೩೪ ॥

ಎತಾನ್ವ ಹಂತುಮಿಚ್ಯಾಮಿ ಘ್ರಾತೋರಪಿ ಮಧುಸೂದನ ।

ಅಪಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯರಾಜ್ಯಸ್ಯ ಹೇತೋಃ ಕಿಂ ನು ಮಹಿಕೃತೇ ॥ ಗ.೩೫ ॥

ನಿಹತ್ಯ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ವಃ ಕಾ ಪ್ರೀತಿಃ ಸ್ಯಾಜ್ಜನಾದಣನ ।

ಪಾಪಮೇವಾಶ್ರಯೇದಸ್ತಾಂ ಹತ್ವೈತಾನಾತತಾಯಿನಃ ॥ ಗ.೩೬ ॥

ತಸ್ಮಾನ್ವಾಹಾ ವಯಂ ಹಂತುಂ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ವಂ ಭಾಂಧವಾ ।

ಸ್ವಜನಂ ಹಿ ಕಥಂ ಹತ್ವಾ ಸುಖಿನಃ ಸ್ಯಾಮ ಮಾಧವ ॥ ಗ.೩೭ ॥

ಯದ್ವಪ್ಯೇತೇ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಲೋಭೋಪಹತಚೇತಸಃ ।

ಕುಲಕ್ಷಯಕೃತಂ ದೋಷಂ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹೇ ಚ ಪಾತಕಂ ॥ ಗ.೩೮ ॥

ಕಥಂ ನ ಜ್ಞೀಯಮಸ್ಯಾಭಿಃ ಪಾಪಾದಸ್ಯಾನ್ವಿತಿಂತುಂ।
ಕುಲಕ್ಷಯಕೃತಂ ದೋಷಂ ಪ್ರಪಶ್ಯದಿಜಣಾದಣನ॥ ೧.೩೯ ॥

ಕುಲಕ್ಷಯೇ ಪ್ರಣಶ್ಯಂತಿ ಕುಲಧರ್ಮಾಃ ಸನಾತನಾಃ।
ಧರ್ಮೇಽ ನಷ್ಟೇ ಕುಲಂ ಕೃತ್ಯಾಮುಧರ್ಮೋಽಭಿಭವತ್ತುತ್ತಾತ್॥ ೧.೪೦ ॥

ಅಧರ್ಮಾಭಿಭವತ್ತುಷ್ಟ್ಯಾ ಪ್ರದುಷ್ಯಂತಿ ಕುಲಸ್ತಿಯಃ।
ಸೀತ್ರಿಷ್ಟಾ ದುಷ್ಟಾಸು ವಾಷ್ಪೇಽಯ ಜಾಯತೇ ವರ್ಣಾಸಂಕರಃ॥ ೧.೪೧ ॥

ಸಂಕರೋ ನರಕಾಯೈವ ಕುಲಘಾನಾಂ ಕುಲಸ್ಯ ಚ।
ಪತಂತಿ ಹಿತರೋ ಹೈಷಾಂ ಲಾಪ್ತಪ್ರಿಂಡೋದಕರ್ಕಿಯಾಃ॥ ೧.೪೨ ॥

ದೋಷೈರೇತ್ಯಃ ಕುಲಘಾನಾಂ ವರ್ಣಾಸಂಕರಕರಕೈಃ।
ಉತ್ಸಾಧ್ಯಂತೇ ಜಾತಿಧರ್ಮಾಃ ಕುಲಧರ್ಮಾಶ್ಚ ಶಾಶ್ವತಾಃ॥ ೧.೪೩ ॥

ಉತ್ಸಾಧ್ಯಾಕುಲಧರ್ಮಾಣಾಂ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಜಣಾದಣನ।
ನರಕೇ ನಿಯತಂ ವಾಸೋ ಭವತೀತ್ಯನುಶುಶ್ರೂಮಃ॥ ೧.೪೪ ॥

ಅಹೋ ಬತ ಮಹತ್ವಾಪಂ ಕತುಂ ವ್ಯವಸಿತಾ ವರ್ಯಂ।
ಯದ್ವಾಜ್ಯಾಸುಖಿಲೋಭೇನ ಹಂತುಂ ಸ್ವಜನಮುದ್ಯತಾಃ॥ ೧.೪೫ ॥

ಯದಿ ಮಾಮಪ್ರತೀಕಾರಮಾಶಸ್ತಂ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಯಃ।
ಧಾತ್ರಣಾಷ್ಟಾ ರಣೇ ಹನ್ಯಸ್ತನೈ ಕ್ಷೇಮತರಂ ಭವೇತ್ ॥ ೧.೪೬ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ಎವಮುಕ್ತಾಜುಂನಃ ಸಂಭೈರೇ ರಥೋಪಸ್ಥಾ ಉಪಾವಿಶತ್ ।
ವಿಸೃಜ್ಯ ಸಶರಂ ಚಾಪಂ ಶೋಕಸಂವಿಗ್ನಮಾನಸಃ॥ ೧.೪೭ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂನಸಂವಾದೇ ಅಜುಂನವಿಷಾದಯೋಗೋ ನಾಮ
ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
॥ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗಃ ॥
(ದ್ವಿತೀಯೋದಧ್ಯಾಯಃ)

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ತಂ ತಥಾ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಣಮಶ್ಚಪೂರ್ವಾಂಕುಲೇಕ್ಷಣಂ।
ವಿಷೀದಂತಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ ೨.೧ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕುತಸ್ಯಾಜ್ಞ ಕಶ್ಚಲಮಿದಂ ವಿಷಮೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಂ।
ಅನಾಯಂ ಚುಷ್ಟಮಸ್ತಗ್ಯಂ ಮಕೀತಿಂ ಕರಮಜುಂನ ॥ ೨.೨ ॥

ಕೈಲಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ತು ಗಮಃ ಪಾಥ ನೈತತ್ಜಯ್ಯಂಪದ್ಯತೇ।
ಕ್ಷುದ್ರಂ ಹೃದಯದೊಬ್ದಲ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತೋಽತಿಷ್ಠ ಪರಂತಪ ॥ ೨.೩ ॥

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಕಥಂ ಭೀಷ್ಣಮಹಂ ಸಾಂಖ್ಯೇ ದೋಣಂ ಚ ಮಧುಸೂದನ।
ಇಷುಭಿಃ ಪ್ರತಿಯೋತ್ಸಾಮಿ ಪೂರ್ಜಾಹಾಂ ವರಿಸೂದನ ॥ ೨.೪ ॥

ಗುರೂನಹತ್ವಾ ಹಿ ಮಹಾನುಭಾವಾಂ
ಶ್ರೀಯೋ ಭೋಕ್ತುಂ ಭೈಕ್ಷಯೆಂಬಿಹ ಲೋಕೇ।
ಹತ್ವಾಧಕಾಮಾಂಸ್ತು ಗುರೂನಿಹೈವ
ಭುಂಜೀಯ ಭೋಗಾಂ ರುಧಿರಪ್ರದಿಗ್ಂ ॥ ೨.೫ ॥

ನ ಚೈತದ್ವಿದ್ಬಂ ಕತರನೈಂ ಗರೀಯೋ
ಯದ್ವಾ ಜಯೇಮ ಯದಿ ವಾ ನೋ ಜಯೇಯುಃ।

ಯಾನೇವ ಹತ್ವಾ ನ ಚಿಜೀವಿಷಾಮಃ
ತೇಽವಸ್ಥಿತಾಃ ಪ್ರಮುಖೀ ಧಾತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಃ ॥ ೨.೬ ॥

ಕಾಪಣ್ಯದೋಷೋಪಹತಸ್ವಭಾವಃ
ಪೃಚ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಧರ್ಮಸಂಮಾಧಚೀತಾಃ ।
ಯಚ್ಛೈಯಃ ಸ್ಯಾನ್ವಿತಿಜ ತಂ ಬ್ಲಾಹಿ ತನ್ಮೇ
ಶಿಷ್ಯಸ್ತೇಽಹಂ ಶಾಧಿ ಮಾಂ ತ್ವಾಂ ಪ್ರಪನ್ಮಂ ॥ ೨.೭ ॥

ನ ಹಿ ಪ್ರಪಶ್ಯಾಮಿ ಮಮಾಪನುದ್ಯಾದ್
ಯಚ್ಯೋಕಮುಚ್ಯೋಷಣಮಿಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ।
ಅವಾಪ್ಯ ಭೂಮಾವಸಪತ್ವಮೃದ್ಧಂ
ರಾಜ್ಯಂ ಸುರಾಣಾಮಾಪಿ ಚಾಧಿಪತ್ಯಂ ॥ ೨.೮ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ಎವಮುಕ್ತಾಂ ಹೃಷೀಕೇಶಂ ಗುಡಾಕೇಶಃ ಪರಂತಪಃ ।
ನ ಯೋತ್ಸ್ಯಾಜಿತಿ ಗೋವಿಂದಮುಕ್ತಾಂ ತೊಷ್ಣಿಂ ಬಭೂವ ಹ ॥ ೨.೯ ॥

ತಮುಖ ಹೃಷೀಕೇಶಃ ಪ್ರಹಸನ್ವಿವ ಭಾರತ ।
ಸೇನಯೋರುಭಯೋಮ್ರಧ್ಯೇ ವಿಷೀದಂತಮಿದಂ ವಚಃ ॥ ೨.೧೦ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಶೋಚ್ಯಾನನ್ಧಶೋಚಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರಚ್ಯಾವಾದಾಂಶ್ಚ ಭಾಷಸೇ ।
ಗತಾಸೂನಗತಾಸೂಂಶ್ಚ ನಾನುಶೋಚಂತಿ ಪಂಡಿತಾಃ ॥ ೨.೧೧ ॥

ನ ತ್ವೇವಾಹಂ ಜಾತು ನಾಸಂ ನ ತ್ವಂ ನೇಮೇ ಜನಾಧಿಪಾಃ ।
ನ ಚೈವ ನ ಭವಿಷ್ಯಾಮಃ ಸವೇಽ ವರ್ಯಮತಃ ಪರಂ ॥ ೨.೧೨ ॥

ದೇಹಿನೋಽಸ್ಮಿನ್ಯಧಾ ದೇಹೇ ಕೌಮಾರಂ ಯೌವನಂ ಜರಾ ।
ತಥಾ ದೇಹಾಂತರಪೂರ್ಪಿತ್ವಿಽರಸ್ತತ್ರ ನ ಮುಹ್ಯತಿ ॥ ೨.೧೩ ॥

ಮಾತ್ರಾಸ್ಪದಾಸ್ತु ಕೌಂತೀಯ ಶೀತೋಷ್ಣಸುಖಿದುಃಖಿದಾಃ।
ಆಗಮಾಪಾಲಿನೋಡನಿತ್ಯಾಸ್ತಾಂಸ್ತಿತಿಕ್ಷಸ್ಪಭಾರತ ॥ ೨.೧೪ ॥

ಯಂ ಹಿ ನ ವ್ಯಧಯಂತ್ಯೇತೇ ಪುರುಷಂ ಪುರುಷವೆಂಬ ।
ಸಮದುಃಖಿಸುಖಿಂ ಧೀರಂ ಸೋಡಮೃತತ್ವಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ॥ ೨.೧೫ ॥

ನಾಸತೋ ವಿದ್ಯತೇ ಭಾವೋ ನಾಭಾವೋ ವಿದ್ಯತೇ ಸತಃ ।
ಉಭಯೋರಪಿ ದೃಷ್ಟೋಡಂತಸ್ತನಯೋಸ್ತತ್ತದಶಿಂಭಿಃ ॥ ೨.೧೬ ॥

ಅವಿನಾಶಿ ತು ತದ್ವಿದ್ಧಿ ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂ ತತಂ ।
ವಿನಾಶಮವ್ಯಯಾಸ್ಯಾ ನ ಕಶ್ಚತ್ವತುಂ ಮಹಂತಿ ॥ ೨.೧೭ ॥

ಅಂತವಂತ ಇಮೇ ದೇಹಾ ನಿತ್ಯಸೋಕ್ತಾಃ ಶರೀರಿಣಃ ।
ಅನಾಶಿನೋಡಪ್ರಮೇಯಸ್ಯ ತಸ್ಯಾದ್ಯಧ್ಯಾಸ್ಪಭಾರತ ॥ ೨.೧೮ ॥

ಯ ಏನಂ ವೇತ್ತಿ ಹಂತಾರಂ ಯಶ್ಚಲನಂ ಮನ್ಯತೇ ಹತಂ ।
ಉಭೌ ತೌ ನ ವಿಜಾನಿತೋ ನಾಯಂ ಹಂತಿ ನ ಹನ್ಯತೇ ॥ ೨.೧೯ ॥

ನ ಜಾಯತೇ ಮುಯತೇ ವಾ ಕದಾಚಿಂ
ನಾಯಂ ಭೂತ್ವಾ ಭವಿತಾ ವಾ ನ ಭೂಯಃ ।
ಅಜೋ ನಿತ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತೋಡಯಂ ಪುರಾಣೋ
ನ ಹನ್ಯತೇ ಹನ್ಯಮಾನೇ ಶರೀರೇ ॥ ೨.೨೦ ॥

ವೇದಾವಿನಾಶಿನಂ ನಿತ್ಯಂ ಯ ಏನಮಜಮವ್ಯಯಂ ।
ಕಥಂ ಸ ಪುರುಷಃ ಪಾಧ್ಯ ಕಂ ಘಾತಯತಿ ಹಂತಿ ಕಂ ॥ ೨.೨೧ ॥

ಎಸಾಂಸಿ ಚೀಣಾದನಿ ಯಥಾ ವಿಹಾಯ
ನವಾನಿ ಗೃಹ್ಯಾತಿ ನರೋಡಪರಾಣಿ ।
ತಥಾ ಶರೀರಾಣಿ ವಿಹಾಯ ಚೀಣಾದನಿ
ಅನ್ಯಾನಿ ಸಂಯಾತಿ ನವಾನಿ ದೇಹಿಂ ॥ ೨.೨೨ ॥

ನೈನಂ ಲಿಂದಂತಿ ಶಸ್ತಾಣ ನೈನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ ।
ನ ಚೈನಂ ಕ್ಲೇದಯಂತಾಪೋ ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತಃ ॥ ೨.೨೨ ॥

ಅಚೈದ್ಯೋಡಯಮಾಹಾರ್ಯೋಡಯಮಕ್ಕೇದ್ಯೋಡಶೋಷ್ಯ ಏವ ಚ ।
ನಿತ್ಯಃ ಸರ್ವಗತಃ ಸಾಧಾರಚಲೋಡಯಂ ಸನಾತನಃ ॥ ೨.೨೩ ॥

ಅವ್ಯಕ್ತೋಡಯಮಚಿಂತೋಡಯಮವಿಕಾರೋಡಯಮುಚ್ಯತೇ ।
ಶಸ್ತಾದೇವಂ ವಿದಿತ್ವಾನಂ ನಾನುಶೋಚಿತುಮಹಂಸಿ ॥ ೨.೨೪ ॥

ಅಥ ಚೈನಂ ನಿತ್ಯಜಾತಂ ನಿತ್ಯಂ ವಾ ಮನ್ಯಸೇ ಮೃತಂ ।
ತಥಾಪಿ ತ್ವಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ನೈವಂ ಶೋಚಿತುಮಹಂಸಿ ॥ ೨.೨೫ ॥

ಜಾತಸ್ಯ ಹಿ ಧ್ರುವೋ ಮೃತ್ಯುಧ್ರುವಂ ಜನ್ಮ ಮೃತಸ್ಯ ಚ ।
ಶಸ್ತಾದಪರಿಹಾರೋಡಧೇಡ ನ ತ್ವಂ ಶೋಚಿತುಮಹಂಸಿ ॥ ೨.೨೬ ॥

ಅವ್ಯಕ್ತಾದೀನಿ ಭೂತಾನಿ ವ್ಯಕ್ತಮಧ್ಯಾನಿ ಭಾರತ ।
ಅವ್ಯಕ್ತನಿಧನಾನ್ಯೇವ ತತ್ತ್ವ ಕಾ ಪರಿದೇವನಾ ॥ ೨.೨೭ ॥

ಆಶ್ಚರ್ಯವತ್ತಾತ್ಮತಿ ಕಶ್ಮಿದೇನಂ
ಆಶ್ಚರ್ಯವದ್ವಾದತಿ ತಥೈವ ಚಾನ್ಯಃ ।
ಆಶ್ಚರ್ಯವಚ್ಚೆಲುನಮನ್ಯಃ ಶೃಂಹೋತಿ
ಶ್ರುತ್ವಾವಪ್ಯೇನಂ ವೇದ ನ ಚೈವ ಕಶ್ಮಿತ್ವಾ ॥ ೨.೨೯ ॥

ದೇಹೀ ನಿತ್ಯಮವಧೋಡಯಂ ದೇಹೀ ಸರ್ವಸ್ಯ ಭಾರತ ।
ಶಸ್ತಾತ್ಸಾಧಾನಂ ಭೂತಾನಿ ನ ತ್ವಂ ಶೋಚಿತುಮಹಂಸಿ ॥ ೨.೩೦ ॥

ಸ್ವಧಮಂಮಾಪಿ ಚಾವೇಕ್ಷ್ಯ ನ ವಿಕಂಪಿತುಮಹಂಸಿ ।
ಧಮಾರ್ಥದಿ ಯುದ್ಧಾಜ್ಞೋರೋಽನ್ಯತ್ವಾತ್ಮಿಯಸ್ಯ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೨.೩೧ ॥

ಯದೃಚ್ಛಯಾ ಚೋಪಪನ್ಮಂ ಸ್ವಗಂಧಾರಮಾಪೃತಂ ।
ಸುಖಿನಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಃ ಪಾಧ್ರ ಲಭಂತೇ ಯುದ್ಧಮೀದೃಶಂ ॥ ೨.೩೨ ॥

ಅಥ ಚೇತ್ತಜ್ಞ ಮಿಮಂ ಧರ್ಮಂ ಸಂಗ್ರಹಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಸಿ ।
ತತಃ ಸ್ವಧರ್ಮಂ ಶೀತಿಂ ಚ ಹಿತ್ವಾ ಪಾಪಮಾಪ್ಯಸಿ ॥ ೨.೩೩ ॥

ಅಶೀತಿಂ ಚಾಪಿ ಭೂತಾನಿ ಕಥಯಿಷ್ಯಂತಿ ತೇಽವ್ಯಯಾಂ ।
ಸಂಭಾವಿತಸ್ಯ ಚಾಶೀತಿಂ ಮರಣಾದತಿರಿಷ್ಯತೇ ॥ ೨.೩೪ ॥

ಭಯಾದ್ರಣಾದುಪರತಂ ಮಂಸ್ಯಂತೇ ತ್ವಾಂ ಮಹಾರಥಾಃ ।
ಯೇಷಾಂ ಚ ತ್ವಂ ಬಹುಮತೋ ಭೂತ್ವಾ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಲಾಘವಂ ॥ ೨.೩೫ ॥

ಅವಾಚ್ಯವಾದಾಂಶ್ಚ ಬಹೂನ್ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತವಾಹಿತಾಃ ।
ನಿಂದಂತಸ್ತವ ಸಾಮಧ್ಯಂ ತತೋ ದುಃಖಿತರಂ ನು ಶಂ ॥ ೨.೩೬ ॥

ಹತೋ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ಯಸಿ ಸ್ವಗಂ ಜಿತ್ವಾ ವಾ ಭೋಕ್ಯಸೇ ಮಹಿಂ ।
ತಸ್ಮಾದುತ್ತಿಷ್ಠ ಕೊಂತೇಯ ಯುದ್ಧಾಯ ಕೃತನಿಶ್ಚಯಃ ॥ ೨.೩೭ ॥

ಸುಖದುಃಖೇ ಸಮೇ ಕೃತ್ವಾ ಲಾಭಾಲಾಭೌ ಜಯಾಜಯೋ ।
ತತೋ ಯುದ್ಧಾಯ ಯುಜ್ಯಸ್ವ ನೈವಂ ಪಾಪಮಾಪ್ಯಸಿ ॥ ೨.೩೮ ॥

ಎವಾ ತೇಽಭಿಹಿತಾ ಸಾಂಖ್ಯೇ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಗೇ ಶ್ರೀಮಾಂ ಶ್ರಣಾ ।
ಬುದ್ಧಾಂ ಯುಕ್ತೋ ಯಾಯಾ ಪಾಥ ಕರ್ಮಚಂಧಂ ಪ್ರಹಾಸ್ಯಸಿ ॥ ೨.೩೯ ॥

ನೇಹಾಭಿಕ್ರಮನಾಶೋಽಸ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯವಾಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಸ್ವಲ್ಪಮಾಪ್ಯಸ್ಯ ಧರ್ಮಸ್ಯ ತ್ರಾಯತೇ ಮಹತೋ ಭಯಾತ್ ॥ ೨.೪೦ ॥

ವ್ಯವಸಾಯಾತ್ಮಿಕಾ ಬುದ್ಧಿರೇಕೇಹ ಕುರುನಂದನ ।
ಬಹುಶಾಖಾ ಹ್ಯನಂತಾಶ್ಚ ಬುದ್ಧಿಯೋಕವ್ಯವಸಾಯಿನಾಂ ॥ ೨.೪೧ ॥

ಯಾಮಿಮಾಂ ಪ್ರಷ್ಟಿತಾಂ ವಾಚಂ ಪ್ರವದಂತ್ಯವಿಪಶ್ಚತಃ ।
ವೇದವಾದರಥಾಃ ಪಾಥ ನಾನ್ಯದಸ್ತಿತಿ ವಾದಿನಃ ॥ ೨.೪೨ ॥

ಕಾಮಾತ್ಮಾನಃ ಸ್ವಗಂಪರಾ ಜನ್ಮಕರ್ಮಫಲಪ್ರದಾಂ ।
ಶ್ರೀಯಾವಿಶೇಷಬಹುಲಾಂ ಭೋಗ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಂಗತಿಂ ಪ್ರತಿ ॥ ೨.೪೩ ॥

ಬೋಗೈಶ್ವಯಂಪ್ರಸಕ್ತಾನಾಂ ತಯಾಪಹೃತಚೇತಸಾಂ |
ವ್ಯವಸಾಯಾತ್ಮಿಕಾ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಮಾಧೌ ನ ವಿಧೀಯತೇ || ೨.೪೪ ||

ತ್ರೈಗುಣ್ಯವಿಷಯಾ ವೇದಾ ನಿಸ್ತ್ರೈಗುಣೋ ಭವಾಜುಂ |
ನಿಧ್ವಂದೊಽಂದಿನಿತ್ಯಸತ್ಯಂ ಸೋಽ ನಿಯೋಂಗಕ್ಷೇಮ ಆತ್ಮವಾಂ || ೨.೪೫ ||

ಯಾವಾನಂಧ ಉದಪಾನೇ ಸವಂತಃ ಸಂಪೂರ್ಣೋದಕೇ |
ತಾವಾನ್ವಿತೇಂಷು ವೇದೇಷು ಬಾಹ್ಯಣಸ್ಯ ವಿಜಾನತಃ || ೨.೪೬ ||

ಕರ್ಮಣ್ಯೋವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ ಮಾ ಘಲೇಷು ಕದಾಚನ |
ಮಾ ಕರ್ಮಘಲಹೇತುಭೂಢಮಾಂ ತೇ ಸಂಗೋಽಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಂ || ೨.೪೭ ||

ಯೋಗಸ್ಥಃ ಕುರು ಕರ್ಮಾಣಂ ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತಾಂ ಧನಂಜಯ |
ಸಿದ್ಧಾಂಸಿದ್ಭೋಽಃ ಸಮೋ ಭೂತ್ವಾ ಸಮತ್ವಂ ಯೋಗ ಉಚ್ಯತೇ || ೨.೪೮ ||

ದೂರೇಣ ಹೃವರಂ ಕರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಾದಧನಂಜಯ |
ಬುದ್ಧಿ ಶರಣಮನ್ವಿಷ್ಟಃ ಕೃಪಣಾಃ ಘಲಹೇತವಃ || ೨.೪೯ ||

ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತೋ ಜಹಾತೀಹ ಉಭೇ ಸುಕೃತದುಷ್ಪತೇ |
ತಸ್ಮಾದೊಽಗಾಯ ಯುಜ್ಯಾಸ್ತ ಯೋಗಃ ಕರ್ಮಾಸು ಕೌಶಲಂ || ೨.೫೦ ||

ಕರ್ಮಜಂ ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತಾಂ ಘಲಂ ತ್ಯಕ್ತಾಂ ಮನೀಷಿಣಃ |
ಜನ್ಮಬಂಧವಿನಿಮುಂಕಾಃ ಪದಂ ಗಚ್ಛಂತ್ಯನಾಮಾಯಂ || ೨.೫೧ ||

ಯದಾ ತೇ ವೋಹಕಲಿಲಂ ಬುದ್ಧಿವ್ಯಂತಿತರಿಷ್ಯತಿ |
ತದಾ ಗಂತಾಸಿ ನಿವೇದಂ ಶೋತವ್ಯಸ್ಯ ಶ್ರುತಸ್ಯ ಚ || ೨.೫೨ ||

ಶ್ರುತಿವಿಪ್ರತಿಪನ್ನಾ ತೇ ಯದಾ ಸಾಧ್ಯತ್ವಿ ನಿಶ್ಚಲಾ |
ಸಮಾಧಾವಚಲಾ ಬುದ್ಧಿಸ್ತದಾ ಯೋಗಮಾಪ್ಯಸಿ || ೨.೫೩ ||

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞಸ್ಯ ಕಾ ಭಾಷಾ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಸ್ಯ ಕೇಶವ |
ಸ್ಥಿತಧೀಃ ಶಿಂ ಪ್ರಭಾವೇತ ಶಿವಾಸೀತ ವ್ರಜೀತ ಶಿಂ || ೨.೫೪ ||

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪ್ರಜಹಾತಿ ಯದಾ ಕಾಮಾನ್ವಾದನ್ವಾಧಂ ಮನೋಗತಾಂ |
ಆತ್ಮನ್ಯೇವಾತ್ಮನಾ ತುಷ್ಟಃ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞಸ್ತದೋಚ್ಯತೇ || ೨.೫೫ ||

ದುಃಖೀಷ್ವನುದ್ವಿಗ್ನಮನಾಃ ಸುಖೀಷು ವಿಗತಸ್ಮಲಹಃ |
ವೀತರಾಗಭಯಕೋಧಃ ಸ್ಥಿತಧೀಮುಂದನಿರುಚ್ಯತೇ || ೨.೫೬ ||

ಯಃ ಸರ್ವತ್ವಾನಭಿಸ್ಮೀಹಸ್ತತ್ವತ್ವಪ್ಯ ಶಭಾಶುಭಂ |
ನಾಭಿನಂದತಿ ನ ದ್ವೇಷಿ ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || ೨.೫೭ ||

ಯದಾ ಸಂಹರತೇ ಚಾಯಂ ಕೂರೋಽಂಗಾನಿವ ಸರ್ವಶಃ |
ಇಂದ್ರಿಯಾಂಂದ್ರಿಯಾಧೀಽಂಭ್ಯಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || ೨.೫೮ ||

ವಿಷಯಾ ವಿನಿವರ್ತಣತೇ ನಿರಾಹಾರಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ |
ರಸರಜಂ ರಸೋಽಪ್ಯಸ್ಯ ಪರಂ ದೃಷ್ಟಾಪ ನಿವರ್ತಣತೇ || ೨.೫೯ ||

ಯತತೋ ಹೃಷಿ ಕೌಂತೀಯ ಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ |
ಇಂದ್ರಿಯಾಂ ಪ್ರಮಾಧಿನಿ ಹರಂತಿ ಪ್ರಸಭಂ ಮನಃ || ೨.೬೦ ||

ತಾನಿ ಸರಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ ಯುಕ್ತ ಆಸೀತ ಮತ್ತರಃ |
ವಶೇ ಹಿ ಯಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಾಂ ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || ೨.೬೧ ||

ಧ್ಯಾಯತೋ ವಿಷಯಾನ್ವಂಸಃ ಸಂಗಸ್ತೇಷೂಪಜಾಯತೇ |
ಸಂಗಾತ್ಸಂಜಾಯತೇ ಕಾಮಃ ಕಾಮಾತೋಽಂದೋಽಭಿಜಾಯತೇ || ೨.೬೨ ||

ಕೋಽಧಾದ್ಭವತಿ ಸಂಮೋಹಃ ಸಂಮೋಹಾತ್ಸಂತುತಿವಿಭ್ರಮಃ |
ಸ್ತುತಿಭ್ರಂಶಾದ ಬುದ್ಧಿನಾಶೋ ಬುದ್ಧಿನಾಶಾತ್ಪೂರ್ಣಶ್ಯತಿ || ೨.೬೩ ||

ರಾಗದ್ವೇಷವಿಮುಕ್ತೀಸ್ತ ವಿಷಯಾನಿಂದಿರ್ಯೈಶ್ಚರಣ |
ಆತ್ಮವಶೀಲವಿಂದಧೇಯಾತ್ಮಾ ಪ್ರಸಾದಮಧಿಗಚ್ಛತಿ || ೨.೬೪ ||

ಪ್ರಸಾದೇ ಸರ್ವದುಃಖಾನಾಂ ಹಾನಿರಸೋಪಜಾಯತೇ |
ಪ್ರಸನ್ನಚೇತಸೋ ಹ್ಯಾಶು ಬುದ್ಧಿಃ ಪರ್ಯಾವರತಿಷ್ಟುತೇ || ೨.೬೫ ||

ನಾಸ್ತಿ ಬುದ್ಧಿರಯುಕ್ತಸ್ಯ ನ ಚಾಯುಕ್ತಸ್ಯ ಭಾವನಾ |
ನ ಚಾಭಾವಯಃ ಶಾಂತಿರಶಾಂತಸ್ಯ ಕುತಃ ಸುಖಿಂ || ೨.೬೬ ||

ಇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಹಿ ಚರತಾಂ ಯನ್ನನೋಡನುವಿಧೀಯತೇ |
ತದಸ್ಯ ಹರತಿ ಪ್ರಜಾಳಂ ವಾಯುನಾಡವಮಿವಾಂಭಸಿ || ೨.೬೭ ||

ತಸ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ ಮಹಾಭಾಹೋ ನಿಗೃಹೀತಾನಿ ಸರ್ವಶಃ |
ಇಂದ್ರಿಯಾಣೀಂದ್ರಿಯಾಧೀಂಭ್ಯಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || ೨.೬೮ ||

ಯಾ ನಿಶಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಸ್ಯಾಂ ಜಾಗತಿಂ ಸಂಯಮೀ |
ಯಸ್ಯಾಂ ಜಾಗ್ರತಿ ಭೂತಾನಿ ಸಾ ನಿಶಾ ಪಶ್ಯತೋ ಮುನೇಃ || ೨.೬೯ ||

ಆಪೂರ್ಯವರಾಣಮಚಲಪ್ರತಿಷ್ಟಂ
ಸಮುದ್ರಮಾಪಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಯದ್ವತ್ |
ತದ್ವತ್ವಾಮಾ ಯಂ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಸರೇಂ
ಸ ಶಾಂತಿಮಾಪ್ರೌತಿ ನ ಕಾಮಕಾಮೀ || ೨.೨೦ ||

ವಿಹಾಯ ಕಾಮಾನ್ಯಃ ಸರಾಣನ್ನಮಾಂಶ್ಚರತಿ ನಿಃಸ್ಪೃಹಃ |
ನಿಮಂವೋ ನಿರಹಂಕಾರಃ ಸ ಶಾಂತಿಮಧಿಗಚ್ಛತಿ || ೨.೨೧ ||

ಎಷಾ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಸ್ಥಿತಿಃ ಪಾಥಂ ನೈನಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವಿಮುಹ್ಯತಿ |
ಸ್ಥಿತಾಂಸ್ಯಾಮಂತಕಾಲೀಂಪಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾಣಿಮಂಚ್ಛತಿ || ೨.೨೨ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂಸಂವಾದೇ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗೋ ನಾಮ
ದ್ವಿತೀಯೋಡಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಕರ್ಮಣೋಗಃ ॥
(ತೃತೀಯೋಽಧ್ವಾಯಃ)

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಜ್ಯಾಯಸೀ ಚೇತ್ವಮುಂಣಣಸ್ತೇ ಮತಾ ಬುದ್ಧಿಜಣವಾದಣನ ।
ತತ್ತ್ವಂ ಕರ್ಮಣ ಘೋರೇ ಮಾಂ ನಿಯೋಜಯಸಿ ಕೇಶವ ॥ ೨.೧ ॥

ವ್ಯಾಮಿಶ್ರೇಣೇವ ವಾಕ್ಯೇನ ಬುದ್ಧಿಂ ಪೋಹಯಸೀವ ಮೇ ।
ತದೇಕಂ ವದ ನಿಶ್ಚತ್ಯ ಯೇನ ಶ್ರೀಯೋಽಹಮಾಪ್ಯಾಯಾಂ ॥ ೨.೨ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಲೋಕೀಽಸ್ಮಿಷ್ಟ ದ್ವಿವಿಧಾ ನಿಷ್ಣಾ ಪುರಾ ಪ್ರೌಕ್ತ ಮಯಾನಫು ।
ಜಾಳನಯೋಗೇನ ಸಾಂಖ್ಯಾನಾಂ ಕರ್ಮಣೋಗೇನ ಯೋಗಿನಾಂ ॥ ೨.೩ ॥

ನ ಕರ್ಮಣಾಮನಾರಂಭಾನ್ವೈಷ್ಟಮ್ಯಂ ಪುರುಷೋಽಶ್ವತೇ ।
ನ ಚ ಸಂನ್ಯಸನಾದೇವ ಸಿದ್ಧಿಂ ಸಮಧಿಗಜ್ಞತಿ ॥ ೨.೪ ॥

ನ ಹಿ ಕಶಿತ್ವಾಣಿಮಪಿ ಜಾತು ತಿವೃತ್ಯಕರ್ಮಣಕೃತೋ ।
ಕಾರ್ಯತೇ ಹೃವಶಃ ಕರ್ಮಣ ಸರ್ವಃ ಪ್ರಕೃತಿಜೈಗುಣಣ್ಯಃ ॥ ೨.೫ ॥

ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಾಣ ಸಂಯಮ್ಯ ಯ ಆಸ್ತೇ ಮನಸಾ ಸ್ತುರಣ ।
ಇಂದ್ರಿಯಾಧಾಸನ್ವಿಮೂಡಾತ್ಮಾ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ ॥ ೨.೬ ॥

ಯಸ್ಸಿಂದ್ರಿಯಾಣ ಮನಸಾ ನಿಯಮ್ಯಾರಭತೀಽಜುಂನ ।
ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯೈಃ ಕರ್ಮಣೋಗಮಸಕ್ತಃ ಸ ವಿಶ್ವತೇ ॥ ೨.೭ ॥

ನಿಯತಂ ಕುರು ಕರ್ಮಣ ತ್ವಂ ಕರ್ಮಣ ಜ್ಯಾಯೋ ಹೃಕರ್ಮಣಃ ।
ಶರೀರಯಾತ್ಮಾಪಿ ಚ ತೇ ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧೇದಕರ್ಮಣಃ ॥ ೨.೮ ॥

ಯಚ್ಛಾಧಾರತ್ವಮಂಜಳೋಽನ್ಯತ್ರ ಲೋಕೋಽಯಂ ಕರ್ಮಂಭಂಧನಃ ।
ತದಧಿಂ ಕರ್ಮ ಶಂತೇಯ ಮುಕ್ತಸಂಗಃ ಸವಾಚರ ॥ ೨.೬ ॥

ಸಹಯಚ್ಛಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ಸೃಷ್ಟಾಽಪ ಪುರೋವಾಚ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ।
ಅನೇನ ಪ್ರಸವಿಷ್ಯಧ್ವಮೇಷ ವೋಽಸಿಜ್ಞಾಪ್ತಾಮಧುಕ್ ॥ ೨.೮೦ ॥

ದೇವಾನಾಭವಯತಾನೇನ ತೇ ದೇವಾ ಭಾವಯಂತು ವಃ ।
ಪರಸ್ಪರಂ ಭಾವಯಂತಃ ಶ್ರೀಯಃ ಪರಮವಾಪ್ಯಧ ॥ ೨.೮೧ ॥

ಇಷ್ಟಾನೋಽಗಾನ್ಯ ವೋ ದೇವಾ ದಾಸ್ಯಂತೇ ಯಚ್ಛಾಭಾವಿತಾಃ ।
ತೈದರತಾನಪ್ರದಾಯೈಭೋಽಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ತೇನ ಏವ ಸಃ ॥ ೨.೮೨ ॥

ಯಚ್ಛಾಶಿಷ್ಟಾಶಿನಃ ಸಂತೋ ಮುಚ್ಯಂತೇ ಸವರ್ಚಿಲ್ಬಿಷ್ಪ್ರಿಃ ।
ಭುಂಜತೇ ತೇ ತ್ವಷಂ ಪಾಪಾ ಯೇ ಪಚಂತಾತ್ಮಕಾರಣಾತ್ ॥ ೨.೮೩ ॥

ಅನ್ನಾಧಭಂತಿ ಭೂತಾನಿ ಪರಜನ್ಯಾದನ್ಯಸಂಭವಃ ।
ಯಚ್ಛಾಧಭವತಿ ಪರಜನೋ ಯಚ್ಛಾಃ ಕರ್ಮಸಮುದ್ಧವಃ ॥ ೨.೮೪ ॥

ಕರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮೋಽಧಿವಂ ವಿದ್ಧಿ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷರಸಮುದ್ಧವಂ ।
ತಸ್ಮಾತ್ಸವರಗತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿತ್ಯಂ ಯಚ್ಛೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ ॥ ೨.೮೫ ॥

ಏವಂ ಪ್ರವರ್ತಿತತಂ ಚಕ್ರಂ ನಾನುವರ್ತಯತೀಹ ಯಃ ।
ಅಫಾಯುರಿಂದ್ರಿಯಾರಾವೋ ವೋಷಂ ಪಾಥ ಸ ಜೀವತಿ ॥ ೨.೮೬ ॥

ಯಸ್ತಾತ್ಮರತಿರೇವ ಸ್ಯಾದಾತ್ಮತ್ಪತ್ನಾ ಮಾನವಃ ।
ಆತ್ಮನ್ಯೇವ ಚ ಸಂತುಷ್ಟಸ್ತಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೨.೮೭ ॥

ನೈವ ತಸ್ಯ ಕೃತೇನಾಧೋಽ ನಾಕೃತೇನೇಹ ಕಶ್ಚನ ।
ನ ಚಾಸ್ಯ ಸವರ್ಚಭೂತೇಷು ಕಶ್ಚಿದಧರ್ವವ್ಯಪಾಶ್ಯಯಃ ॥ ೨.೮೮ ॥

ತಸ್ಮಾದಸಕ್ತಃ ಸತತಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಸವಾಚರ ।
ಅಸಕ್ತೋ ಹೃಜರನ್ಯಮಂ ಪರಮಾಪ್ರೌತಿ ಪೂರುಷಃ ॥ ೨.೮೯ ॥

ಕರ್ಮಣೈವ ಹಿ ಸಂಸಿದ್ಧಿಮಾಸಿತಾ ಜನಕಾದಯಃ ।
ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಮೇವಾಪಿ ಸಂಪಶ್ಯನ್ಷತುಂ ಮಹಣಿ ॥ ೨.೨೦ ॥

ಯದ್ಯದಾಚರತಿ ಶ್ರೀಷ್ಟಸ್ತತ್ವದೇವೇತರೋ ಜನಃ ।
ಸ ಯತ್ಪ್ರಮಾಣಂ ಕುರುತೇ ಲೋಕಸ್ತದನುವರ್ತತೇ ॥ ೨.೨೧ ॥

ನ ಮೇ ಪಾಥಾಂಸ್ತಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಕಿಂಚನ ।
ನಾನವಾಪ್ತಮಾಪ್ತವ್ಯಂ ವರ್ತಣ ಏವ ಚ ಕರ್ಮಣಂ ॥ ೨.೨೨ ॥

ಯದಿ ಹ್ಯಹಂ ನ ವರ್ತೇಣಯಂ ಜಾತು ಕರ್ಮಣ್ಯತಂದ್ವಿತಃ ।
ಮಮ ವರ್ತಾಂ ನುವರ್ತಣಂತೇ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾಥಂ ಸರ್ವಶಃ ॥ ೨.೨೩ ॥

ಉತ್ಸೀದೇಯುರಿಮೇ ಲೋಕಾ ನ ಕುರ್ಯಾಂ ಕರ್ಮಣ ಚೇದಹಂ ।
ಸಂಕರಸ್ಯ ಚ ಕರ್ತಾಂ ಸ್ಯಾಮುಪಹನ್ಯಮಿಮಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ॥ ೨.೨೪ ॥

ಸಕ್ತಾಃ ಕರ್ಮಣ್ಯವಿದ್ಬಾಂಸೋ ಯಥಾ ಕುರ್ವಣತಿ ಭಾರತ ।
ಕುರ್ಯಾಂದ್ವಿದ್ಬಾಂಸ್ತಧಾಸಕ್ತಶಿಂಖಿಷುಂ ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಂ ॥ ೨.೨೫ ॥

ನ ಬುದ್ಧಿಭೇದಂ ಜನಯೇದಜ್ಞಾನಾಂ ಕರ್ಮಣಸಂಗಿನಾಂ ।
ಜೋಷಯೇತ್ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಂ ವಿದ್ಬಾನ್ಯಕ್ತಃ ಸರ್ವಾಚರಣ ॥ ೨.೨೬ ॥

ಪ್ರಕೃತೇಃ ಶ್ರೀಯಮಾಣಾನಿ ಗುಣೈಃ ಕರ್ಮಾಣಂ ಸರ್ವಶಃ ।
ಅಹಂಕಾರವಿಮೂರ್ಧಾತ್ಮಾ ಕರ್ತಾಂಹಮಿತಿ ಮನ್ಯತೇ ॥ ೨.೨೭ ॥

ತತ್ತ್ವವಿತ್ತು ಮಹಾಭಾಹೋ ಗುಣಕರ್ಮಣವಿಭಾಗಯೋಃ ।
ಗುಣಾ ಗುಣೈಷು ವರ್ತಣಂತ ಇತಿ ಮತ್ವಾ ನ ಸಜ್ಜತೇ ॥ ೨.೨೮ ॥

ಪ್ರಕೃತೇಗುಣಸಂಮೂರ್ಧಾಃ ಸಜ್ಜಂತೇ ಗುಣಕರ್ಮಣಸು ।
ತಾನಕೃತ್ಸ್ವವಿದೋ ಮಂದಾನ್ಷುತ್ಸ್ವವಿನ್ನ ವಿಚಾಲಯೇತ್ ॥ ೨.೨೯ ॥

ಮಯಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಕರ್ಮಾಣಂ ಸಂನ್ಯಸ್ಯಾಧಾತ್ತಚೇತಸಾ ।
ನಿರಾಶೀನಿರ್ಮಾಣವೋ ಭೂತ್ವಾ ಯುಧ್ಯಾಸ್ಯ ವಿಗತಜ್ಞರಃ ॥ ೨.೩೦ ॥

ಯೇ ಮೇ ಮತಮಿದಂ ನಿತ್ಯಮನುತ್ಪಂತಿ ಮಾನವಾ�।
ಶ್ರದ್ಧಾವಂತೋಽನಸೂಯಂತೋ ಮುಚ್ಯಂತೇ ತೇಽಪಿ ಕರ್ಮಭಿಃ ॥ ೨.೩೧ ॥

ಯೇ ತ್ವೇತದಭ್ಯಸೂಯಂತೋ ನಾನುತ್ಪಂತಿ ಮೇ ಮತಂ।
ಸರ್ವಜ್ಞಾನವಿಮೂರ್ಖಾಂಸ್ತಾನ್ವಿದ್ಧಿ ನಷ್ಟಾನಚೇತಸಃ ॥ ೨.೩೨ ॥

ಸದೃಶಂ ಚೇಷ್ಟತೇ ಸ್ವಸ್ಯಃ ಪ್ರಕೃತೇಜ್ಞಾಂ ನವಾನಪಿ ।
ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾಂತಿ ಭೂತಾನಿ ನಿಗ್ರಹಃ ರಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥ ೨.೩೩ ॥

ಇಂದ್ರಿಯಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಸ್ಯಾಧೀಂ ರಾಗದ್ವೇಷೌ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾ |
ತಯೋನಂ ವಶಮಾಗಜ್ಞಿತಾ ಹೃಸ್ಯ ಪರಿಪಂಥಿನೌ ॥ ೨.೩೪ ॥

ಶ್ರೀಯಾನ್ವಯವೋಽ ವಿಗುಣಃ ಪರಧಮಾಂಶ್ಲೈ ನುಷ್ಟಿತಾತ್ |
ಸ್ವಧಮೇಂ ನಿಧನಂ ಶ್ರೀಯಃ ಪರಧಮೋಽ ಭಯಾವಹಃ ॥ ೨.೩೫ ॥

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಅಥ ಕೇನ ಪ್ರಯುಕ್ತೋಽಯಂ ಪಾಪಂ ಚರತಿ ಪೂರುಷಃ ।
ಅನಿಚ್ಛನ್ವಾಪಿ ವಾಷ್ಟೇಽಯ ಬಲಾದಿವ ನಿಯೋಜಿತಃ ॥ ೨.೩೬ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕಾಮ ಏಷ ಕೊರ್ಡ ಏಷ ರಜೋಗುಣಸಮುದ್ಭವಃ ।
ಮಹಾಶನೋ ಮಹಾಪಾತ್ರ ವಿದ್ಧೀನಮಿಹ ವೈರಿಣಂ ॥ ೨.೩೭ ॥

ಧೂಮೇನಾವ್ರಿಯತೇ ವಹ್ನಿಯಂಥಾದಶೋಽ ಮಲೀನ ಚ ।
ಯಥೋಲ್ಬೇನಾವೃತೋ ಗಭಂಸ್ತಧಾ ತೇನೇದಮಾವೃತಂ ॥ ೨.೩೮ ॥

ಆವೃತಂ ಜ್ಞಾನಮೇತೇನ ಜ್ಞಾನಿನೋ ನಿತ್ಯವೈರಿಣಾ ।
ಕಾಮರೂಪೇಣ ಕೊಂತೇಯ ದುಷ್ಣಾರೇಣಾನಲೀನ ಚ ॥ ೨.೩೯ ॥

ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿರಸ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾನಮುಚ್ಯತೇ ।
ಪತ್ಯೇವಿಂ ವೋಹಯತ್ಯೇಷ ಜ್ಞಾನಮಾವೃತ್ಯ ದೇಹಿನಂ ॥ ೨.೪೦ ॥

ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಾ ಮಿಂದ್ರಿಯಾಣಾದೌ ನಿಯಮ್ಯ ಭರತವಣಬ್ |
ಪಾಪಾಣಂ ಪ್ರಜಹಿ ಹೈನಂ ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನನಾಶನಂ || ೨.೪೧ ||

ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಪರಾಣಾಹರಿಂದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಂ ಮನಃ |
ಮನಸಸ್ತ ಪರಾ ಬುದ್ಧಿಯೋರ ಬುದ್ಧೇಃ ಪರತಸ್ತ ಸಃ || ೨.೪೨ ||

ಏವಂ ಬುದ್ಧೇಃ ಪರಂ ಬುದ್ಧಾಧಿ ಸಂಸ್ತಭ್ಯಾತಾಣಮಾತ್ಲಾ |
ಜಹಿ ಶತ್ರುಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಕಾಮರೂಪಂ ದುರಾಸದಂ || ೨.೪೩ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಣಸಂವಾದೇ ಕರ್ಮಯೋಗೋ ನಾಮ
ತೃತೀಯೋರಧಾರ್ಯಃ ||

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಸಂನಾಯೋಗಃ ॥ (ಚತುರ್ಥೋಽಧಾರ್ಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಇಮಂ ವಿವಸ್ತತೇ ಯೋಗಂ ಪ್ರೌಕ್ತವಾನಹಮವ್ಯಯಂ ।
ವಿವಸ್ತಾನ್ನನವೇ ಪ್ರಾಹ ಮನುರಿಕ್ಷಾಪಕೇಽಬ್ರಹೀತ್ ॥ ೪.೧ ॥

ಎವಂ ಪರಂಪರಾಪ್ರಾಪ್ತಮಿಮಂ ರಾಜಷಣಯೋ ವಿದುಃ ।
ಸ ಕಾಲೇನೇಹ ಮಹತಾ ಯೋಗೋ ನಷ್ಟಃ ಪರಂತಪ ॥ ೪.೨ ॥

ಸ ಏವಾಯಂ ಮರ್ಯಾ ತೇಽದ್ಯ ಯೋಗಃ ಪ್ರೌಕ್ತಃ ಪುರಾತನಃ ।
ಭಕ್ತೋಽಸಿ ಮೇ ಸಖಾ ಚೇತಿ ರಹಸ್ಯಂ ಹೇತದುತ್ತಮಂ ॥ ೪.೩ ॥

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಅಪರಂ ಭವತೋ ಜನ್ಮ ಪರಂ ಜನ್ಮ ವಿವಸ್ತತಃ ।
ಕಥಮೇತದ್ವಿಜಾನೀಯಾಂ ತ್ವಮಾದೌ ಪ್ರೌಕ್ತವಾನಿತಿ ॥ ೪.೪ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಒಹೂನಿ ಮೇ ವ್ಯತೀತಾನಿ ಜನಾನಿ ತವ ಉಜುಂನ ।
ತಾನ್ಯಹಂ ವೇದ ಸವಾಂಣಿ ನ ತ್ವಂ ವೇತ್ತ ಪರಂತಪ ॥ ೪.೫ ॥

ಅಜೋಽಪಿ ಸನ್ವಿಷಯಾತ್ತಾ ಭೂತಾನಾಮೀಶ್ವರೋಽಪಿ ಸಣ ।
ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ವಾಮಧಿಷ್ಠಾಯ ಸಂಭವಾಮ್ಯತ್ವಮಾಯಂಯಾ ॥ ೪.೬ ॥

ಯದಾ ಯದಾ ಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಗಾಳಿಭರವತಿ ಭಾರತ ।
ಅಭ್ಯತ್ವಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಂ ॥ ೪.೭ ॥

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾರ್ಥಕಾನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಪೂರ್ತಾಂ ।
ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ॥ ೪.೫ ॥

ಜನ್ಮ ಕರ್ಮ ಚ ಮೇ ದಿವ್ಯಮೇವಂ ಯೋ ವೇತ್ತಿತತ್ವಾಂತಃ ।
ತತ್ಕಾಂ ದೇಹಂ ಪ್ರಾಣಂ ನೈತಿ ವಾಮೇತಿ ಸೋಽಜ್ಞಾನ ॥ ೪.೬ ॥

ವೀತರಾಗಭಯಕ್ಷೋಧಾ ಮನ್ಯಾಯಾ ಮಾಮುಪಾಶ್ಚಾಂತಾಃ ।
ಬಹಪೋ ಜ್ಞಾನತಪಸಾ ಪೂತಾ ಮದ್ಭಾವಮಾಗತಾಃ ॥ ೪.೮೦ ॥

ಯೇ ಯಥಾ ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ತಾಂಸ್ತಧೈವ ಭಜಾಮ್ಯಹಂ ।
ಮಮ ವತ್ತಾಂ ನುವರ್ತಣಂತೇ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾಧ್ರ ಸರ್ವಶಃ ॥ ೪.೮೧ ॥

ಕಾಂಕ್ಷಂತಃ ಕರ್ಮಣಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ಯಜಂತ ಇಹ ದೇವತಾಃ ।
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಹಿ ಮಾನುಷೇ ಲೋಕೇ ಸಿದ್ಧಿಭರವತಿ ಕರ್ಮಜಾ ॥ ೪.೮೨ ॥

ಚಾತುರ್ವಣ್ಯಾಂ ಮಯಾ ಸೃಷ್ಟಂ ಗುಣಕರ್ಮ ವಿಭಾಗಶಃ ।
ತಸ್ಯ ಕರ್ತಾರಮಾಪಿ ಮಾಂ ವಿಧಾಂತಕರ್ತಾರಮವ್ಯಯಂ ॥ ೪.೮೩ ॥

ನ ಮಾಂ ಕರ್ಮಾಣಂ ಲಿಂಪಂತಿ ನ ಮೇ ಕರ್ಮಘಲೇ ಸ್ವಂತಾ ।
ಇತಿ ಮಾಂ ಯೋಽಭಿಜಾನಾತಿ ಕರ್ಮಭಿನ್ದ ಸ ಬಧ್ಯತೇ ॥ ೪.೮೪ ॥

ಏವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಪೂರ್ವೇರಪಿ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ।
ಕುರು ಕರ್ಮೈವ ತಸ್ಯಾತ್ಮಂ ಪೂರ್ವೇಃ ಪೂರ್ವತರಂ ಕೃತಂ ॥ ೪.೮೫ ॥

ಶಂ ಕರ್ಮ ಕಿರುಕರ್ಮೀಽತಿ ಕರ್ಯಾಽಪ್ಯತ್ರ ವೋಹಿತಾಃ ।
ತತ್ತೇ ಕರ್ಮ ಪ್ರವಕ್ಷಾಯಾಮಿ ಯಜ್ಞಾಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮೋಕ್ಷಸೇತುಭಾತ್ ॥ ೪.೮೬ ॥

ಕರ್ಮಣೋ ಹ್ಯಾಪಿ ಬೋಧವ್ಯಂ ಬೋಧವ್ಯಂ ಚ ವಿಕರ್ಮಣಃ ।
ಅಕರ್ಮಣಶ್ಚ ಬೋಧವ್ಯಂ ಗಹನಾ ಕರ್ಮಣೋ ಗತಿಃ ॥ ೪.೮೭ ॥

ಕರ್ಮಣ್ಯಕರ್ಮ ಯಃ ಪಶ್ಯೇದಕರ್ಮಣ ಚ ಕರ್ಮ ಯಃ ।
ಸ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ಯನುಷ್ಣೇಷು ಸ ಯುಕ್ತಃ ಕೃತ್ಸ್ನಾಕರ್ಮಕರ್ತ್ರಾ ॥ ೪.೮೮ ॥

ಯಸ್ಯ ಸರೇ ಸಮಾರಂಭಾಃ ಕಾಮಸಂಕಲ್ಪವಚೀತಾಃ।
ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿದಗ್ಧಕರ್ಮಾಣಂ ತರ್ಮಾಹುಃ ಪಂಡಿತಂ ಬುಧಾಃ॥ ೪.೧೯॥

ತ್ಯಕ್ತಾ ಕರ್ಮಾಫಲಾಸಂಗಂ ನಿತ್ಯತ್ಪ್ರಪೂರ್ತಿ ನಿರಾಶ್ರಯಃ।
ಕರ್ಮಾಣ್ಯಭಿಪ್ರವೃತ್ತೋಽಪಿ ನೈವ ಕಿಂಚಿತ್ಕರೋತಿ ಸಃ॥ ೪.೨೦॥

ನಿರಾಶೀಯತಚಿತ್ತಾತ್ಮಾ ತ್ಯಕ್ತಸರ್ವಪರಿಗ್ರಹಃ।
ಶಾರೀರಂ ಕೇವಲಂ ಕರ್ಮ ಶುರ್ವನಾಪ್ಲೋತಿ ಕಿಲ್ಬಿಷಂ॥ ೪.೨೧॥

ಯದೃಚ್ಛಾಲಾಭಸಂತುಷ್ಟೋ ದ್ವಾಂದ್ವಾತೀತೋ ವಿಮತ್ಸರಃ।
ಸಮಃ ಸಿದ್ಧಾವಸಿದ್ಧಾ ಚ ಕೃತ್ವಾಪಿ ನ ನಿಬಧ್ಯತೇ॥ ೪.೨೨॥

ಗತಸಂಗಸ್ಯ ಮುಕ್ತಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಾವಸಿತಚೀತಸಃ।
ಯಜ್ಞಾಯಾಚರತಃ ಕರ್ಮ ಸಮಗ್ರಂ ಪ್ರವಿಲೀಯತೇ॥ ೪.೨೩॥

ಬ್ರಹ್ಮಾಪ್ರಣಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಹವಿಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹುತಂ।
ಬ್ರಹ್ಮವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಕರ್ಮ ಸರ್ವಾಧಿನಾ॥ ೪.೨೪॥

ದ್ವೈವಮೀವಾಪರೇ ಯಜ್ಞಂ ಯೋಗಿನಃ ಪರಯಂಪಾಸತೇ।
ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನಾವಪರೇ ಯಜ್ಞಂ ಯಜ್ಞೇನೈಪ್ರೋಪಚುಹ್ಯತಿ॥ ೪.೨೫॥

ಶೌರ್ಯತ್ವಾದೀನಿಂದಿಯಾಣಿನ್ಯೇ ಸಂಯಮಾಗ್ನಿಷು ಜುಹ್ಯತಿ।
ಶಬ್ದಾದೀನಿಷಯಾನನ್ಯಂ ಇಂದಿಯಾಗ್ನಿಷು ಜುಹ್ಯತಿ॥ ೪.೨೬॥

ಸರ್ವಾಣಿಂದಿಯಕರ್ಮಾಣಂ ಪ್ರಾಣಕರ್ಮಾಣಂ ಚಾಪರೇ।
ಆತ್ಮಸಂಯಮಯೋಗಾಗ್ನಿ ಜುಹ್ಯತಿ ಜ್ಞಾನದೀಪಿತೇ॥ ೪.೨೭॥

ದ್ವಯಯಜ್ಞಾಸ್ತಪೋಯಜ್ಞಾ ಯೋಗಯಜ್ಞಾಸ್ಥಾಪರೇ।
ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಯಜ್ಞಾನಯಜ್ಞಾಶ ಯತಯಃ ಸಂಶಿತವೃತಾಃ॥ ೪.೨೮॥

ಅಪಾನೇ ಜುಹ್ಯತಿ ಪ್ರಾಣಂ ಪ್ರಾಣೀಽಪಾನಂ ತಥಾಪರೇ।
ಪ್ರಾಣಾಪಾನಗತೀ ರುದ್ಧಾವ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಪರಾಯಣಾಃ॥ ೪.೨೯॥

ಅಪರೇ ನಿಯತಾಹಾರಾಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ವಾಣೀಷು ಜುಹ್ವತಿ ।
ಸವೇಂದಪೇತೇ ಯಜ್ಞ ವಿದೋ ಯಜ್ಞಕ್ಷಮಿತಕಲ್ಳಷಾಃ ॥ ೪.೨೦ ॥

ಯಜ್ಞಶಿಷ್ಯಾಮೃತಭುಜೋ ಯಾಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನಾತನಂ ।
ನಾಯಂ ಲೋಕೋಽಸ್ಯ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕುತೋಽನ್ಯಃ ಕುರುಸತ್ತಮ ॥ ೪.೨೧ ॥

ಎವಂ ಒಹುವಿಧಾ ಯಜ್ಞ ವಿತತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಮುಖೀ ।
ಕರ್ಮಜಾನ್ವಿದ್ಧಿ ತಾನ್ವಾಂಧೇವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಿಮೋಕ್ಷಸೇ ॥ ೪.೨೨ ॥

ಶ್ರೀಯಾಂದ್ರವ್ಯಮಯಾದ್ಯಜ್ಞಾಜ್ಞಾನಯಜ್ಞಃ ಪರಂತಪ ।
ಸವಂ ಕರ್ಮಾಂಶಿಲಂ ಪಾಥ್ರ ಜ್ಞಾನೇ ಪರಿಸಮಾಪ್ಯತೇ ॥ ೪.೨೩ ॥

ತದ್ವಿದ್ಧಿ ಪ್ರಣಿಪಾತೇನ ಪರಿಪ್ರಶ್ನೇನ ಸೇವಯಾ ।
ಉಪದೇಕ್ಷಂತಿ ತೇ ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞಾನಿನಸ್ತತ್ವದಶಿಂಧಃ ॥ ೪.೨೪ ॥

ಯಜ್ಞಾಜ್ಞಾತ್ವಾ ನ ಪ್ರಾಣಮೋಽಹಮೇವಂ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಪಾಂಡವ ।
ಯೇನ ಭೂತಾನ್ಯಶೇಷಾಣ ದ್ರಕ್ಷಣ್ಯಾತ್ಮನ್ಯಧೋ ಮಯಿ ॥ ೪.೨೫ ॥

ಅಪಿ ಚೇದಸಿ ಪಾಪೇಭ್ಯಃ ಸವೇಂದ್ರಭ್ಯಃ ಪಾಪಕೃತ್ತಮಃ ।
ಸವಂ ಜ್ಞಾನಪ್ಲವೇನೈವ ವೃಜಿನಂ ಸಂತರಿಷ್ಯಸಿ ॥ ೪.೨೬ ॥

ಯಥ್ವಧಾಂಸಿ ಸಮಿದೋಽಗ್ನಿಭಂಸ್ಯಸಾತ್ಮರುತೀಽಜುಂ ।
ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಃ ಸವಕರ್ಮಾಣಂ ಭಸ್ಯಸಾತ್ಮರುತೇ ತಥಾ ॥ ೪.೨೭ ॥

ನ ಹಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ ಪವಿತ್ರಮಿಹ ವಿದ್ಯತೇ ।
ತತ್ಸೂಯಂ ಯೋಗಸಂಸಿದ್ಧಃ ಕಾಲೇನಾತ್ಮನಿ ವಿಂದತಿ ॥ ೪.೨೮ ॥

ಶ್ರದ್ಧಾವಾನ್ಲಭತೇ ಜ್ಞಾನಂ ತತ್ತರಃ ಸಂಯತೀಂದ್ರಿಯಃ ।
ಜ್ಞಾನಂ ಲಬ್ಧಾವ ಪರಾಂ ಶಾಂತಿಮಂಬಿರೇಣಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ ೪.೨೯ ॥

ಅಜ್ಞಶಾಶ್ವತ್ರದಧಾನಶ್ಚ ಸಂಶಯಾತಾ ವಿನಶ್ಯತಿ ।
ನಾಯಂ ಲೋಕೋಽಸ್ಮಿ ನ ಪರೋ ನ ಸುಖಂ ಸಂಶಯಾತ್ಮನಃ ॥ ೪.೩೦ ॥

ಯೋಗಸಂನ್ಯಸ್ತಕರ್ಮಾಣಂ ಜ್ಞಾನಸಂಖಿನ್ಯಸಂಶಯಂ ।
ಆತ್ಮವಂತಂ ನ ಕರ್ಮಾಣ ನಿಬಧ್ವಂತಿ ಧನಂಜಯ || ೪.೪೮ ||

ತಸ್ಮಾದಜ್ಞಾನಸಂಭೂತಂ ಹೃತ್ಸಂಧಿಂ ಜ್ಞಾನಾಸಿನಾತ್ಮನಃ ।
ಭೃತ್ಯೈನಂ ಸಂಶಯಂ ಯೋಗವಾತಿಷ್ಯೋತ್ತಷ್ಟಾಂ ಭಾರತ || ೪.೪೯ ||

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜ್ಞಾನಸಂವಾದೇ ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗೋ ನಾಮ
ಚತುರ್ಥೋಽರ್ಥಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
॥ ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗಃ ॥
(ಪಂಚವೋಡಧ್ಯಾಯಃ)

ಅಜುಂನ ಉದಾಹ

ಸಂನ್ಯಾಸಂ ಕರ್ಮಣಾಂ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರನಯೋಽಗಂ ಚ ಶಂಸಸಿ ।
ಯಚ್ಚೈರ್ಯ ಏತಯೋರೇಕಂ ತನ್ನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಸುನಿಶ್ಚಿತಂ ॥ ೫.೮ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಹ

ಸಂನ್ಯಾಸಃ ಕರ್ಮಣಯೋಗಶ್ಚ ನಿಃಶ್ರೀಯಸಕರಾಪುಭೋ ।
ತಯೋಸ್ತು ಕರ್ಮಣಸಂನ್ಯಾಸಾತ್ಮಕರ್ಮಯೋಗೋ ವಿಶ್ವಿಷ್ಯತೇ ॥ ೫.೯ ॥

ಜ್ಞೇಯಃ ಸ ನಿತ್ಯಸಂನ್ಯಾಸಿ ಯೋ ನ ದ್ವೇಷಿ ನ ಕಾಂಕ್ಷಿತಿ ।
ನಿದ್ವಂದೊಽಂದಿ ಹಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ಸುಖಂ ಬಂಧಾತ್ಮಮುಚ್ಯತೇ ॥ ೫.೧ ॥

ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗೌ ಪೃಥಗ್ನಲಾಃ ಪ್ರವದಂತಿ ನ ಪಂಡಿತಾಃ ।
ಏಕಮಾಪ್ಯಾಸಿತಃ ಸಮ್ಯಗುಭಯೋವಿಂದತೇ ಘಲಂ ॥ ೫.೧ ॥

ಯತ್ಸಾಂಖ್ಯೈಲ್ಯಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಸಾಧನಂ ತದೋಗ್ರೇರಪಿ ಗಮ್ಯತೇ ।
ಏಕಂ ಸಾಂಖ್ಯಂ ಚ ಯೋಗಂ ಚ ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸ ಪಶ್ಯತಿ ॥ ೫.೨ ॥

ಸಂನ್ಯಾಸಸ್ತು ಮಹಾಬಾಹೋ ದುಃಖಮಾಪ್ತಮಯೋಗತಃ ।
ಯೋಗಯುಕ್ತೋ ಮುನಿಬ್ರಹ್ಮ ನಚಿರೇಣಾಧಿಗಚ್ಚತಿ ॥ ೫.೩ ॥

ಯೋಗಯುಕ್ತೋ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ವಿಜಿತಾತ್ಮಾ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ।
ಸರ್ವಭೂತಾತ್ಮಭೂತಾತ್ಮಾ ಕುರುನ್ನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ॥ ೫.೪ ॥

ನೈವ ಕಿಂಚಿತ್ತುರೋಮೀತಿ ಯುಕೊತ್ತೇ ಮನ್ಯೇತ ತತ್ತ್ವಾತ್ಮಿತ್ರಾ |
ಪಶ್ಚಿಮಾಣಿನ್ನುಲ್ಲಂಜಿಷ್ಟನ್ನಾಶಿಂಬಿನ್ನಾಷಿಂಬಿನ್ನಾಷಿಂಬಿ || ೫.೫ ||

ಪ್ರಲಪನ್ನಿಸ್ಯಾಸೃಜನ್ಗಳನ್ನಾಷಿಂಬಿನ್ನಾಷಿಂಬಿ |
ಇಂದ್ರಿಯಾಣೀಂದ್ರಿಯಾಧೀಕ್ಷಾ ವರ್ತಣಂತ ಇತಿ ಧಾರಯಣ || ೫.೬ ||

ಬ್ರಹ್ಮಣಾಧಾಯ ಕರ್ಮಾಣ ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತಾಜ್ಞ ಕರೋತಿ ಯಃ |
ಲಿಪ್ಯತೇ ನ ಸ ಪಾಪೇನ ಪದ್ಧಪತ್ರಮಿವಾಂಭಸಾ || ೫.೮೦ ||

ಕಾಯೀನ ಮನಸಾ ಬುದ್ಧಾಂಶ್ಯ ಕೇವಲ್ಯೆರಿಂದ್ರಿಯ್ಯೆರಪಿ |
ಯೋಗಿನಃ ಕರ್ಮ ಕುವಣತಿ ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತಾಜ್ಞಶುದ್ಧಯೇ || ೫.೮೧ ||

ಯುಕ್ತಃಕರ್ಮ ಘಲಂ ತ್ಯಕ್ತಾಜ್ಞ ಶಾಂತಿಮಾಪ್ಯೋತಿ ನೈಷಿಷ್ಟಿಕೀಂ |
ಅಯುಕ್ತಃ ಕಾಮಕಾರೀಣ ಘಲೇ ಸಕೊತ್ತೇ ನಿಬಧ್ಯತೇ || ೫.೮೨ ||

ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣ ಮನಸಾ ಸಂನ್ಯಾಸ್ಯಸ್ತೇ ಸುಖಿಂ ವಶೀ |
ನವದ್ವಾರೇ ಪುರೇ ದೇಹೀ ನೈವ ಕುವಣ್ಣ ಕಾರಯಣ || ೫.೮೩ ||

ನ ಕರ್ತೃತ್ವಂ ನ ಕರ್ಮಾಣ ಲೋಕಸ್ಯ ಸೃಜತಿ ಪ್ರಭುಃ |
ನ ಕರ್ಮಘಲಸಂಯೋಗಂ ಸ್ವಭಾವಸ್ತು ಪ್ರವರ್ತತೇ || ೫.೮೪ ||

ನಾದತ್ತೇ ಕಸ್ಯಚಿತ್ವಾಪಂ ನ ಚೈವ ಸುಕೃತಂ ವಿಭುಃ |
ಅಜ್ಞಾನೇನಾವೃತಂ ಜ್ಞಾನಂ ತೇನ ಮುಹ್ಯಂತಿ ಜಂತವಃ || ೫.೮೫ ||

ಜ್ಞಾನೇನ ತು ತದಜ್ಞಾನಂ ಯೇಷಾಂ ನಾಶಿತಮಾತ್ರಾನಃ |
ತೇಷಾಮಾದಿತ್ಯವಚಾಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಕಾಶಯತಿ ತತ್ವರಂ || ೫.೮೬ ||

ತದ್ವಧರ್ಯಸ್ತದಾತ್ಮಾನಸ್ತನ್ನಿಷ್ಟಾಸ್ತತ್ವರಾಯಣಾಃ |
ಗಚ್ಛಂತ್ಯಪುನರಾವರ್ತಿತಂ ಜ್ಞಾನನಿಧ್ಯಾತಕಲ್ಯಾಷಾಃ || ೫.೮೭ ||

ವಿದ್ಯಾವಿನರ್ಯಸಂಪನ್ಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಗವಿಹಸ್ತಿನಿ |
ಶುನಿ ಚೈವ ಶಾಪಾಕೇ ಚ ಪಂಡಿತಾಃ ಸಮದಶಿಂಬಾಃ || ೫.೮೮ ||

ಇಹೈವ ತೈಜಿಂತಃ ಸರ್ಗೋಽ ಯೇಷಾಂ ಸಾಮ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಂ ಮನಃ ।
ನಿದೋಽಷಂ ಹಿ ಸಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಯಾದ್ ಬ್ರಹ್ಮಣ ತೇ ಸ್ಥಿತಾಃ ॥ ಜ.೧೯ ॥

ನ ಪ್ರಹೃಷ್ಟೇತ್ತಿಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನೋದ್ವಿಜೀತ್ವಾಪ್ಯ ಚಾಪಿಯಂ ।
ಸ್ಥಿರಬುದ್ಧಿರಸಂಮೂಢೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಸ್ಥಿತಃ ॥ ಜ.೨೦ ॥

ಬಾಹ್ಯಸ್ಪತೀಽಷ್ಟಸಕ್ತಾತ್ಯಾ ವಿಂದತ್ಯಾತ್ಯಾನಿ ಯತ್ಸುಖಿಂ ।
ಸ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಯಾ ಸುಖಮಕ್ಷಯಮಶ್ವತೇ ॥ ಜ.೨೧ ॥

ಯೇ ಹಿ ಸಂಸ್ಕರಣಜಾ ಭೋಗಾ ದುಃಖಿಯೋನಯ ಏವ ತೇ ।
ಆದ್ಯಂತವಂತಃ ಕೊಂತೇಯ ನ ತೇಷು ರಮತೇ ಬುಧಃ ॥ ಜ.೨೨ ॥

ಶಕ್ತೋತ್ತೈಹೈವ ಯಃ ಸೋಧುಂ ಪ್ರಾಕ್ಷರೀರವಿಮೋಕ್ಷಣಾತ್ ।
ಕಾಮಕೋರ್ಥೋದ್ಭವಂ ವೇಗಂ ಸ ಯುಕ್ತಃ ಸ ಸುಖಿ ನರಃ ॥ ಜ.೨೩ ॥

ಯೋಽಂತಃಸುಖೋಽಂತರಾರಾಮಸ್ಥಾಂತಚೋಽಂತಿರೇವ ಯಃ ।
ಸ ಯೋಗೀ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಭೂತೋಽಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ ಜ.೨೪ ॥

ಲಭಂತೇ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾಣಮೃಷಯಃ ಶ್ವೇಣಕಲ್ಪಣಾಃ ।
ಭಿನ್ನದ್ವೆಷಧಾ ಯತಾತ್ಯಾನಃ ಸವಣಭೂತಹಿತೇ ರತಾಃ ॥ ಜ.೨೫ ॥

ಕಾಮಕೋರ್ಥವಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯತೀನಾಂ ಯತಚೀತಸಾಂ ।
ಅಭಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾಣಂ ವರ್ತತೇ ವಿದಿತಾತ್ಯಾನಾಂ ॥ ಜ.೨೬ ॥

ಸ್ವಾಶಾಂತ್ರ್ಯಾಂ ಬಹಿಬಾಂಶ್ಯಾಂಶ್ಚಶ್ಚಲ್ಪಾಂತರೇ ಭುವೋಃ ।
ಪ್ರಾಣಾಪಾನೌ ಸವೋ ಕೃತ್ಯಾ ನಾಸಾಭ್ಯಂತರಚಾರಿಣೌ ॥ ಜ.೨೭ ॥

ಯತೀಂದ್ರಿಯವನೋಬುದ್ಧಿಮುಂನಿವೋಽಕ್ಷಪರಾಯಣಃ ।
ವಿಗತೇಚಾಭಯಕೋರ್ಥೋ ಯಃ ಸದಾ ಮುಕ್ತ ಏವ ಸಃ ॥ ಜ.೨೮ ॥

ಭೋಕ್ತಾರಂ ಯಜ್ಞತಪಸಾಂ ಸವಣಲೋಕಮಹೇಶ್ವರಂ ।
ಸುಹೃದಂ ಸವಣಭೂತಾನಾಂ ಜಾಳಾತ್ಯಾ ಮಾಂ ಶಾಂತಿಮೃಚ್ಚತಿ ॥ ಜ.೨೯ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಣಸಂಸಂಖದೇ ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗೋ ನಾಮ
ಪರಂಚರ್ಚೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
॥ ಧ್ಯಾನಯೋಗಃ ॥
(ಷಷ್ಟೋದಧ್ಯಾಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅನಾಶ್ರಿತಃ ಕರುಂಫಲಂ ಕಾರುಂ ಕರುಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ।
ಸ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಚ ಯೋಗಿ ಚ ನ ನಿರಗ್ನನ ಚಾಕ್ರಿಯಃ ॥ ೬.೧ ॥

ಯಂ ಸಂನ್ಯಾಸಮಿತಿ ಪಾರುಹಾಯೋದಗಂ ತಂ ವಿದ್ಧಿ ಪಾಂಡವ ।
ನ ಹ್ಯಾಸಂನ್ಯಾಸ್ತಸಂಕಲೋಽಯೋಗಿ ಭವತಿ ಕಶ್ಚನೆ ॥ ೬.೨ ॥

ಆರುರುಕ್ಷೋಮುಂನೇಯೋದಗಂ ಕರುಂ ಕಾರಣಮುಚ್ಯತೇ ।
ಯೋಗಾರೂಢಸ್ಯ ತಸ್ಯೈವ ಶಮಃ ಕಾರಣಮುಚ್ಯತೇ ॥ ೬.೩ ॥

ಯದಾ ಹಿ ನೇಂದ್ರಿಯಾಧೀಕ್ಷಣು ನ ಕರುಂಸ್ವನುಷ್ಣಜ್ಞತೇ ।
ಸರ್ವಸಂಕಲ್ಪಸಂನ್ಯಾಸಿ ಯೋಗಾರೂಢಸ್ವದೋಚ್ಯತೇ ॥ ೬.೪ ॥

ಉದ್ಧರೇದಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಂ ನಾತ್ಮಾನಮವಸಾದಯೇತ್ ।
ಆತ್ಮೈವ ಹ್ಯಾತ್ಮನೋ ಬಂಧುರಾತ್ಮೈವ ರಿಪುರಾತ್ಮನಃ ॥ ೬.೫ ॥

ಬಂಧುರಾತ್ಮಾತ್ಮನಸ್ತಸ್ಯ ಯೇನಾತ್ಮೈಲ್ಪವಾತ್ಮನಾ ಜಿತಃ ।
ಅನಾತ್ಮನಸ್ತ ಶತ್ರುತ್ವೇ ವತೇಂತಾತ್ಮೈಲ್ಪವ ಶತ್ರುವತ್ ॥ ೬.೬ ॥

ಜಿತಾತ್ಮನಃ ಪ್ರಶಾಂತಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸಮಾಹಿತಃ ।
ಶೀತೋಷ್ಣಸುವಿದುಃಖೀಷು ತಥಾ ಮಾನಾಪವಾನಯೋಃ ॥ ೬.೭ ॥

ಜಾಳಾನವಿಜಾಳಾನತ್ಪೂಪ್ತಾತ್ಮಾ ಕರಣಸೋಽ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ।
ಯುಕ್ತ ಇತ್ಯಾಚ್ಯತೇ ಯೋಗಿ ಸಮಲೋಷ್ಣಶ್ಚಕಾಂಚನಃ ॥ ೬.೮ ॥

ಸುಹೃನ್ನಿತ್ರಾಯುಂದಾಸೀನಮಧ್ಯಸ್ಥದ್ವೇಷ್ಯಬಂಧಂಷು ।
ಸಾಧುಷ್ವಪಿ ಚ ಪಾಪೇಷು ಸಮಬುದ್ಧೀವಿಂಶಿಷ್ಯತೇ ॥ ೬.೯ ॥

ಯೋಗೀ ಯುಂಜೀತ ಸತತಮಾತ್ಮಾನಂ ರಹಸಿ ಸ್ಥಿತಃ ।
ಪರಾಕ್ರಿಯತ್ವಾತ್ಮಾ ನಿರಾಶೀರಪರಿಗ್ರಹಃ ॥ ೬.೧೦ ॥

ಶುಚೌ ದೇಶೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಸ್ಥಿರಮಾಸನಮಾತ್ಮನಃ ।
ನಾತ್ಮಷ್ಟಿತಂ ನಾತ್ಮಿನಿಂಚಂ ಚೈಲಾಜಿನಕುಶೋತ್ತರಂ ॥ ೬.೧೧ ॥

ತತ್ತ್ವಕಾಗ್ರಂ ಮನಃ ಕೃತ್ವಾ ಯತಚಿತ್ತೋಂದ್ರಿಯಕ್ರಿಯಾಃ ।
ಉಪವಿಶ್ಯಾಸನೇ ಯುಂಜ್ಯಾದ್ಯೋಗಮಾತ್ಮವಿಶ್ವಾದಯೇ ॥ ೬.೧೨ ॥

ಸಮಂ ಕಾಯಶಿರೋಗ್ರೀವಂ ಧಾರಯನ್ನಾಚಲಂ ಸ್ಥಿರಃ ।
ಸಂಪ್ರೀಕ್ಷ್ಯ ನಾಸಿಕಾಗ್ರಂ ಸ್ವಂ ದಿಶಶ್ವಾನವಲೋಕಯ್ ॥ ೬.೧೩ ॥

ಪ್ರಶಾಂತಾತ್ಮಾ ವಿಗತಭೀಭ್ರಹ್ಮಚಾರಿವ್ರತೇ ಸ್ಥಿತಃ ।
ಮನಃ ಸಂಯಮ್ಯ ಮಚ್ಚತೋ ಯುಕ್ತ ಅಸೀತ ಮತ್ತರಃ ॥ ೬.೧೪ ॥

ಯುಂಜನ್ನೀವಂ ಸದಾತ್ಮಾನಂ ಯೋಗೀ ನಿಯತಮಾನಸಃ ।
ಶಾಂತಿಂ ನಿವಾಣಾಪರಮಾಂ ಮತ್ಸಂಸ್ಥಾಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ ೬.೧೫ ॥

ನಾತ್ಯಶ್ವತಸ್ತ ಯೋಗೋಽಸ್ತಿ ನ ಚೈಕಾಂತಮನಶ್ವತಃ ।
ನ ಚಾತಿಸ್ವಪ್ನಿಲಸ್ಯ ಜಾಗ್ರತೋ ನೈವ ಚಾಜುಂನ ॥ ೬.೧೬ ॥

ಯುಕ್ತಾಹಾರವಿಹಾರಸ್ಯ ಯುಕ್ತಚೀಷ್ಪಸ್ಯ ಕರ್ಮಂಸು ।
ಯುಕ್ತಸ್ವಪ್ನಾಪಾವಚೋಧಸ್ಯ ಯೋಗೋ ಭವತಿ ದುಃಖಿ ॥ ೬.೧೭ ॥

ಯದಾ ವಿನಿಯತಂ ಚಿತ್ತಮಾತ್ಮನ್ಯೇವಾವತಿಷ್ಟತೇ ।
ನಿಃಸ್ವಾಹಃ ಸವರ್ಕಾಮೇಭೋ ಯುಕ್ತ ಇತ್ಯಬ್ದತೇ ತದಾ ॥ ೬.೧೮ ॥

ಯಥಾ ದೀಪೋ ನಿವಾತಸೋ ನೇಂಗತೇ ಸೋಪಮಾ ಸ್ತುತಾ ।
ಯೋಗನೋ ಯತಚಿತ್ತಸ್ಯ ಯುಂಜತೋ ಯೋಗಮಾತ್ಮನಃ ॥ ೬.೧೯ ॥

ಯತ್ಸೂಪರಮತೇ ಚಿತ್ತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ಯೋಗಸೇವಯಾ |
ಯತ್ರ ಚೈವಾತ್ಮಾನಾನಂ ಪಶ್ಯನ್ನಾತ್ಮನಿ ತುಷ್ಯತಿ || ೬.೨೦ ||

ಸುಖಿಮಾತ್ಯಂತಿಕಂ ಯತ್ದಾ ಬುದ್ಧಿಗ್ರಹ್ಯಮತೀಂದ್ರಿಯಂ |
ವೇತ್ತಿ ಯತ್ರ ನ ಚೈವಾಯಂ ಸ್ಥಿತಶ್ಚಲತಿ ತತ್ತ್ವತಃ || ೬.೨೧ ||

ಯಂ ಲಬ್ಧಾಧ್ಯ ಚಾಪರಂ ಲಾಭಂ ಮನ್ಯತೇ ನಾಧಿಕಂ ತತಃ |
ಯಸ್ತಿನ್ನಿಧಿ ತೋ ನ ದುಃಖೀನ ಗುರುಣಾಪಿ ವಿಚಾಲ್ಯತೇ || ೬.೨೨ ||

ತಂ ವಿದ್ಯಾದ್ ದುಃಖಿಸಂಯೋಗವಿಯೋಗಂ ಯೋಗಸಂಜ್ಞಿತಂ |
ಸ ನಿಶ್ಚಯೀನ ಯೋಕ್ತಪ್ರೋ ಯೋಗೋಽನಿವಿಷಣ್ಣಚೇತಸಾ || ೬.೨೩ ||

ಸಂಕಲ್ಪಪ್ರಭವಾನ್ನಾಮಾಂಸ್ಯಕ್ತಾಜ್ಞ ಸಾರಾನಶೀಷತಃ |
ಮನಸ್ಯಪೇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಮಂ ವಿನಿಯಮ್ಯ ಸಮಂತತಃ || ೬.೨೪ ||

ಶನ್ಯೇಃ ಶನ್ಯೇರುಪರಮೇದ್ ಬುದ್ಧಾಧ್ಯ ಧ್ಯಾತಿಗೃಹೀತಯಾ |
ಅತ್ಯಸಂಸ್ಥಂ ಮನಃ ಕೃತ್ವಾ ನ ಶಿಂಚಿದಪಿ ಚಿಂತಯೇತ್ || ೬.೨೫ ||

ಯತೋ ಯತೋ ನಿಶ್ಚರತಿ ಮನಶ್ಚಂಚಲಮಸ್ಥಿರಂ |
ತತಸ್ತತೋ ನಿಯಮ್ಯೈಲತದಾತ್ಮನ್ಯೇವ ವಶಂ ನಯೇತ್ || ೬.೨೬ ||

ಪ್ರಶಾಂತಮನಸಂ ಹೈನಂ ಯೋಗಿನಂ ಸುಖಮುತ್ತಮಂ |
ಉಪೈತಿ ಶಾಂತರಜಸಂ ಬ್ರಹ್ಮಭೂತಮಕಲ್ಪಣಂ || ೬.೨೭ ||

ಯುಂಜನ್ಯೇವಂ ಸದಾತಾನಂ ಯೋಗಿ ವಿಗತಕಲ್ಪಣಃ |
ಸುಖೀನ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಸ್ಪರ್ಶಮತ್ಯಂತಂ ಸುಖಮಶ್ವತೇ || ೬.೨೮ ||

ಸರ್ವಭೂತಸ್ಥಾಪಾತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಚಾತ್ಮನಿ |
ಈಕ್ಷತೇ ಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವದರ್ಶನಃ || ೬.೨೯ ||

ಯೋ ಮಾಂ ಪಶ್ಯತಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವಂ ಚ ಮಯಿ ಪಶ್ಯತಿ |
ತಸ್ಯಾಹಂ ನ ಪ್ರಣಾಶ್ಯಾಮಿ ಸ ಚ ಮೇ ನ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ || ೬.೩೦ ||

ಸವರ್ಚಂಡಾತಸ್ಥಿತಂ ಯೋ ಮಾಂ ಭಜತ್ಯೈಕತ್ವಮಾಸ್ಥಿತಃ ।
ಸವರ್ಧಾ ವರ್ತಮಾನೋಽಪಿ ಸ ಯೋಗಿ ಮಯಿ ವರ್ತಮೇ ॥ ೬.೨೧ ॥

ಅತ್ಯೈಪಮ್ಯೈನ ಸವರ್ಚತ್ರ ಸಮಂ ಪಶ್ಯತಿ ಯೋಽಜುಣ ।
ಸುಖಂ ವಾ ಯದಿ ವಾ ದುಃಖಂ ಸ ಯೋಗಿ ಪರವೋ ಮತಃ ॥ ೬.೨೨ ॥

ಅಜುಣ ಉವಾಚ

ಯೋಽಯಂ ಯೋಗಸ್ಥಿ ಯಾ ಪ್ರೌಕ್ತಃ ಸಾಮ್ಯೈನ ಮಧುಸೂದನ ।
ವರ್ತಸ್ಯಾಹಂ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಚಂಚಲತ್ವಾತ್ಮಿಧ ತಿಂ ಸ್ಥಿರಾಂ ॥ ೬.೨೩ ॥

ಚಂಚಲಂ ಹಿ ಮನಃ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಮಾಧಿ ಬಲವರ್ದಾ ದೃಢಂ ।
ತಸ್ಯಾಹಂ ನಿಗ್ರಹಂ ಮನ್ಯೇ ವಾಯೋರಿವ ಸುದುಷ್ಟರಂ ॥ ೬.೨೪ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಸಂಶಯಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಮನೋ ದುರ್ವಿಗ್ರಹಂ ಚಲಂ ।
ಅಭ್ಯಾಸೇನ ತು ಕೊಂತೇಯ ವೈರಾಗ್ಯೇಣ ಚ ಗೃಹ್ಯತೇ ॥ ೬.೨೫ ॥

ಅಸಂಯತಾತ್ಮನಾ ಯೋಗೋ ದುಷ್ಪಾಪ ಇತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ।
ವಶ್ಯಾತ್ಮನಾ ತು ಯತತಾ ಶಕ್ಯೋಽವಾಪ್ತಮುಪಾಯತಃ ॥ ೬.೨೬ ॥

ಅಜುಣ ಉವಾಚ

ಅಯತಿಃ ಶ್ರದ್ಧಾಯೋಪೇತೋ ಯೋಗಾಚ್ಚಲಿತಮಾನಸಃ ।
ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗಸಂಸಿಧಿಂ ಕಾಂ ಗತಿಂ ಕೃಷ್ಣ ಗಚ್ಛತಿ ॥ ೬.೨೭ ॥

ಕಚ್ಚಿನ್ನೋಽಭಯವಿಭ್ರಷ್ಟಿಂದಾಭ್ರಮಿವ ನಶ್ಯತಿ ।
ಅಪ್ರತಿಷ್ಠೋ ಮಹಾಬಾಹೋ ವಿಮೂರ್ಧೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪಥಿ ॥ ೬.೨೮ ॥

ವರ್ತನೈ ಸಂಶಯಂ ಕೃಷ್ಣ ಭೇತ್ತಮಹಂ ಸ್ಯಶೇಷತಃ ।
ತ್ವದನ್ಯಃ ಸಂಶಯಸ್ಯಾಸ್ಯ ಭೇತ್ತಾ ನ ಹೃಪಪದ್ಯತೇ ॥ ೬.೨೯ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪಾಠ್ಯ ನೈವೇಹ ನಾಮುತ್ರ ವಿನಾಶಸ್ತಸ್ಯ ವಿದ್ಯತೇ।
ನ ಹಿ ಕಲಾಣಕ್ಲತ್ಕಳಿದ್ ದುಗಂತಿಂ ತಾತ ಗಚ್ಛತಿ ॥ ೬.೪೦ ॥

ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪುಣ್ಯಕೃತಾಂ ಲೋಕಾನುಷಿತ್ವಾ ಶಾಶ್ವತೀಃ ಸಮಾಃ।
ಶುಚೀನಾಂ ಶ್ರೀಮತಾಂ ಗೇಹೇ ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟೋಽಭಿಜಾಯತೇ ॥ ೬.೪೧ ॥

ಅಥವಾ ಯೋಗಿನಾಮೇವ ಕುಲೇ ಭವತಿ ಧೀಮತಾಂ।
ವತದಿಧಿ ದುಲಂಭತರಂ ಲೋಕೇ ಜನ್ಮ ಯದೀದೃಶಂ ॥ ೬.೪೨ ॥

ತತ್ತ್ವ ತಂ ಬುದ್ಧಿಸಂಯೋಗಂ ಲಭತೇ ಪೌರಣೀಹಿಕಂ।
ಯತತೇ ಚ ತತೋ ಭೂಯಃ ಸಂಸಿದ್ಧಾ ಕುರುನಂದನ ॥ ೬.೪೩ ॥

ಪೂರ್ವಾಭಾಸೇನ ತೇನೈವ ಹ್ರಿಯತೇ ಹೃವಶೋಽಪಿ ಸಃ।
ಜಿಜ್ಞಾಸುರಪಿ ಯೋಗಸ್ಯ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮಾತಿವರ್ತತೇ ॥ ೬.೪೪ ॥

ಪ್ರಯತ್ನಾದೃತಮಾನಸ್ತ ಯೋಗೀ ಸಂಶುದ್ಧಕಿಳಿಷಃ।
ಅನೇಕಜನ್ಮಸಂಸಿದ್ಧಸ್ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಂ ॥ ೬.೪೫ ॥

ತಪಸ್ಸಿಭೋಽಧಿಕೋ ಯೋಗೀ ಜ್ಞಾನಿಭೋಽಪಿ ಮತೋಽಧಿಕಃ।
ಕರ್ಮಿಂಭ್ಯಾಧಿಕೋ ಯೋಗೀ ತಸ್ಮಾದೋಗೀ ಭವಾಬುಂನ ॥ ೬.೪೬ ॥

ಯೋಗಿನಾಮಪಿ ಸವೇಂಷಾಂ ಮದ್ತೇನಾಂತರಾತ್ಮಾ।
ಶ್ರದ್ಧಾವಾನ್ಧಜತೇ ಯೋ ಮಾಂ ಸ ಮೇ ಯುಕ್ತತಮೋ ಮತಃ ॥ ೬.೪೭ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜ್ಞಾಜ್ಞನಸಂವಾದೇ ಧ್ಯಾನಯೋಗೋ ನಾಮ
ಪರಮಾಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನಯೋಗಃ ॥
(ಸಪ್ತವೋದಧಾರ್ಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಮಯ್ಯಾಸಕ್ತಮನಾಃ ಪಾಢಣ ಯೋಗಂ ಯುಂಜನ್ಮದಾಶಯಃ ।
ಅಸಂಶಯಂ ಸಮಗ್ರಂ ಮಾಂ ಯಥಾ ಜ್ಞಾಸ್ಯಸಿ ತಚ್ಛಲಣಾ ॥ २.० ॥

ಜ್ಞಾನಂ ತೇಽಹಂ ಸವಿಜ್ಞಾನಮಿದಂ ವಕ್ಷಾಮ್ಯಶೇಷತಃ ।
ಯಜ್ಞಾಜ್ಞಾತ್ಮಾ ನೇಹ ಭೂಯೋದನ್ಯಜ್ಞಾತವ್ಯಮವಶಿಷ್ಯತೇ ॥ २.१ ॥

ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರೇಷು ಕಶ್ಚಿದ್ಯತತಿ ಸಿದ್ಧಯೇ ।
ಯತತಾಮಃ ಸಿದ್ಧಾನಾಂ ಕಶ್ಚಿನಾಣಂ ವೇತ್ತಿ ತತ್ಜತಃ ॥ २.२ ॥

ಭೂಮಿರಾಪೋದನಲೋ ವಾಯುಃ ಖಿಂ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿರೇವ ಚ ।
ಅಹಂಕಾರ ಇತೀಯಂ ಮೇ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿರಷ್ಟಾ ॥ २.३ ॥

ಅಪರೇಯಮಿತಸ್ಯ ನಾಣಂ ಪ್ರಕೃತಿಂ ವಿದ್ಧಿ ಮೇ ಪರಾಂ ।
ಜೀವಭೂತಾಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಯಯೇದಂ ಧಾಯಂತೇ ಜಗತ್ ॥ २.४ ॥

ಎತದೋಣಿನಿ ಭೂತಾನಿ ಸವಾಣಿತ್ಯಪಧಾರಯ ।
ಅಹಂ ಕೃತ್ಸಂಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭವಃ ಪ್ರಲಯಸ್ತಧಾ ॥ २.५ ॥

ಮತ್ತಃ ಪರತರಂ ನಾನ್ಯತ್ವಂಚಿದಸ್ತಿ ಧನಂಜಯ ।
ಮಯಿ ಸವಣಿದಂ ಪ್ರೌತಂ ಸೂತ್ರೇ ಮಣಿಗಣಾ ಇವ ॥ २.६ ॥

ರಸೋದಹಮಪ್ಯ ಶೌಂತೀಯ ಪ್ರಭಾಸಿ ಶಶಿಸೂರಯಂತೋಃ ।
ಪ್ರಣವಃ ಸವಣವೇದೇಷು ಶಬ್ದಃ ಖೇ ಪೌರುಷಂ ನೃಷು ॥ २.७ ॥

ಪ್ರಣೋ ಗಂಥಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಚ ತೇಜಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ವಿಭಾವಸೌ |
ಜೀವನಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ತಪಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ತಪಸ್ಸಿಷು || ೨.೬ ||

ಬೀಜಂ ಮಾಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಪಾಥಂ ಸನಾತನಂ |
ಬುದ್ಧಿ ಬುಂದಿಧಿಮತಾಮಸ್ಮಿ ತೇಜಸ್ತೇಜಸ್ಸಿನಾಮಹಂ || ೨.೮೦ ||

ಬಲಂ ಬಲವತಾಂ ಚಾಹಂ ಕಾಮರಾಗವಿವರ್ಚಿತಂ |
ಧರ್ಮಾದವಿರುದೊಽ ಭೂತೇಷು ಕಾರೋಽಸ್ಮಿ ಭರತಷಂಭ || ೨.೮೧ ||

ಯೇ ಚೈವ ಸಾತ್ಮಕಾ ಭಾವಾ ರಾಜಸಾಸ್ತಮಸಾಶ್ಚ ಯೇ |
ಮತ್ತ ಏವೇತಿ ತಾನ್ವಿದ್ಧಿ ನ ತ್ವಹಂ ತೇಷು ತೇ ಮಯಿ || ೨.೮೨ ||

ಶ್ರಿಭಿಗುಣಮಯ್ಯಭಾಂವೈರೇಭಿಃ ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಗತ್ |
ವೋಹಿತಂ ನಾಭಿಜಾನಾತಿ ಮಾಮೇಭ್ಯಃ ಪರಮವ್ಯಯಂ || ೨.೮೩ ||

ದೈವೀ ಹೈಷಾ ಗುಣಮಯೀ ಮಮ ಮಾಯಾ ದುರತ್ಯಯಾ |
ಮಾಮೇವ ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಮಾಯಾಮೇತಾಂ ತರಂತಿ ತೇ || ೨.೮೪ ||

ನ ಮಾಂ ದುಷ್ಪೃತಿನೋ ಮೂರಾಃ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ನರಾಧಮಾಃ |
ಮಾಯಾಪದ್ಯತಜ್ಞಾನಾ ಆಸುರಂ ಭಾವಮಾಶ್ರಿತಾಃ || ೨.೮೫ ||

ಚತುರ್ವಿಧಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ ಜನಾಃ ಸುಕೃತಿನೋಽಜುಂನಿ |
ಆತೋಽ ಜಿಜ್ಞಾಸುರಧಾಂಧೀಽ ಜ್ಞಾನೀ ಚ ಭರತಷಂಭ || ೨.೮೬ ||

ತೇಷಾಂ ಜ್ಞಾನೀ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ ಏಕಭಕ್ತಿವಿಂಶಿಷ್ಯತೇ |
ಪ್ರಿಯೋ ಹಿ ಜ್ಞಾನಿನೋಽತ್ಯಧಂಮಹಂ ಸ ಚ ಮಮ ಪ್ರಿಯಃ || ೨.೮೭ ||

ಉದಾರಾಃ ಸರ್ವ ಏವೈತೇ ಜ್ಞಾನೀ ತ್ವಾತೈಶ್ವರ ಮೇ ಮತಂ |
ಆಸ್ಥಿತಃ ಸ ಹಿ ಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ ಮಾಮೇವಾನುತ್ತಮಾಂ ಗತಿಂ || ೨.೮೮ ||

ಬಹೂನಾಂ ಜನ್ಮನಾಮಂತೇ ಜ್ಞಾನವಾನ್ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ |
ವಾಸುದೇವಃ ಸರ್ವಮಿತಿ ಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಸುದುಲಂಭಃ || ೨.೮೯ ||

ಕಾಮೇಲ್ಸೈಲ್ಸೈಲಹ್ಯಂತಜ್ಞಾನಾಃ ಪ್ರಪರ್ಯಂತೇಽನ್ಯದೇವತಾಃ |
ತಂ ತಂ ನಿಯಮವಾಸ್ಥಾಯ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ನಿಯತಾಃ ಸ್ವಯಾಂ || ೨.೨೦ ||

ಯೋ ಯೋ ಯಾಂ ಯಾಂ ತನುಂ ಭಕ್ತಃ ಶ್ರದ್ಧಯಾಚಿಂತುಮಿಷ್ಟತಿ |
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯಾಚಲಾಂ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ತಾಮೇವ ವಿದಧಾಮ್ಯಹಂ || ೨.೨೧ ||

ಸ ತಯಾ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಯುಕ್ತಸ್ತಸ್ಯಾರಾಧನಮೀಹತೇ |
ಲಭತೇ ಚ ತತಃ ಕಾಮಾನ್ಯಯೈವ ವಿಹಿತಾನ್ಯಿತಾಃ || ೨.೨೨ ||

ಅಂತವತ್ತು ಫಲಂ ತೇಷಾಂ ತದ್ಭವತ್ಯಲ್ಪವೇಧಸಾಂ |
ದೇವಾಂದೇವಯಜೀಯೋ ಯಾಂತಿ ಮಂಧಿಕಾ ಯಾಂತಿ ಮಾಮಪಿ || ೨.೨೩ ||

ಅವ್ಯಕ್ತಂ ವ್ಯಕ್ತಿಮಾಪನ್ಯಂ ಮನ್ಯಂತೇ ಮಾಮಬುದ್ಧಯಃ |
ಪರಂ ಭಾವಮಜಾನಂತೋ ಮಮಾವ್ಯಯಮನುತ್ತಮಂ || ೨.೨೪ ||

ನಾಹಂ ಪ್ರಕಾಶಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಯೋಗಮಾಯಾಸಮಾವೃತಃ |
ಮೂರ್ಧೋಽಯಂ ನಾಭಿಜಾನಾತಿ ಲೋಕೋ ಮಾಮಜಮವ್ಯಯಂ || ೨.೨೫ ||

ವೇದಾಹಂ ಸಮತೀತಾನಿ ವರ್ತಣಮಾನಾನಿ ಚಾಜುಂ |
ಭವಿಷ್ಯಾಣ ಚ ಭೂತಾನಿ ಮಾಂ ತು ವೇದ ನ ಕಶ್ಚನ || ೨.೨೬ ||

ಇಂಬ್ರಾದ್ವೇಷಸಮುತ್ತೇನ ದ್ವಂದ್ವಮೋಹೇನ ಭಾರತ |
ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಸಂವೋಹಂ ಸಗೇದ ಯಾಂತಿ ಪರಂತಪ || ೨.೨೭ ||

ಯೇಷಾಂ ತ್ವಂತಗತಂ ಪಾಪಂ ಜನಾನಾಂ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಣಾಂ |
ತೇ ದ್ವಂದ್ವಮೋಹನಿಮುಂಕಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ ದೃಢವ್ರತಾಃ || ೨.೨೮ ||

ಜರಾಮರಣಮೋಕ್ಷಾಯ ಮಾಮಾಶ್ಚತ್ಯ ಯತಂತಿ ಯೇ |
ತೇ ಬ್ರಹ್ಮ ತದ್ವಿದುಃ ಕೃತ್ಯಾಮಧ್ಯಾತ್ಮಂ ಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಂ || ೨.೨೯ ||

ಸಾಧಿಭೂತಾಧಿದೈವಂ ಮಾಂ ಸಾಧಿಯಜ್ಞಂ ಚ ಯೇ ವಿದುಃ |
ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೀಽಪಿ ಚ ಮಾಂ ತೇ ವಿದುಯುಂಕ್ತಚೇತಸಃ || ೨.೩೦ ||

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜುಂನಸಂವಾದೇ ಜ್ಞಾನವಿಚ್ಛಾನಯೋಗೋ ನಾಮ
ಸಪ್ತವೋದಧಾರ್ಯಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಅಕ್ಷರಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಃ ॥ (ಅಷ್ಟವೋದಧ್ಯಾಯಃ)

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಃಂ ತದ್ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿಮಧ್ಯಾತ್ಮಂ ಃಂ ಕರುಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾ |
ಅಧಿಭೂತಂ ಚ ಃಂ ಪ್ರೌಕ್ತಮಧಿದೈವಂ ಶಿಮುಂಚ್ಯತೇ || ಅ.೧ ||

ಅಧಿಯಜ್ಞಃ ಕಥಂ ಶೋದತ್ತ ದೇಹೇಽಸಿನ್ಧುಂಧುಂಂದನ |
ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇ ಚ ಕಥಂ ಜ್ಞೇಯೋಽಸಿ ನಿಯತಾತ್ಮಭೀಃ || ಅ.೨ ||

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ ಸ್ವಭಾವೋದಧ್ಯಾತ್ಮಂ ಮುಂಚ್ಯತೇ |
ಭೂತಭಾವೋದಧ್ವವಕರೋ ವಿಸೆಗಣಃ ಕರುಂಸಂಜ್ಞಾತಃ || ಅ.೩ ||

ಅಧಿಭೂತಂ ಕ್ಷರೋ ಭಾವಃ ಪುರುಷಶಾಧಿದೈವತಂ |
ಅಧಿಯಚೋಽಹಮೇವಾತ್ತ ದೇಹೇ ದೇಹಭೃತಾಂ ವರ || ಅ.೪ ||

ಅಂತಕಾಲೇ ಚ ಮಾಮೇವ ಸ್ತರನ್ಮಿಕಾಂ ಕಲೇವರಂ |
ಯಃ ಪ್ರಯಾತಿ ಸ ಮದ್ಭಾವಂ ಯಾತಿ ನಾಸ್ತಿತ್ತ ಸಂಶಯಃ || ಅ.೫ ||

ಯಂ ಯಂ ವಾಪಿ ಸ್ತರನ್ಭಾವಂ ತ್ಯಜತ್ಯಂತೇ ಕಲೇವರಂ |
ತಂ ತಮೇವೈತಿ ಶಿಂತೇಯ ಸದಾ ತದ್ಭಾವಭಾವಿತಃ || ಅ.೬ ||

ತಸ್ಮಾತ್ಸ್ವವೇಽಮು ಕಾಲೇಮು ಮಾಮನುಸ್ತರ ಯುಧ್ಯ ಚ |
ಮಯ್ಯಪಿಂತಮನೋಬುದ್ಧಿಮಾಂ ಮೇವೈಷ್ಯಸ್ಯಸಂಶಯಃ || ಅ.೭ ||

ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗಯುಕ್ತೇನ ಚೇತಸಾ ನಾನ್ಯಾಗಾಖಿನಾ |
ಪರಮಂ ಪುರುಷಂ ದಿವ್ಯಂ ಯಾತಿ ಪಾಥಾನುಚಿಂತಯಂ || ಅ.೮ ||

ಕರಿಂ ಪುರಾಣಮನುಶಾಸಿತಾರಂ
 ಅಣೋರಣೀಯಾಂಸಮನುಸ್ತರೇದ್ಯಃ |
 ಸರ್ವಸ್ಯ ಧಾತಾರಮಚಿಂತ್ಯರೂಪಂ
 ಆದಿತ್ಯವಣಂ ತಮಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್ || ಅ.೯ ||

ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇ ಮನಸಾಂಚಲೇನ
 ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯುಕ್ತೋ ಯೋಗಬಲೇನ ಚೈವ |
 ಭುವೋಮಂದ್ಯೇ ಪ್ರಾಣಮಾವೇಶ್ಯ ಸಮ್ಯಕ್
 ಸ ತಂ ಪರಂ ಪುರುಷಮುಪೈತಿ ದಿವ್ಯಂ || ಅ.೧೦ ||

ಯದಕ್ಷರಂ ವೇದವಿದೋ ವದಂತಿ
 ವಿಶಂತಿ ಯದ್ಯತಯೋ ವೀತರಾಗಾಃ |
 ಯದಿಚ್ಯಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚಯಂ ಚರಂತಿ
 ತತ್ತೇ ಪದಂ ಸಂಗ್ರಹೇಣ ಪ್ರವಶ್ಯೇ || ಅ.೧೧ ||

ಸರ್ವದ್ವಾರಾಣಂ ಸಂಯಮ್ಯ ಮನೋ ಹೃದಿ ನಿರುಧ್ಯ ಚ |
 ಮೂರ್ಖಾಂಡಾಯಾತ್ಮನಃ ಪ್ರಾಣಮಾಸಿ ತೋ ಯೋಗಧಾರಣಾಂ || ಅ.೧೨ ||

ಒಮಿತ್ಯೇಕಾಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವ್ಯಾಹರನಾಂತುಮನುಸ್ತರಣ |
 ಯಃ ಪ್ರಯಾತಿ ತ್ಯಜಂದೇಹಂ ಸ ಯಾತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಂ || ಅ.೧೩ ||

ಅನನ್ಯಚೇತಾಃ ಸತತಂ ಯೋ ಮಾಂ ಸ್ತರತಿ ನಿತ್ಯತಃ |
 ತಸ್ಯಾಹಂ ಸುಲಭಃ ಪಾಢ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಸ್ಯ ಯೋಗಿನಃ || ಅ.೧೪ ||

ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ಪುನಜಂಂತ್ ದುಃಖಾಲಯಮಶಾಶ್ವತಂ |
 ನಾಪ್ಯಾವಂತಿ ಮಹಾತ್ಮನಃ ಸಂಸಿದ್ಧಂ ಪರಮಾಂ ಗತಾಃ || ಅ.೧೫ ||

ಆಬ್ರಹ್ಮಭುವನಾಲೋಕಾಃ ಪುನರಾವತ್ತಿಂನೋಽಜುಂನ |
 ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ತು ಕೌಂತೇಯ ಪುನಜಂಂತ್ ನ ವಿದ್ಯತೇ || ಅ.೧೬ ||

ಸಹಸ್ರಯುಗಪಯಂತಮಹಯಂದ್ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಿದುಃ ।
ರಾತ್ರಿಂ ಯುಗಸಹಸ್ರಾಂತಾಂ ತೇಽಹೋರಾತ್ರವಿದೋ ಜನಾಃ ॥ ಅ.೧೨ ॥

ಅವ್ಯಕ್ತಾದ್ ವ್ಯಕ್ತಯಃ ಸವಾಃ ಪ್ರಭವಂತ್ಯಹರಾಗಮೇ ।
ರಾತ್ಯಾಂಗಮೇ ಪ್ರಲೀಯಂತೇ ತತ್ತ್ವವಾವ್ಯಕ್ತಸಂಜ್ಞಕೇ ॥ ಅ.೧೩ ॥

ಭೂತಗ್ರಾಮಃ ಸ ಏವಾಯಂ ಭೂತಾಂ ಭೂತಾಂ ಪ್ರಲೀಯತೇ ।
ರಾತ್ಯಾಂಗಮೇಽವಶಃ ಪಾಥ ಪ್ರಭವತ್ಯಹರಾಗಮೇ ॥ ಅ.೧೪ ॥

ಪರಸ್ತಸ್ಯಾತ್ತು ಭಾವೋಽನೋಽವ್ಯಕ್ತೋಽವ್ಯಕ್ತಾತ್ಸಾತನಃ ।
ಯಃ ಸ ಸವೇಽಪು ಭೂತೇಷು ನಶ್ಯತ್ಸ ನ ವಿನಶ್ಯತಿ ॥ ಅ.೧೦ ॥

ಅವ್ಯಕ್ತೋಽಕ್ಷರ ಇತ್ಯಕ್ತಸ್ತಮಾಹಃ ಪರಮಾಂ ಗತಿಂ ।
ಯಂ ಪಾಪ್ಯ ನ ನಿವತ್ಯಂತೇ ತದ್ವಾಮ ಪರಮಂ ಮಮ ॥ ಅ.೧೧ ॥

ಪುರುಷಃ ಸ ಪರಃ ಪಾಥ ಭಕ್ತಾಂ ಲಭ್ಯಸ್ಯಾಂನ್ಯಯಾ ।
ಯಸ್ಯಾಂತಃಸಾಂಭಾನಿ ಭೂತಾನಿ ಯೇನ ಸವಣಮಿದಂ ತತಂ ॥ ಅ.೧೨ ॥

ಯತ್ರ ಕಾಲೇ ತ್ವನಾವೃತ್ತಿಮಾವೃತ್ತಿಂ ಚೈವ ಯೋಗಿನಃ ।
ಪ್ರಯಾತಾ ಯಾಂತಿ ತಂ ಕಾಲಂ ವಕ್ಷಾಂಭಿ ಭರತಷಣಭ ॥ ಅ.೧೩ ॥

ಅಗ್ನಿಚೋಽತಿರಹಃ ಶುಕ್ಲಃ ಷಣ್ಣಾಸಾ ಉತ್ತರಾಯಣಂ ।
ತತ್ರ ಪ್ರಯಾತಾ ಗಚ್ಛಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವಿದೋ ಜನಾಃ ॥ ಅ.೧೪ ॥

ಧೂಮೋ ರಾತ್ರಿಸ್ತಧಾ ಕೃಷ್ಣಃ ಷಣ್ಣಾಸಾ ದಷ್ಟಿಣಾಯನಂ ।
ತತ್ರ ಚಾಂದ್ರಮಸಂ ಚೋತಿಯೋಗಿ ಪಾಪ್ಯ ನಿವತ್ಯತೇ ॥ ಅ.೧೫ ॥

ಶುಕ್ಲಕೃಷ್ಣೇ ಗತೀ ಹೀತೇ ಜಗತಃ ಶಾಶ್ವತೇ ಮತೇ ।
ಏಕಯಾ ಯಾತ್ಯನಾವೃತ್ತಿಮನ್ಯಯಾವತ್ಯತೇ ಪುನಃ ॥ ಅ.೧೬ ॥

ನೈತೇ ಸೃತೀ ಪಾಥ ಜಾನನೋಗಿ ಮುಹ್ಯತಿ ಕಶ್ಚನ ।
ತಸ್ಯಾತ್ಸಮೇಽಪು ಕಾಲೇಷು ಯೋಗಯಕ್ತೋ ಭವಾಜುನ ॥ ಅ.೧೭ ॥

ವೇದೇಷು ಯಜ್ಞೀಷು ತಪಃಸು ಚೈವ
ದಾನೇಷು ಯತ್ಪೂಣ್ಯಫಲಂ ಪ್ರದಿಷ್ಟಂ।
ಅತ್ಯೇತಿ ತತ್ಸವಣಿದಂ ವಿದಿತಾಽ
ಯೋಗಿ ಪರಂ ಸಾನಮುಪೈತಿ ಚಾದ್ಯಂ॥ ೮.೨೮॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜುಂನಸಂವಾದೇ ಅಕ್ಷರಬುಹ್ಯಯೋಗೀಗೋ ನಾಮ
ಅಷ್ಟವೋದಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ರಾಜವಿದ್ಯಾರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗಃ ॥
(ನವವೋಡಧ್ಯಾಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಇದಂ ತು ತೇ ಗುಹ್ಯತಮಂ ಪ್ರವಕ್ಷಾಯೈನಸೂಯವೇ।
ಜ್ಞಾನಂ ವಿಜ್ಞಾನಸಹಿತಂ ಯಜ್ಞಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮೋಕ್ಷಸೇದಶುಭಾತ್ | ಉ.೧ ||

ರಾಜವಿದ್ಯಾ ರಾಜಗುಹ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಮಿದಮುತ್ತಮಂ।
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾಪಗಮಂ ಧರ್ಮಂ ಸುಸುಖಿಂ ಕರ್ತುಂ ಮಾರ್ಪಾಯಂ || ಉ.೨ ||

ಅಶ್ರದ್ಧಧಾನಾಃ ಪ್ರರುಷಾ ಧರ್ಮಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪರಂತಪ |
ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಾಂ ನಿವರ್ತಣಂತೇ ಮೃತ್ಯುಸಂಸಾರವತ್ತ್ವನಿ || ಉ.೩ ||

ಮಯಾ ತತ್ತಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಜಗದವ್ಯಕ್ತಮೂತಿಂನಾ |
ಮತ್ತಾಂಧಿನಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ನ ಚಾಹಂ ತೇಷ್ಣವಸ್ಥಿತಃ || ಉ.೪ ||

ನ ಚ ಮತ್ತಾಂಧಿನಿ ಭೂತಾನಿ ಪಶ್ಯ ಮೇ ಯೋಗಮೈಶರಂ |
ಭೂತಭೃನ್ಧಂ ಚ ಭೂತಸೋಽ ಮಾರ್ಪಾತ್ಮಾ ಭೂತಭಾವನಃ || ಉ.೫ ||

ಯಥಾಕಾಶಸ್ಥಿತೋ ನಿತ್ಯಂ ವಾಯುಃ ಸರ್ವತ್ರಗೋ ಮಹಾಣ |
ತಥಾ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಮತ್ತಾಂಧಿನಿತ್ಯಪರಾರಯ || ಉ.೬ ||

ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಕೌಂತೇಯ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾಂತಿ ಮಾಮಿಕಾಂ |
ಕಲ್ಪಕ್ಷಯೇ ಪುನಸ್ತಾನಿ ಕಲ್ಪಾದೌ ವಿಸೃಜಾಮ್ಯಹಂ || ಉ.೭ ||

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ವಾಮಾಪಷ್ಟಭ್ಯ ವಿಸೃಜಾಮಿ ಪ್ರನಃ ಪ್ರನಃ |
ಭೂತಗಾಮಮಿಮಂ ಕೃತ್ಸಂಮಾರಶಂ ಪ್ರಕೃತೇವರಶಾತ್ || ಉ.೮ ||

ನ ಚ ಮಾಂ ತಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ನಿಬಧ್ಯಂತಿ ಧನಂಜಯ |
ಲುದಾಸೀನವದಾಸೀನಮಸಕ್ತಂ ತೇಷು ಕರ್ಮಣಿ || ಎ.೬ ||

ಮಯಾಧ್ಯಕ್ಷೇಣ ಪ್ರಕೃತಿಃ ಸೂರ್ಯತೇ ಸಚರಾಚರಂ |
ಹೇತುನಾನೇನ ಕೌಂತೇಯ ಜಗದ್ವಿಪರಿವರ್ತತೇ || ಎ.೮೦ ||

ಅವಜಾನಂತಿ ಮಾಂ ಮೂರ್ಖಾ ಮಾನುಷಿಂ ತನುಮಾಶ್ರಿತಂ |
ಪರಂ ಭಾವಮಜಾನಂತೋ ಮಮ ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಂ || ಎ.೮೧ ||

ಮೋಷಾಶಾ ಮೋಷಕರ್ಮಾಣಿಂ ಮೋಷಜ್ಞಾನಾ ವಿಚೀತಸಃ |
ರಾಕ್ಷಸೀಮಾಸುರಿಂ ಚೈವ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಮೋಹಿನಿಂ ಶ್ರಿತಾಃ || ಎ.೮೨ ||

ಮಹಾತ್ಮಾನಸ್ತು ಮಾಂ ಪಾಥ ದೈವಿಂ ಪ್ರಕೃತಿಮಾಶ್ರಿತಾಃ |
ಭಜಂತ್ಯನನ್ಯಮನಸೋ ಜ್ಞಾತ್ವ ಭೂತಾದಿಮವ್ಯಯಂ || ಎ.೮೩ ||

ಸತತಂ ಕೀರ್ತಯಂತೋ ಮಾಂ ಯತಂತಶ್ಚ ದೃಢವ್ರತಾಃ |
ನಮಸ್ಯಂತಶ್ಚ ಮಾಂ ಭಕ್ತ್ಯ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ ಉಪಾಸತೇ || ಎ.೮೪ ||

ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞೇನ ಚಾಪ್ಯನ್ಯೇ ಯಜಂತೋ ಮಾಮುಪಾಸತೇ |
ಎಕತ್ವೇನ ಪೃಥಕ್ತ್ವೇನ ಬಹುಧಾ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಿಂ || ಎ.೮೫ ||

ಅಹಂ ಕ್ರತುರಹಂ ಯಜ್ಞಃ ಸ್ವಧಾಹಮಹಮಹಾಪಧಂ |
ಮಂತೋರ್ವಹಮಹಮಹಮೇವಾಜ್ಯಮಹಮಗ್ನಿರಹಂ ಹುತಂ || ಎ.೮೬ ||

ಪಿತಾಹಮಸ್ಯ ಜಗತೋ ಮಾತಾ ಧಾತಾ ಪಿತಾಮಹಃ |
ವೇದ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಮೋಽಕಾರ ಮುಕ್ತಾಮ ಯಜುರೇವ ಚ || ಎ.೮೭ ||

ಗತಿಭಂತಾಂ ಪ್ರಭುಃ ಸಾಕ್ಷೀ ನಿವಾಸಃ ಶರಣಂ ಸುಹೃತ್ತಾ |
ಪ್ರಭವಃ ಪ್ರಲಯಃ ಸ್ವಾನಂ ನಿಧಾನಂ ಬೀಜಮವ್ಯಯಂ || ಎ.೮೮ ||

ತಪಾಮೃಹಮಹಂ ವಷಣಂ ನಿಗೃಹಣಾಮೃತ್ಸ್ಯಜಾಮಿ ಚ |
ಅಮೃತಂ ಚೈವ ಮೃತ್ಯಶ್ಚ ಸದಸಚ್ಚಾಹಮಜುಂನ || ಎ.೮೯ ||

ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾ ಮಾಂ ಸೋಮಪಾಃ ಪೂತಪಾಪಾ
ಯಜ್ಞಲ್ಯಾರಿಷ್ಟಾಯ ಸ್ವಗಂತಿಂ ಪ್ರಾಧಣಯಂತೇ।
ತೇ ಪುಣ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ಸುರೇಂದ್ರಲೋಕಂ
ಅಶ್ವಂತಿ ದಿವ್ಯಾಂದಿವಿ ದೇವಭೋಗಾಣ ॥ ಉ.೨೦ ॥

ತೇ ತಂ ಭುಕಾ ಸ್ವಗಂತ್ಯಾ ಲೋಕಂ ವಿಶಾಲಂ
ಕ್ಷೇಣೇ ಪುಣ್ಯೇ ಮತ್ಯಾ ಲೋಕಂ ವಿಶಂತಿ ।
ಎವಂ ಶ್ರಯೀಧಮ್ಯಮನುಪ್ರಪನ್ಧಾ
ಗತಾಗತಂ ಕಾಮಕಾಮಾ ಲಭಂತೇ ॥ ಉ.೨೧ ॥

ಅನನ್ಯಶಿಂತಯಂತೋ ಮಾಂ ಯೇ ಜನಾಃ ಪರಮಾಪಾಸತೇ।
ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮೃಹಂ ॥ ಉ.೨೨ ॥

ಯೇಽಪ್ಯಂತಾಭಕ್ತಾ ಯಜಂತೇ ಶ್ರದ್ಧಯಾನ್ವಿತಾಃ ।
ತೇಽಪಿ ಮಾಮೇವ ಕೌತೀಯ ಯಜಂತ್ಯುವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ ॥ ಉ.೨೩ ॥

ಅಹಂ ಹಿ ಸರ್ವಯಜ್ಞಾನಾಂ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಪ್ರಭುರೇವ ಚ ।
ನ ತು ಮಾಮಭಿಜಾನಂತಿ ತತ್ತ್ವಾನಾತಶ್ಚಿವಂತಿ ತೇ ॥ ಉ.೨೪ ॥

ಯಾಂತಿ ದೇವವ್ರತಾ ದೇವಾನ್ವಿತಾನ್ಯಾಂತಿ ಷಿತ್ಯವ್ರತಾಃ ।
ಭೂತಾನಿ ಯಾಂತಿ ಭೂತೀಜ್ಯಾ ಯಾಂತಿ ಮದ್ಯಾಜಿನೋಪಿ ಮಾಂ ॥ ಉ.೨೫ ॥

ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಟಂ ಫಲಂ ತೋಯಂ ಯೋ ಮೇ ಭಕ್ತಾ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ।
ತದಹಂ ಭಕ್ತ್ಯಾಪಹೃತಮಶ್ವಾಮಿ ಪ್ರಯತಾತ್ಮನಃ ॥ ಉ.೨೬ ॥

ಯತ್ಸೋಷಿ ಯದಶ್ವಾಸಿ ಯಜ್ಞಹೋಷಿ ದದಾಸಿ ಯತ್ ।
ಯತ್ಪಸ್ಯಾಸಿ ಕೌತೀಯ ತತ್ವರುಷ್ಟ ಮದಪರಣಂ ॥ ಉ.೨೭ ॥

ಶುಭಾಶುಭಘಲ್ಯರೇವಂ ಮೋಕ್ಷಸೇ ಕರ್ಮಬಂಧನ್ಯಃ ।
ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ ವಿಮುಕ್ತೋ ಮಾಮುಪ್ರೈಸಿ ॥ ಉ.೨೮ ॥

ಸಮೋದಹಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ನ ಮೇ ದ್ವೇಷೋದಸ್ತಿ ನ ಪ್ರಿಯಃ ।
ಯೇ ಭಜಂತಿ ತು ಮಾಂ ಭಕ್ತಾ ಮಯಿ ತೇ ತೇಷು ಚಾಪ್ಯಹಂ ॥ ಎ.೨೯ ॥

ಅಪಿ ಚೇತ್ಸ್ಯಾದುರಾಚಾರೋ ಭಜತೇ ಮಾಮನನ್ಯಭಾಕ್ ।
ಸಾಧಾರೇವ ಸ ಮಂತವ್ಯಃ ಸಮೃಗ್ಂಬಿವಸಿತೋ ಹಿ ಸಃ ॥ ಎ.೨೧ ॥

ಫ್ಲಿಪ್ರಂ ಭವತಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಶಶಿಭ್ರಂತಿಂ ನಿಗಳ್ಯತಿ ।
ಕೌಂತೇಯ ಪ್ರತಿಜಾನಿಂಹಿ ನ ಮೇ ಭಕ್ತಃ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ ॥ ಎ.೨೨ ॥

ಮಾಂ ಹಿ ಪಾಥ ವ್ಯಾಪಾಶ್ಚಿತ್ಯ ಯೇಽಪಿ ಸ್ಯಃ ಪಾಪಯೋನಯಃ ।
ಸ್ತ್ರಿಯೋ ವೈಶ್ಯಾಸ್ತಧಾ ಶೂದಾಸ್ತೇಽಪಿ ಯಾಂತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಂ ॥ ಎ.೨೩ ॥

ಶಂ ಪುನಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಪುಣ್ಯ ಭಕ್ತಾ ರಾಜರ್ಷಯಸ್ತಧಾ ।
ಅನಿತ್ಯಮಸುಖಂ ಲೋಕಮಿಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಭಜಸ್ತ ಮಾಂ ॥ ಎ.೨೪ ॥

ಮನ್ಮಾ ಭವ ಮದ್ಭಕ್ತೋ ಮದ್ಯಾಜೀ ಮಾಂ ನಮಸ್ಕರು ।
ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸಿ ಯುಕ್ತಾವಮಾತ್ಮಾನಂ ಮತ್ತರಾಯಣಃ ॥ ಎ.೨೫ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂನಸಂವಾದೇ ರಾಜವಿದ್ಯಾರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗೋ ನಾಮ
ನವಮೋದಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
॥ ವಿಭೂತಿಯೋಗಃ ॥
(ದಶಪೋಡಧ್ಯಾಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಭೂಯ ಏವ ಮಹಾಬಾಹೋ ಶ್ರುತಿ ಮೇ ಪರಮಂ ವಚಃ ।
ಯತ್ತೀರಂ ಹಿತ್ಯಾಯಾಂ ವಕ್ಷಾಯಿ ಹಿತಕಾಮ್ಯಾಯಾ ॥ ೧೦.೧ ॥

ನ ಮೇ ವಿದುಃ ಸುರಗಣಾಃ ಪ್ರಭವಂ ನ ಮಹಷ್ಯಂಯಃ ।
ಅಹಮಾದಿಹಿಂ ದೇವಾನಾಂ ಮಹಷೀಂಣಾಂ ಚ ಸವಂಶಃ ॥ ೧೦.೨ ॥

ಯೋ ಮಾಮಜಮನಾದಿಂ ಚ ವೇತ್ತಿ ಲೋಕಮಹೇಶ್ವರಂ ।
ಅಸಂಮೂಡಃ ಸ ಮತ್ಯೀರಂ ಸವಂಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥ ೧೦.೩ ॥

ಬುದ್ಧಿಜ್ಞನಮಸಂವೋಹಃ ಕ್ಷಮಾ ಸತ್ಯಂ ದಮಃ ಶಮಃ ।
ಸುಖಂ ದುಃখಂ ಭವೋರಭಾವೋ ಭಯಂ ಚಾಭಯಮೇವ ಚ ॥ ೧೦.೪ ॥

ಅಹಿಂಸಾ ಸಮತಾ ತುಷ್ಟಿಸ್ತಪ್ಯೋ ದಾನಂ ಯಶೋರಂಯಃ ।
ಭವಂತಿ ಭಾವಾ ಭೂತಾನಾಂ ಮತ್ತ ಏವ ಪೃಥಗ್ರಿಧಾಃ ॥ ೧೦.೫ ॥

ಮಹಷ್ಯಂಯಃ ಸಪ್ತ ಪೂರ್ವೇ ಚತ್ವಾರೋ ಮನವಸ್ತಧಾ ।
ಮದ್ಭಾವಾ ಮಾನಸಾ ಜಾತಾ ಯೋಷಾಂ ಲೋಕ ಇಮಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ॥ ೧೦.೬ ॥

ಏತಾಂ ವಿಭೂತಿಂ ಯೋಗಂ ಚ ಮಮ ಯೋ ವೇತ್ತಿ ತತ್ತ್ವಃ ।
ಸೋರವಿಕಂಪೇನ ಯೋಗೇನ ಯುಜ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥ ೧೦.೭ ॥

ಅಹಂ ಸವಂಸ್ಯ ಪ್ರಭವೋ ಮತ್ತಃ ಸವಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ ।
ಇತಿ ಮತ್ವಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ ಬುಧಾ ಭಾವಸಮನ್ವಯಾಃ ॥ ೧೦.೮ ॥

ಮಂಚ್ಯಿತ್ತಾ ಮಂದ್ರತಪ್ರಾಣಾ ಬೋಧಯಂತಃ ಪರಸ್ಪರಂ।
ಕಥಯಂತಶ್ಚ ಮಾಂ ನಿತ್ಯಂ ತುಷ್ಯಂತಿ ಚ ರಮಂತಿ ಚ ॥ ೧೦.೯ ॥

ತೇಷಾಂ ಸತತಯುಕ್ತಾನಾಂ ಭಜತಾಂ ಶ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ।
ದದಾಮಿ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಂ ತಂ ಯೇನ ಮಾಮುಪಯಾಂತಿ ತೇ ॥ ೧೦.೧೦ ॥

ತೇಷಾಮೇವಾನುಕಂಪಾಧಂ ಮಹಮಜ್ಞಾನಜಂ ತಮಃ ।
ನಾಶಯಾಮ್ಯಾತ್ಮಭಾವಸೋಽಜ್ಞಾನದೀಪೇನ ಭಾಸ್ತತಾ ॥ ೧೦.೧೧ ॥

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಂ ಧಾಮ ಪವಿತ್ರಂ ಪರಮಂ ಭವಾಃ ।
ಪುರುಷಂ ಶಾಶ್ವತಂ ದಿವ್ಯವಾದಿದೇವಮಜಂ ವಿಭುಂ ॥ ೧೦.೧೨ ॥

ಆಹುಸ್ತಾಮೃಷಯಃ ಸವೇಽ ದೇವಷಿಂಧಾರದಸ್ತಫಾ ।
ಅಸಿತೋ ದೇವಲೋ ವ್ಯಾಸಃ ಸ್ವಯಂ ಚೈವ ಬ್ರಹೀಷಿ ಮೇ ॥ ೧೦.೧೩ ॥

ಸರ್ವಮೇತದೃತಂ ಮನ್ಯೇ ಯನ್ನಾಂ ವದಸಿ ಕೇಶವ ।
ನ ಹಿ ತೇ ಭಗವನ್ನಿಕ್ತಂ ವಿದುದೇಽವಾ ನ ದಾನವಾಃ ॥ ೧೦.೧೪ ॥

ಸ್ವಯಮೇವಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಂ ವೇತ್ತಿ ತ್ವಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ।
ಭೂತಭಾವನ ಭೂತೇಶ ದೇವದೇವ ಜಗತ್ತಾತೇ ॥ ೧೦.೧೫ ॥

ವಕ್ತುಮಹಂಸ್ಯಶೇಷೇಣ ದಿವ್ಯಾ ಹ್ಯಾತ್ಮವಿಭೂತಯಃ ।
ಯಾಭಿವಿಂಭೂತಿಭಿಲೋಽಕಾನಿಮಾಂಸ್ಯಂ ವ್ಯಾಪ್ಯ ತಿಷ್ಟುಸಿ ॥ ೧೦.೧೬ ॥

ಕಥಂ ವಿದ್ಯಾಮಹಂ ಯೋಗಿಂಸ್ತಾಂ ಸದಾ ಪರಿಚಿಂತಯಃ ।
ಕೇಮು ಕೇಮು ಚ ಭಾವೇಮು ಚಿಂತೋಽಸಿ ಭಗವನ್ನಯಾ ॥ ೧೦.೧೭ ॥

ವಿಸ್ತರೇಣಾತ್ಮನೋ ಯೋಗಂ ವಿಭೂತಿಂ ಚ ಜನಾದಂ ।
ಭೂಯಃ ಕಥಯ ತೃಪ್ತಿಹಿಂ ಶೃಣ್ಣತೋ ನಾಸ್ತಿ ಮೇಽಮೃತಂ ॥ ೧೦.೧೮ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಹಂತ ತೇ ಕಥಯಿಷ್ಯಾಮಿ ದಿವ್ಯ ಹೃತ್ಯಾವಿಭೂತಯಃ।
ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತಃ ಕುರುಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಸ್ಯಂತೋ ವಿಸ್ತರಸ್ಯ ಮೇ॥ ೧೦.೧೯ ॥

ಅಹಮಾತ್ಮಾ ಗುಡಾಕೇಶ ಸರ್ವಭೂತಾಶಯಸ್ಥಿತಃ।
ಅಹಮಾದಿಷ್ಟ ಮಂಧ್ಯಂ ಚ ಭೂತಾನಾಮಂತ ಏವ ಚ॥ ೧೦.೨೦ ॥

ಆದಿತ್ಯಾನಾಮಹಂ ವಿಷ್ಣುಜೋಽತಿಷಾಂ ರವಿರಂಶುಮಾಣ।
ಮರೀಚಿಮರರುತಾಮಸ್ತಿ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಾಮಹಂ ಶಶೀ॥ ೧೦.೨೧ ॥

ವೇದಾನಾಂ ಸಾಮವೇದೋಽಸ್ತಿ ದೇವಾನಾಮಸ್ತಿ ವಾಸವಃ।
ಇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಮನಶ್ಚಸ್ತಿ ಭೂತಾನಾಮಸ್ತಿ ಚೇತನಾ॥ ೧೦.೨೨ ॥

ರುದ್ರಾಣಾಂ ಶಂಕರಶ್ಚಸ್ತಿ ವಿತ್ತೇಶೋ ಯಕ್ಷರಕ್ಷಸಾಂ।
ವಸೂನಾಂ ಪಾವಕಶ್ಚಸ್ತಿ ಮೇರುಃ ಶಿಖರಿಣಾಮಹಂ॥ ೧೦.೨೩ ॥

ಪುರೋಧಸಾಂ ಚ ಮುಖ್ಯಂ ಮಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಪಾಥ ಚರ್ಹಣತಿಂ।
ಸೇನಾನೀನಾಮಹಂ ಸ್ವಂದಃ ಸರಸಾಮಸ್ತಿ ಸಾಗರಃ॥ ೧೦.೨೪ ॥

ಮಹಣೀಣಾಂ ಭೃಗುರಹಂ ಗಿರಾಮಸ್ತಿ ಕಮಕ್ಷರಂ।
ಯಜ್ಞಾನಾಂ ಜಪಯಜೋಽಸ್ತಿ ಸ್ಥಾವರಾಣಾಂ ಹಿಮಾಲಯಃ॥ ೧೦.೨೫ ॥

ಅಶ್ವತ್ಥಃ ಸರ್ವವೃಕ್ಷಾಣಾಂ ದೇವಣೀಣಾಂ ಚ ನಾರದಃ।
ಗಂಧವಾಣಾಂ ಚಿತ್ರರಥಃ ಸಿದ್ಧಾನಾಂ ಕಪಿಲೋ ಮುನಿಃ॥ ೧೦.೨೬ ॥

ಉಚ್ಚಲಃಶ್ರವಸಮಶ್ವಾನಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮಮೃತೋಧ್ಬವಂ।
ಬರಾವತಂ ಗಜೀಂದ್ರಾಣಾಂ ನರಾಣಾಂ ಚ ನರಾಧಿಪಂ॥ ೧೦.೨೭ ॥

ಆಯುಧಾನಾಮಹಂ ವಜ್ರಂ ಧೇನೂನಾಮಸ್ತಿ ಕಾಮಧುಕ್ |
ಪ್ರಜನಶ್ಚಸ್ತಿ ಕಂದಪರಃ ಸಪಾಣಾಮಸ್ತಿ ವಾಸುಕಿಃ॥ ೧೦.೨೮ ॥

ಅನಂತಶ್ವಸ್ಯಾಸ್ತಿ ನಾಗಾನಾಂ ವರುಣೋ ಯಾದಸಾಮಹಂ।
ಪಿತ್ರಾಣಾಮಯಂಮಾ ಚಾಸ್ಯಾ ಯಮಃ ಸಂಯಮತಾಮಹಂ॥ ೧೦.೨೬॥

ಪ್ರಹ್ಲಾದಶ್ವಸ್ಯಾಸ್ತಿ ದೈತ್ಯಾನಾಂ ಕಾಲಃ ಕಲಯತಾಮಹಂ।
ಮೃಗಾಣಾಂ ಚ ಮೃಗೀಂದೋಽಹಂ ವೈನತೇಯಶ್ಚ ಪ್ರಕ್ಷಿಣಾಂ॥ ೧೦.೨೭॥

ಪವನಃ ಪವತಾಮಸ್ಯಾ ರಾಮಃ ಶಸ್ತಿಭೃತಾಮಹಂ।
ರಘುಷಾಣಾಂ ಮಕರಶ್ವಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಸೌರೇತಸಾಮಸ್ಯಾ ಜಾಹ್ವಾವೀ॥ ೧೦.೨೮॥

ಸಗಾಣಾಮಾದಿರಂತಶ್ಚ ಮಧ್ಯಂ ಚೈವಾಹಮಜುಂ।
ಅಧ್ಯಾತ್ಮಲಿಂದ್ಯಾ ವಿಧ್ಯಾನಾಂ ವಾದಃ ಪ್ರವದತಾಮಹಂ॥ ೧೦.೨೯॥

ಅಕ್ಷರಾಣಾಮಕಾರೋಽಸ್ಯಾ ದ್ವಂದ್ವಃ ಸಾಮಾಸಿಕಸ್ಯಾ ಚ।
ಅಹಮೇವಾಕ್ಷಯಃ ಕಾಲೋ ಧಾತಾಂಹಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಃ॥ ೧೦.೩೦॥

ಮೃತ್ಯಃ ಸವರಹರಶ್ವಹಮುಧ್ವವಶ್ಚ ಭವಿಷ್ಯತಾಂ।
ಕೀತಿಂ ಶ್ರೀಮಾಂತಿಕಾಂ ಸ್ತುತಿಮೇಂಥಾ ಧೃತಿಃ ಕ್ಷಮಾ॥ ೧೦.೩೧॥

ಬೃಹತ್ಸಾಮ ತಥಾ ಸಾಮಾಂ ಗಾಯತ್ರೀ ಭಂದಸಾಮಹಂ।
ಮಾಸಾನಾಂ ಮಾಗಂ ಶೀಷೋಽಹಮೃತೋನಾಂ ಕುಸುಮಾಕರಃ॥ ೧೦.೩೨॥

ದ್ಯುತಂ ಭಲಯತಾಮಸ್ಯಾ ತೇಜಸ್ತೇಜಸ್ಸಿನಾಮಹಂ।
ಜಯೋಽಸ್ಯಾ ವ್ಯವಸಾಯೋಽಸ್ಯಾ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯವತಾಮಹಂ॥ ೧೦.೩೩॥

ಪೃಷ್ಟೀನಾಂ ವಾಸುದೇವೋಽಸ್ಯಾ ಪಾಂಡವಾನಾಂ ಧನಂಜಯಃ।
ಮುನಿನಾಮಪ್ಯಹಂ ವ್ಯಾಸಃ ಕವಿನಾಮುಶನಾ ಕವಿಃ॥ ೧೦.೩೪॥

ದಂಡೋ ದಮಯತಾಮಸ್ಯಾ ನೀತಿರಸ್ಯಾ ಜಗೀಷತಾಂ।
ಮೌನಂ ಚೈವಾಸ್ಯಾ ಗುಹ್ಯಾನಾಂ ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞಾನವತಾಮಹಂ॥ ೧೦.೩೫॥

ಯಚ್ಚಾಪಿ ಸವರಭಾತಾನಾಂ ಬೀಜಂ ತದಹಮಜುಂ।
ನ ತದಸ್ಯಾ ವಿನಾ ಯತ್ಸ್ಯಾನ್ಯಯಾ ಭೂತಂ ಚರಾಚರಂ॥ ೧೦.೩೬॥

ನಾಂತೋಽಸ್ತಿ ಮಮ ದಿವ್ಯಾನಾಂ ವಿಭಾಗಿನಾಂ ಪರಂತಪ |
ಏಷ ತೂದ್ದೇಶತಃ ಪ್ರೋಕ್ಷೋ ವಿಭಾಗಿವಿಷಸ್ತರೋ ಮಯಾ || ೧೦.೪೦ ||

ಯದ್ಯದ್ವಿಭಾಗಿಮತ್ಸತ್ಯಂ ಶ್ರೀಮದೊಜ್ಞತಮೀವ ವಾ |
ತತ್ತದೇವಾವಗಚ್ಛ ತ್ಯಂ ಮಮ ತೇಜೋಂಶಸಂಭವಂ || ೧೦.೪೧ ||

ಅಥವಾ ಬಹುನ್ಯತೇನ ಶಿಂ ಜಾಳತೇನ ತವಾಚಂ |
ವಿಷ್ಣುಭಾಹಮಿದಂ ಕೃತ್ಸಂಮೇಕಾಂಶೇನ ಸ್ಥಿತೋ ಜಗತ್ || ೧೦.೪೨ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂಸಂವಾದೇ ವಿಭಾಗಿಯೋಗೋ ನಾಮ
ದಶಮೋಽಧಾರ್ಯಃ ||

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನಯೋಗಃ ॥

(ಏಕಾದಶೋಡಾಂಧ್ಯಾಯಃ)

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಮದನುಗ್ರಹಾಯ ಪರಮಂ ಗುಹ್ಯಮಧ್ಯತ್ವಸಂಜ್ಞಿತಂ।
ಯತ್ತಜ್ಞಯೋಕ್ತಂ ವಚಸ್ತೇನ ಮೋಹೋಡಯಂ ವಿಗತೋ ಮಮ ॥ ೧೧.೧ ॥

ಭವಾಪ್ಯಯನೌ ಹಿ ಭೂತಾನಾಂ ಶ್ರುತೌ ವಿಸ್ತರಶೋ ಮಯಾ।
ತ್ವತ್ತಃ ಕಮಲಪತ್ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಪಿ ಚಾವ್ಯಯಂ ॥ ೧೧.೨ ॥

ಪವಮೇತದ್ಯಧಾತ್ರಿ ತ್ವಮಾತ್ಮಾನಂ ಪರಮೇಶ್ವರ |
ದ್ರಮ್ಮುಮಿಚಾಭಿಮಿ ತೇ ರೂಪಮೈಶ್ವರಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ ೧೧.೩ ॥

ಮನ್ಯಸೇ ಯದಿ ತಚ್ಯಕ್ಯಂ ಮಯಾ ದ್ರಮ್ಮುಮಿತಿ ಪ್ರಭೋ |
ಯೋಗೇಶ್ವರ ತತೋ ಮೇ ತ್ವಂ ದಶಯಾತ್ಮಾನಮವ್ಯಯಂ ॥ ೧೧.೪ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪಶ್ಯ ಮೇ ಪಾಥ ರೂಪಾಣಿ ಶತಶೋಡಧ ಸಹಸ್ರಶಃ |
ನಾನಾವಿಧಾನಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ನಾನಾವಣಾಂಕೃತೀನಿ ಚ ॥ ೧೧.೫ ॥

ಪಶ್ಯಾದಿತ್ಯಾನ್ವಸೂನುದ್ರಾನಶ್ವಿನೌ ಮರುತಸ್ತಧಾ |
ಬಹೂನ್ಯದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಾಣಿ ಪಶ್ಯಾಶ್ಚಯಾಣಿ ಭಾರತ ॥ ೧೧.೬ ॥

ಇಹೈಕಸ್ಥಂ ಜಗತ್ಕಾಶ್ವಂ ಪಶ್ಯಾದ್ಯ ಸಚರಾಚರಂ |
ಮಮ ದೇಹೇ ಗುಡಾಕೇಶ ಯಚಾನ್ವದ್ರೋ ದ್ರಮ್ಮುಮಿಷ್ಠಸಿ ॥ ೧೧.೭ ॥

ನ ತು ಮಾಂ ಶಕ್ಯಸೇ ದ್ರಷ್ಟುಮನೇನೈವ ಸ್ವಚಷ್ಟುಷಾ ।
ದಿವ್ಯಂ ದದಾಮಿ ತೇ ಚಕ್ಷುಃ ಪಶ್ಯ ಮೇ ಯೋಗಮೈಶ್ವರಂ ॥ ೧೧.೭ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ಎವಮುಕ್ತಾ ತತ್ತೋ ರಾಜನ್ತಹಾಯೋಗೇಶ್ವರೋ ಹರಿಃ ।
ದರ್ಶಯಾಮಾಸ ಪಾಥಾಯ ಪರಮಂ ರೂಪಮೈಶ್ವರಂ ॥ ೧೧.೯ ॥

ಅನೇಕವಕ್ತು ನಯನಮನೇಕಾದ್ಬುತದರ್ಶನಂ ।
ಅನೇಕದಿವ್ಯಾಭರಣಂ ದಿವ್ಯನೇಕೋದ್ಯತಾಯುಧಂ ॥ ೧೧.೧೦ ॥

ದಿವ್ಯವಾಲ್ಯಂಬರಧರಂ ದಿವ್ಯಗಂಧಾನುಲೇಪನಂ ।
ಸವಾದಶ್ಚಯಂ ದೇವಮನಂತಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಂ ॥ ೧೧.೧೧ ॥

ದಿವಿ ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರಸ್ಯ ಭವೇದ್ಯಗಪದುತ್ತಿತಾ ।
ಯದಿ ಭಾಃ ಸದೃಶೀ ಸಾ ಸ್ಯಾದಭಸಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ ೧೧.೧೨ ॥

ತತ್ಪ್ರಕಸ್ಥಂ ಜಗತ್ಕುಲತ್ಸ್ವಂ ಪ್ರವಿಭಕ್ತಮನೇಕಧಾ ।
ಅಪಶ್ಯದ್ದೇವದೇವಸ್ಯ ಶರೀರೇ ಪಾಂಡವಸ್ತದಾ ॥ ೧೧.೧೩ ॥

ತತಃ ಸ ವಿಸ್ತಯಾವಿಷ್ಣೋ ಹೃಷ್ಟರೋಮಾ ಧನಂಜಯಃ ।
ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ದೇವಂ ಕೃತಾಂಜಲಿರಭಾಷತ ॥ ೧೧.೧೪ ॥

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಪಶ್ಯಾಮಿ ದೇವಾಂಸ್ತವ ದೇವ ದೇಹೇ
ಸವಾದಂಸ್ತಧಾ ಭೂತವಿಶೇಷಸಂಘಾಣ ।
ಒಂಹಾರಾಂಶಂ ಕಮಲಾಸನಸ್ಥಂ
ಮಷಿಂಶಚ ಸವಾದನುರಗಾಂಶ ದಿವ್ಯಾಣ ॥ ೧೧.೧೫ ॥

ಅನೇಕಬಾಹೂದರವಕ್ತು ನೇತ್ರಂ
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಸವಂತೋಽನಂತರೂಪಂ ।

ನಾಂತಂ ನ ಮಧ್ಯಂ ನ ಪ್ರನಸ್ತವಾದಿಂ
ಪಶ್ಯಾಮಿ ವಿಶೇಷಾರ್ಥ ವಿಶ್ವರೂಪ ॥ ೧೧.೧೬ ॥

ಕರೀಟಿನಂ ಗದಿನಂ ಚಕ್ರಿಣಂ ಚ
ತೇಜೋರಾಶಿಂ ಸವದತೋ ದೀಪಿಂತಂ ।
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ದುನಿಡರೀಕ್ಷ್ಯಂ ಸಮಂತಾದ್
ದೀಪಾನಲಾಕಂದ್ಯತಿಮಪ್ರಮೇಯಂ ॥ ೧೧.೧೭ ॥

ತ್ವಮಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ವೇದಿತವ್ಯಂ
ತ್ವಮಸ್ಯ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಪರಂ ನಿಧಾನಂ ।
ತ್ವಮವ್ಯಯಃ ಶಾಶ್ವತಥಧಮಂಗೋಪಾತ್
ಸನಾತನಸ್ಜಂ ಪುರುಷೋ ಮತೋ ಮೇ ॥ ೧೧.೧೮ ॥

ಅನಾದಿಮಧ್ಯಂತಮನಂತವೀಯಂ
ಅನಂತಬಾಹುಂ ಶಶಿಸೂರ್ಯಂನೇತ್ರಂ ।
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ದೀಪ್ತಹುತಾಶವಕ್ತಂ
ಸ್ವತೇಜಸಾ ವಿಶ್ವಮಿದಂ ತಪಂತಂ ॥ ೧೧.೧೯ ॥

ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೋರಿದಮಂತರಂ ಹಿ
ವ್ಯಾಪ್ತಂ ತ್ವಯೈಕೇನ ದಿಶಶಃ ಸವಾಃ ।
ದೃಷ್ಟಾಯದ್ಭುತಂ ರೂಪಮುಗ್ರಂ ತವೇದಂ
ಲೋಕತ್ರಯಂ ಪ್ರವ್ಯಧಿತಂ ಮಹಾತ್ಮಣ ॥ ೧೧.೨೦ ॥

ಅಮೀ ಹಿ ತ್ವಾಂ ಸುರಸಂಘಾ ವಿಶಂತಿ
ಕೇಚಿದ್ಭೀತಾಃ ಪೂರ್ಣಜಲಯೋ ಗೃಣಂತಿ ।
ಸ್ವಸ್ತಿತ್ಯಕ್ಷಾಂ ಮಹಷಿಂಸಿದ್ಧಸಂಘಾಃ
ಸ್ತುವಂತಿ ತ್ವಾಂ ಸ್ತುತಿಭಿಃ ಪುಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ ೧೧.೨೧ ॥

ರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ವಸವೋ ಯೇ ಚ ಸಾಧ್ಯ
ವಿಶೇಷಾರ್ಥನೌ ಮರುತಶೋಽಷ್ಟಿಪಾಶ್ಚ ।

ಗಂಧವರ್ಯಕ್ಷಾಸುರಸಿದ್ಧಸಂಘಾ
ವೀಕ್ಷಣಂತೇ ತ್ವಾಂ ವಿಸೀಲ್ತಾಶ್ಚಲ್ಪವ ಸವೇದ ॥ ೧೧.೨೬ ॥

ರೂಪಂ ಮಹತ್ತೇ ಬಹುವಕ್ತ್ವನೇತ್ರಂ
ಮಹಾಬಾಹೋ ಬಹುಬಾಹಾರುಪಾದಂ।
ಬಹೂದರಂ ಬಹುದಂಷ್ಟ್ವಕರಾಲಂ
ದೃಷ್ಟಿಯ ಲೋಕಾಃ ಪ್ರವ್ಯಧಿತಾಸ್ತಥಾಹಂ ॥ ೧೧.೨೭ ॥

ನಭಃಸ್ವಲ್ಶಂ ದೀಪ್ತಮನೇಕವಣಂ
ವ್ಯಾತ್ಮನನಂ ದೀಪ್ತವಿಶಾಲನೇತ್ರಂ।
ದೃಷ್ಟಿಯ ಹಿತ್ವಾಂ ಪ್ರವ್ಯಧಿತಾಂತರಾತಾ
ಧೃತಿಂ ನ ವಿಂದಾಮಿ ಶಮಂ ಚ ವಿಷ್ಣೋ ॥ ೧೧.೨೯ ॥

ದಂಷ್ಟ್ವಕರಾಲಾನಿ ಚ ತೇ ಮುಖಾನಿ
ದೃಷ್ಟಿಯ ಕಾಲಾನಲಸ್ವಿಭಾನಿ।
ದಶೋ ನ ಜಾನೇ ನ ಲಭೇ ಚ ಶಮಂ
ಪ್ರಸೀದ ದೇವೇಶ ಜಗನ್ನಿವಾಸ ॥ ೧೧.೨೩ ॥

ಅಮೀ ಚ ತ್ವಾಂ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ವಸ್ಯ ಪುತ್ರಃ
ಸವೇದ ಸಹ್ಯಾವಾವನಿಪಾಲಸಂಘ್ಯೇಃ।
ಭೀಷೋಽದೋಽಣಾಃ ಸೂತಪುತ್ರಸ್ತಥಾಸೌ
ಸಹಾಸ್ತಾದೀಯೈರಪಿ ಯೋಧಮುಖೀಃ ॥ ೧೧.೨೫ ॥

ವಕ್ತಾಣಿ ತೇ ತ್ವರಮಾಣಾ ವಿಶಂತಿ
ದಂಷ್ಟ್ವಕರಾಲಾನಿ ಭಯಾನಕಾನಿ।
ಕೇಚಿದ್ವಲಗ್ಭಾ ದಶನಾಂತರೇಮು
ಸಂದೃಶ್ಯಂತೇ ಚೂಣಂತ್ರೇರುತ್ತವಾಂಗ್ರೇಃ ॥ ೧೧.೨೬ ॥

ಯಥಾ ನದೀನಾಂ ಬಹವ್ಯೋಽಂಬುವೇಗಾಃ
ಸಮುದ್ರಮೇವಾಭಿಮುಖಾ ದೃವಂತಿ ।

ತಥಾ ತವಾಮೀ ನರಲೋಕವೀರಾ
ವಿಶಂತಿ ವಕ್ತಾಣ್ಯಭಿವಿಜ್ಞಲಂತಿ ॥ ೧೧.೨೮ ॥

ಯಥಾ ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ಜ್ಞಲನಂ ಪತಂಗಾ
ವಿಶಂತಿ ನಾಶಾಯ ಸಮೃದ್ಧವೇಗಾಃ ।
ತಥ್ಯೈವ ನಾಶಾಯ ವಿಶಂತಿ ಲೋಕಾಃ
ತವಾಪಿ ವಕ್ತಾಣ ಸಮೃದ್ಧವೇಗಾಃ ॥ ೧೧.೨೯ ॥

ಲೋಲಿಹ್ಯಸೇ ಗ್ರಸಮಾನಃ ಸಮಂತಾತ್
ಲೋಕಾನ್ನಮಗ್ರಾಣದನೈಜ್ಞಂ ಲಂಧಿಃ ।
ತೇಜೋಭಿರಾಪೂರ್ಯಂ ಜಗತ್ಸಮಗ್ರಂ
ಭಾಸಸ್ತುಪೋಗ್ರಾಃ ಪ್ರತಪಂತಿ ವಿಷ್ಣೋ ॥ ೧೧.೩೦ ॥

ಅಖ್ಯಾಹಿ ಮೇ ಕೋ ಭವಾನುಗ್ರರೂಪೋ
ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ದೇವವರ ಪ್ರಸೀದ ।
ವಿಜ್ಞಾತುಮಿಚ್ಯಾಮಿ ಭವಂತಮಾದ್ಯಂ
ನ ಹಿ ಪ್ರಜಾನಾಮಿ ತವ ಪ್ರಮೃತೀಂ ॥ ೧೧.೩೧ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕಾಲೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕಕ್ಷಯಕೃತ್ವವೃದೊಽ
ಲೋಕಾನ್ನಮಾಹತುಂ ಮಿಹ ಪ್ರಮೃತ್ತಃ ।
ಖಿತೇಽಪಿ ತಾಂ ನ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸರೇ
ಯೇಽವಸ್ಥಿತಾಃ ಪ್ರತ್ಯೇನೀಕೇಷು ಯೋಧಾಃ ॥ ೧೧.೩೨ ॥

ತಸ್ಮಾತ್ಭಾವುತ್ತಿಷ್ಠಂ ಯಶೋ ಲಭಸ್ಸ
ಜಿತ್ವಾ ಶಶೂಡ ಭುಂಕ್ಷಂ ರಾಜ್ಯಂ ಸಮೃದ್ಧಂ ।
ಮಯ್ಯಾವೈತೇ ನಿಹತಾಃ ಪೂರ್ವವೇವ
ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರಂ ಭವ ಸವ್ಯಸಾಚಿಂ ॥ ೧೧.೩೩ ॥

ದೊರ್ಮಣಂ ಚ ಭೀಷ್ಣಂ ಚ ಜಯದ್ರಥಂ ಚ
ಕಣಂ ತಥಾನ್ಯಾನಪಿ ಯೋಧವೀರಾಂ ।
ಮಯಾ ಹತಾಂಸ್ತಂ ಜಹಿ ಮಾವ್ಯಧಿಷ್ಯಾ
ಯುಧ್ಯಸ್ತ ಜೇತಾಸಿ ರಣೇ ಸಪತ್ನಾಂ ॥ ೧೧.೩೪ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ವತಚ್ಯಾತ್ಮಾ ವಚನಂ ಕೇಶವಸ್ಯ
ಕೃತಾಂಜಲಿವೇದಪಮಾನಃ ಶರೀರೇ ।
ನಮಸ್ಕಾರತ್ಮಾ ಭೂಯ ಪವಾಹ ಕೃಷ್ಣಂ
ಸಗದ್ಗುದಂ ಭೀತಭೀತಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ॥ ೧೧.೩೫ ॥

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಸ್ಥಾನೇ ಹೃಷೀಕೇಶ ತವ ಪ್ರಕೀತಾಂ
ಜಗತ್ತಾಹೃಷ್ಯತ್ನರಜ್ಯತೇ ಚ ।
ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಭೀತಾನಿ ದಶೋ ದ್ರವಂತಿ
ಸವೇದ ನಮಸ್ಯಂತಿ ಚ ಸಿದ್ಧಸಂಘಾಃ ॥ ೧೧.೩೬ ॥

ಕಸಾಳ್ಜ್ಞ ತೇ ನ ನಮೀರನ್ಯಹಾತ್ರೈ
ಗರೀಯಸೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಪ್ಯಾದಿಕತ್ತೇದ ।
ಅನಂತ ದೇವೇಶ ಜಗನ್ನಿವಾಸ
ತ್ವಮಕ್ಷರಂ ಸದಸತ್ತತ್ವರಂ ಯತ್ ॥ ೧೧.೩೭ ॥

ತ್ವಮಾದಿದೇವಃ ಪುರುಷಃ ಪುರಾಣಃ
ತ್ವಮಸ್ಯ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಪರಂ ನಿಧಾನಂ ।
ವೇತ್ನಾಸಿ ವೇದ್ಯಂ ಚ ಪರಂ ಚ ಧಾಮ
ತ್ವಯಾ ತತಂ ವಿಶ್ವಮನಂತರೂಪ ॥ ೧೧.೩೮ ॥

ವಾಯುಯಂ ವೋಽಗ್ರಿವರುಣಃ ಶಶಾಂಕಃ
ಪ್ರಜಾಪತಿಸ್ತಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಶ್ಚ ।

ನಮೋ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತु ಸಹಸ್ರಕೃತ್ಯಃ
ಪುನಶ್ಚ ಭಾಯೋಽಪಿ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ॥ ೧೧.೩೬ ॥

ನಮಃ ಪುರಸ್ತಾದಧ ಪೃಷ್ಟತಸ್ತೇ
ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ಸವಣತ ಏವ ಸವಣ ।
ಅನಂತವೀಯಾದ ಮಿತವಿಕ್ರಮಸ್ತ್ವಂ
ಸವಣ ಸಮಾಪ್ತೋಷಿ ತತೋಽಸಿ ಸವಣಃ ॥ ೧೧.೩೭ ॥

ಸಖೀತಿ ಮತ್ತಾ ಪ್ರಸಭಂ ಯದುಕ್ತಂ
ಹೇ ಕೃಷ್ಣ ಹೇ ಯಾದವ ಹೇ ಸಖೀತಿ ।
ಅಜಾನತಾ ಮಹಿಮಾನಂ ತವೇದಂ
ಮಯಾ ಪ್ರಮಾದಾತ್ಮಣಯೇನ ವಾಕಪಿ ॥ ೧೧.೩೮ ॥

ಯಚ್ಚಾವಹಾಸಾಧಣಮಸತ್ಯಾತೋಽಸಿ
ಎಹಾರಶಯಾಸನಭೋಜನೇಷು ।
ಎಕೋಽಧವಾಪ್ಯಚ್ಯುತ ತತ್ಸಮಕ್ತಂ
ತತ್ಯಾಮಯೇ ತ್ವಾಮಹಮಪ್ರಮೇಯಂ ॥ ೧೧.೩೯ ॥

ಪಿತಾಸಿ ಲೋಕಸ್ಯ ಚರಾಚರಸ್ಯ
ತ್ವಮಸ್ಯ ಪೂಜ್ಯಶ್ಚ ಗುರುಗಣರೀಯಾಃ ।
ನ ತಪ್ತಮೋಽಸ್ತ್ವಾಭ್ಯಧಿಕಃ ಕುತೋಽನೋಃ
ಲೋಕತ್ರಯೋಽಪ್ಯಪ್ರತಿಮಪ್ರಭಾವ ॥ ೧೧.೪೦ ॥

ತಸಾತ್ಮಣಮ್ಯ ಪ್ರಣಂಧಾಯ ಕಾಯಂ
ಪ್ರಸಾದಯೇ ತ್ವಾಮಹಮೀಶಮೀಡ್ಯಂ ।
ಪಿತೇವ ಪೃತ್ರಸ್ಯ ಸಖೀವ ಸಖ್ಯಃ
ಪ್ರಿಯಃ ಪ್ರಿಯಾಯಾಹಣಸಿ ದೇವ ಸೋಽಧುಂ ॥ ೧೧.೪೧ ॥

ಅದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಣ ಹೃಷಿತೋಽಸಿ ದೃಷ್ಟಾಷ
ಭಯೇನ ಚ ಪ್ರವ್ಯಧಿತಂ ಮನೋ ವೇ ।

ತದೇವ ಮೇ ದಶಯ ದೇವ ರೂಪಂ
ಪ್ರಸೀದ ದೇವೇಶ ಜಗನ್ನಿಂದಾಸ || ೧೧.೪೫ ||

ಕರೀಟಿನಂ ಗದಿನಂ ಚಕ್ರಹಸ್ತಂ
ಇಚ್ಛಾಪು ತ್ವಾಂ ದ್ರಷ್ಟಿಂ ಮಹಂ ತಥ್ಯೈವ |
ತೇನೈವ ರೂಪೇಣ ಚತುಭುಂ ಜೀನ
ಸಹಸ್ರಬಾಹೋ ಭವ ವಿಶ್ವಮೂರ್ತೀ || ೧೧.೪೬ ||

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಮಯಾ ಪ್ರಸನ್ನೇನ ತವಾಜುಂ ನೇದಂ
ರೂಪಂ ಪರಂ ದಶಿಂತಮಾತ್ರಯೋಗಾತ್ |
ತೇಜೋಮಯಂ ವಿಶ್ವಮನಂತಮಾದ್ಯಂ
ಯನೈ ತ್ವದನೈನ ನ ದೃಷ್ಟಿಪೂರ್ವಂ || ೧೧.೪೭ ||

ನ ವೇದ ಯಜ್ಞಾಧ್ಯಯನೈನ ದಾನೈಃ
ನ ಚ ಕ್ರಿಯಾಭಿನಂ ತಪೋಭಿರುಗೈಃ |
ಎವಂರೂಪಃ ಶಕ್ಯ ಅಹಂ ನೃಲೋಕೇ
ದೃಷ್ಟಂ ತ್ವದನೈನ ಕುರುಪ್ರವೀರ || ೧೧.೪೮ ||

ಮಾ ತೇ ವ್ಯಧಾ ಮಾ ಚ ವಿಮೂಡಭಾವೋ
ದೃಷ್ಟಾಪ ರೂಪಂ ಘೋರಮೀದೃಜ್ಞಮೇದಂ |
ವ್ಯಪೇತಭೀಃ ಪ್ರೀತಮನಾಃ ಪುನಸ್ತಜ್ಞಂ
ತದೇವ ಮೇ ರೂಪಮಿದಂ ಪ್ರಪಶ್ಯ || ೧೧.೪೯ ||

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯಜುಂ ನಂ ವಾಸುದೇವಸ್ತಥೋಕ್ಷಾ
ಸ್ವಕಂ ರೂಪಂ ದಶಯಾವಾಸ ಭೂಯಃ |

ಅಶ್ವಸಯಾಮಾಸ ಚ ಭೀತಮೇನಂ
ಭೂತ್ವಾ ಪುನಃ ಸೌಮ್ಯವಪುಮಂಹಾತ್ಮಾ || ೧೧.೫೦ ||

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ದೃಷ್ಟೇದಂ ಮಾನುಷಂ ರೂಪಂ ತವ ಸೌಮ್ಯಂ ಜನಾದಣನ |
ಇದಾನೀಮಸ್ತಿ ಸಂವರ್ತ್ತಃ ಸಚೇತಾಃ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಗತಃ || ೧೧.೫೧ ||

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಸುದುದಣಶಂ ಮಿದಂ ರೂಪಂ ದೃಷ್ಟವಾನಸಿ ಯನ್ತಮ |
ದೇವಾ ಅಪ್ಯಸ್ಯ ರೂಪಸ್ಯ ನಿತ್ಯಂ ದರ್ಶನಕಾಂಶೀಳಾಃ || ೧೧.೫೨ ||

ನಾಹಂ ವೇದ್ಯೇನ ತಪಸಾ ನ ದಾನೇನ ನ ಚೇಜ್ಯಯಾ |
ಶಕ್ಯ ಏವಂವಿಧೋ ದೃಷ್ಟಂ ದೃಷ್ಟವಾನಸಿ ಮಾಂ ಯಥಾ || ೧೧.೫೩ ||

ಭಕ್ತಾ ತತ್ತವನನ್ಯಯಾ ಶಕ್ಯ ಅಹಮೇವಂವಿಧೋಽಜುಂ |
ಜಾಳತುಂ ದೃಷ್ಟಂ ಚ ತತ್ವೇನ ಪ್ರವೇಷ್ಟಂ ಚ ಪರಂತಪ || ೧೧.೫೪ ||

ಮತ್ತಮಂಕಲನ್ತಪರವೋ ಮಧ್ಭಕ್ತಃ ಸಂಗವಚಿಂತಃ |
ನಿವ್ಯೇರಃ ಸವಣಭೂತೇಷು ಯಃ ಸ ಮಾಮೇತಿ ಪಾಂಡವ || ೧೧.೫೫ ||

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂನಸಂವಾದೇ ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನಯೋಗೋ ನಾಮ
ಎಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಭಕ್ತಿಯೋಗಃ ॥ (ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ)

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಎವಂ ಸತತಯುಕ್ತಾ ಯೇ ಭಕ್ತಾಸ್ತಾಜ್ಞಂ ಪರಯುಂಪಾಸತೇ ।
ಯೇ ಚಾಪ್ಯಕ್ಷರಮವ್ಯಕ್ತಂ ತೇಷಾಂ ಕೇ ಯೋಗವಿತ್ತಮಾಃ ॥ ೧೨.೧ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಮಯ್ಯಾವೇಶ್ಯ ಮನೋ ಯೇ ಮಾಂ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಾ ಉಪಾಸತೇ ।
ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಪರಯೋಪೇತಾಃ ತೇ ಮೇ ಯುಕ್ತತಮಾ ಮತಾಃ ॥ ೧೨.೨ ॥

ಯೇ ತ್ವಕ್ಷರಮನಿದೇಂಶ್ಯಂ ಅವ್ಯಕ್ತಂ ಪರಯುಂಪಾಸತೇ ।
ಸರ್ವತ್ರಗಮಚಿಂತ್ಯಂಚ ಕೂಟಸ್ಥಂ ಅಚಲಂಧ್ರಮಂ ॥ ೧೨.೩ ॥

ಸಂನಿಯಮ್ಯೇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಮಂ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮಬುದ್ಧಯಃ ।
ತೇ ಪ್ರಾಪ್ಯವಂತಿ ಮಾಮೇವ ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇ ರತಾಃ ॥ ೧೨.೪ ॥

ಕ್ಲೇಶೋಽಧಿಕತರಸ್ತೇಷಾಂ ಅವ್ಯಕ್ತಾಸಕ್ತಚೀತಸಾಂ ।
ಅವ್ಯಕ್ತಾಹಿ ಗತಿದುಂಃಖಂ ದೇಹವದ್ಭಿರವಾಪ್ಯತೇ ॥ ೧೨.೫ ॥

ಯೇ ತು ಸರಾಸಣ ಕರ್ಮಾಸಣ ಮಯಿ ಸಂನ್ಯಸ್ಯ ಮಶ್ವರಃ ।
ಅನನ್ಯೇನ್ಯೇವ ಯೋಗೇನ ಮಾಂ ಧ್ಯಾಯಂತ ಉಪಾಸತೇ ॥ ೧೨.೬ ॥

ತೇಷಾಮಾಹಂ ಸಮುದ್ಧತಾಂ ಮೃತ್ಯಸಂಸಾರಸಾಗರಾತ್ ।
ಭವಾಮಿ ನ ಚಿರಾತ್ಮಾಧಂ ಮಯ್ಯಾವೇಶಿತಚೀತಸಾಂ ॥ ೧೨.೭ ॥

ಮಯ್ಯೇವ ಮನ ಆಧತ್ಸೂ ಮಯಿ ಬುದ್ಧಿಂ ನಿವೇಶಯ ।
ನಿವಸಿಷ್ಯಾಸಿ ಮಯ್ಯೇವ ಅತ ಉದ್ದ್ವಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ ೧೨.೮ ॥

ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧಾತುಂ ನ ಶಕೋಷಿ ಮಯಿ ಸ್ಥಿರಂ।
ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗೇನ ತತೋ ಮಾಮಿಚ್ಯಾಪ್ತಂ ಧನಂಜಯ॥ ೧೭.೬॥

ಅಭ್ಯಾಸೇಽಪ್ಯಸಮಧೋಽಽಸಿ ಮತ್ತಮಂಪರಮೋ ಭವ |
ಮದಧಂಮಂಪಿ ಕರ್ಮಾಣಂ ಕುರ್ವಣ್ಣಿದಿಮಾಪ್ಲಸಿ॥ ೧೭.೧೦॥

ಅಧ್ಯೈತದಪ್ಯಶಕೋಽಸಿ ಕರ್ತುಂ ಮದೋಗಮಾಶ್ರಿತಃ |
ಸರ್ವಕರ್ಮಂಪಲತ್ಯಾಗಂ ತತಃ ಕರು ಯತಾತ್ಮಾವಾಣ॥ ೧೭.೧೧॥

ಶ್ರೀಯೋ ಹಿ ಜ್ಞಾನಮಭ್ಯಾಸಾಜ್ಞಾಜ್ಞಾನಾದ್ಯಾನಂ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ |
ಧ್ಯಾನಾತ್ಮಮಂಪಲತ್ಯಾಗಸ್ತಾಗಾಚ್ಯಾಂತಿರನಂತರಂ॥ ೧೭.೧೨॥

ಅದ್ವೈತಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಮೈತ್ರಃ ಕರುಣ ಏವ ಚ |
ನಿರ್ಮಂತಾರಃ ಸಮದುಃಖಿಸುಖಃ ಕ್ಷಮೀ॥ ೧೭.೧೩॥

ಸಂತುಷ್ಟಃ ಸತತಂ ಯೋಗಿ ಯತಾತ್ಮಾ ದೃಢನಿಶ್ಚಯಃ |
ಮಯ್ಯಾಪಿತಮನೋಬುದ್ಧಿಯೋಽಽಂತರಂ ಮಧ್ಬಕ್ತಃ ಸ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ॥ ೧೭.೧೪॥

ಯಸ್ತಾನೋದ್ವಿಜತೇ ಲೋಕೋ ಲೋಕಾನ್—
ನೋದ್ವಿಜತೇ ಚ ಯಃ |
ಹಂತಾಮಂಪಭಯೋಽಂತರ್ಗ್ರಿರ್—
ಮುಕೋ ಯಃ ಸ ಚ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ॥ ೧೭.೧೫॥

ಅನಪೇಕ್ಷಃ ಶುಚಿದರ್ಕ ಉದಾಸೀನೋ ಗತವ್ಯಧಃ |
ಸರ್ವಾರಂಭಪರಿತ್ಯಾಗಿ ಯೋ ಮಧ್ಬಕ್ತಃ ಸ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ॥ ೧೭.೧೬॥

ಯೋ ನ ಹೃಷ್ಯತಿ ನ ದ್ವೇಷಿ ನ ಶೋಚತಿ ನ ಕಾಂಕ್ಷತಿ |
ಶುಭಾಶುಭಪರಿತ್ಯಾಗಿ ಭಕ್ತಿಮಾನ್ಯಃ ಸ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ॥ ೧೭.೧೭॥

ಸಮಃ ಶತ್ರು ಚ ಮಿತ್ರೇ ಚ ತಥಾ ಮಾನಾಪಮಾನಯೋಃ |
ಶೀತೋಷ್ಣಸುಖದುಃಖೀಮು ಸಮಃ ಸಂಗವಿವಚಿತಃ॥ ೧೭.೧೮॥

ತುಲ್ಯನಿಂದಾಸ್ತತಿಮೌರ್ನಿ ಸಂತುಷ್ಟೋ ಯೇನ ಕೇನಚಿತ್ |
ಅನಿಕೇತಃ ಸ್ಥಿರಮತಿಭರಕ್ತಮಾನೈ ಪ್ರಯೋ ನರಃ || ೧೨.೧೯ ||

ಯೇ ತು ಧರ್ಮಾದಮೃತಮಿದಂ ಯಥೋಕ್ತಂ ಪರಮಾಪಾಸತೇ |
ಶ್ರದ್ಧಧಾನಾ ಮತ್ತರಮಾ ಭಕ್ತಸ್ತೇಽತೀವ ವೇ ಪ್ರಯಾಃ || ೧೨.೨೦ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂಸಂಸಂಪಾದೇ ಭಕ್ತಿಯೋಗೋ ನಾಮ
ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞವಿಭಾಗಯೋಗಃ ॥
(ತ್ರಯೋದಶೋದಧಾಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಇದಂ ಶರೀರಂ ಶಾಂತೇಯ ಕ್ಷೇತ್ರಮಿತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ।
ಏತದೋಗ್ಯ ವೇತ್ತಿ ತಂ ಪ್ರಾಹುಃ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಇತಿ ತದ್ವಿದಃ ॥ ೧೨.೧ ॥

ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಂ ಚಾಪಿ ಮಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಸರ್ವಕ್ಷೇತ್ರೇಷು ಭಾರತ ।
ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಯೋಜ್ಞಾನಂ ಯತ್ತಜ್ಞಜ್ಞಾನಂ ಮತಂ ಮಮ ॥ ೧೨.೨ ॥

ತತ್ತ್ವಾತ್ಮಂ ಯಚ್ಚ ಯಾದೃಕ್ಚ ಯದ್ವಿಕಾರಿ ಯತಶ್ಚ ಯತ್ ।
ಸ ಚ ಯೋ ಯತ್ತಭಾವಶ್ಚ ತತ್ಸಮಾಸೇನ ಮೇ ಶೃಂಗಾ ॥ ೧೨.೩ ॥

ಖಣಿಭಿಬಂಹಂ ಗೀತಂ ಭಂದೋಭಿವಿಂ ವಿಧ್ಯಃ ಪೃಥಕೌ ।
ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಪದ್ಮಶ್ಲೇಷ ಹೇತುಮದ್ಭಿವಿಂ ನಿಶ್ಚಯೈಃ ॥ ೧೨.೪ ॥

ಮಹಾಭಾತಾನ್ಯಹಂಕಾರೋ ಬುದ್ಧಿರವ್ಯಕ್ತಮೇವ ಚ ।
ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ದಶೈಕಂ ಚ ಪಂಚ ಚೇಂದ್ರಿಯಗೋಚರಾಃ ॥ ೧೨.೫ ॥

ಇಚ್ಛಾ ದ್ಯೈಷಃ ಸುಖಿಂ ದುಃখಿಂ ಸಂಘಾತಶ್ಚೇತನಾ ಧೃತಿಃ ।
ಏತತ್ತ್ವಾತ್ಮಂ ಸಮಾಸೇನ ಸವಿಕಾರಮುದಾಹೃತಂ ॥ ೧೨.೬ ॥

ಅಮಾನಿತ್ವಮದಂಭಿತ್ವಮಹಿಂಸಾ ಕ್ಷಾಂತಿರಾಜಂ ।
ಆಚಾರೋಪಾಸನಂ ಶೌಚಂ ಸ್ಥಿಲ್ಯಯಂ ಮಾತ್ರವಿನಿಗ್ರಹಃ ॥ ೧೨.೭ ॥

ಇಂದ್ರಿಯಾಧೀಕಣ ವೈರಾಗ್ಯಮನಹಂಕಾರ ಏವ ಚ ।
ಜನ್ಮಮುತ್ಯಜರಾವಾಧಿದುಃಖದೋಷಾನುದರ್ಶನಂ ॥ ೧೨.೮ ॥

ಅಸಕ್ತಿರನಭಿಷ್ಟಂಗಃ ಪುತ್ರದಾರಗೃಹಾದಿಷು ।
ನಿತ್ಯಂ ಚ ಸಮಚಿತ್ತತಪ್ಯಮಿಷ್ಯಾನಿಷ್ಯೋಪಪತ್ತಿಷು ॥ ೧೨.೬ ॥

ಮಯಿ ಚಾನನ್ಯಯೋಗೇನ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।
ವಿವಿಕ್ತದೇಶಸೇವಿತ್ವಮರತಿಜನಸಂಸದಿ ॥ ೧೨.೮ ॥

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನನಿತ್ಯತ್ವಂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಾಧಿದರ್ಶನಂ ।
ಎತಜ್ಞಾನಮಿತಿ ಪ್ರೌಕ್ತಮಜ್ಞಾನಂ ಯದತೋಽನ್ಯಧಾ ॥ ೧೨.೧೦ ॥

ಜ್ಞೀಯಂ ಯತ್ತತ್ವವಕ್ಷಾಯಿ ಯಜ್ಞಾತ್ಮಾತಮೃತಮಶ್ವತೀ ।
ಅನಾದಿಮತ್ವರಂ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸತ್ತನಾಸದುಚ್ಯತೀ ॥ ೧೨.೧೧ ॥

ಸರ್ವತಃ ಪಾಣಿಪಾದಂ ತತ್ವವರತೋಽಷ್ಟಿಶೀರೋಮುಖಿಂ ।
ಸರ್ವತಃ ಶ್ರುತಿಮಲೋಕೇ ಸರ್ವಮಾಪೃತ್ಯ ತಿಷ್ಣತಿ ॥ ೧೨.೧೨ ॥

ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗುಣಾಭಾಸಂ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯವಿವರಿತಂ ।
ಅಸಕ್ತಂ ಸರ್ವಭೂಚೈಷ್ಯವ ನಿಗುಣಂ ಗುಣಭೋಕ್ತು ಚ ॥ ೧೨.೧೩ ॥

ಬಹಿರಂತಶ್ಚ ಭೂತಾನಾಮಚರಂ ಚರಮೇವ ಚ ।
ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವಾತ್ತದವಿಜ್ಞೀಯಂ ದೂರಸ್ಥಂ ಚಾಂತಿಕೇ ಚ ತತ್ ॥ ೧೨.೧೪ ॥

ಅವಿಭಕ್ತಂ ಚ ಭೂತೇಷು ವಿಭಕ್ತಮಿವ ಚ ಸ್ಥಿತಂ ।
ಭೂತಭರ್ತ್ಯ ಚ ತಜ್ಞಜ್ಞೀಯಂ ಗೃಸಿಷ್ಟು ಪ್ರಭವಿಷ್ಟು ಚ ॥ ೧೨.೧೫ ॥

ಜೊಯೀತಿಷಾಮಪಿ ತಜೊಜ್ಞೀತಿಸ್ತಮಾಸಃ ಪರಮುಚ್ಯತೀ ।
ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೀಯಂ ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಂ ಹೃದಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ವಿಷ್ಣಿತಂ ॥ ೧೨.೧೬ ॥

ಇತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ತಥಾ ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೀಯಂ ಜೊಕ್ತಂ ಸಮಾಸತಃ ।
ಮದ್ಭಕ್ತ ಏತದ್ವಿಜ್ಞಾಯ ಮದ್ಭಾವಾಯೋಪಪದ್ಯತೀ ॥ ೧೨.೧೭ ॥

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಪುರುಷಂ ಚೈವ ವಿದ್ಯನಾದಿ ಉಭಾವಪಿ ।
ವಿಕಾರಾಂಶಚ ಗುಣಾಂಶೈವ ವಿದ್ಧಿ ಪ್ರಕೃತಿಸಂಭವಾ ॥ ೧೨.೧೮ ॥

ಕಾರ್ಯಕಾರಣಕರ್ತೃತ್ವै ಹೇತುಃ ಪ್ರಕೃತಿರುಚ್ಯತೇ |
ಪುರುಷಃ ಸುಖಿದುಃಖಾನಾಂ ಭೋಕ್ತುತ್ವै ಹೇತುರುಚ್ಯತೇ || ೧೨.೨೦ ||

ಪುರುಷಃ ಪ್ರಕೃತಿಸೋಽಃ ಹಿಂಶೈ ಪ್ರಕೃತಿಜಾನ್ಮಣಾಃ |
ಕಾರಣಂ ಗುಣಸಂಗೋಽಸ್ಯ ಸದಸದ್ಯೋನಿಜನ್ಮಸು || ೧೨.೨೧ ||

ಲಾಪದ್ರಷ್ಟಾನುಮಂತಾ ಚ ಭತಾದ ಭೋಕ್ತು ಮಹೇಶ್ವರಃ |
ಪರಮಾತ್ಮೈತಿ ಚಾಪ್ಯಕೋಽದೇಹೋಽಸ್ಮಿನ್ಮರುಷಃ ಪರಃ || ೧೨.೨೨ ||

ಯ ಏವಂ ವೇತ್ತಿ ಪುರುಷಂ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಚ ಗುಣ್ಯಃ ಸಹ |
ಸರ್ವಥಾ ವರ್ತಮಾನೋಽಪಿ ನ ಸ ಭೂಯೋಽಭಿಜಾಯತೇ || ೧೨.೨೩ ||

ಧ್ಯಾನೇನಾತ್ಮನಿ ಪಶ್ಯಂತಿ ಕೇಜಿದಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಾ |
ಅನ್ಯೇ ಸಾಂಖ್ಯೇನ ಯೋಗೇನ ಕರ್ಮಾಯೋಗೇನ ಚಾಪರೇ || ೧೨.೨೪ ||

ಅನ್ಯೇ ತ್ವೇವಮಜಾನಂತಃ ಶ್ರುತಾಂತ್ಯೇಭ್ಯ ಲಾಪಾಸತೇ |
ತೇಽಪಿ ಚಾತಿತರಂತ್ಯೇವ ಮೃತ್ಯಂ ಶ್ರುತಿಪರಾಯಣಾಃ || ೧೨.೨೫ ||

ಯಾವತ್ಸ್ವಂಜಾಯತೇ ಕಿಂಚಿತ್ಸ್ವತ್ಸ್ವಂ ಸಾಧಾವರಜಂಗಮಂ |
ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಸಂಯೋಗಾತ್ಮದ್ವಿದಿ ಭರತಷಣಭ || ೧೨.೨೬ ||

ಸಮಂ ಸರ್ವೇಷಂ ಭೂತೇಷು ತಿಷ್ಟಂತಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ |
ವಿನಶ್ಯತ್ಸ್ವವಿನಶ್ಯಂತಂ ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸ ಪಶ್ಯತಿ || ೧೨.೨೭ ||

ಸಮಂ ಪಶ್ಯನ್ನಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮವಸ್ಥಿತಮೀಶ್ವರಂ |
ನ ಹಿನಸಾಂತ್ರಾತ್ಮನಂ ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಂ || ೧೨.೨೮ ||

ಪ್ರಕೃತ್ಯೈವ ಚ ಕರ್ಮಾಣಂ ಕ್ರಿಯಮಾಣಾನಿ ಸರ್ವಶಃ |
ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ತಥಾತ್ಮಾನಮರ್ಕತಾರಂ ಸ ಪಶ್ಯತಿ || ೧೨.೨೯ ||

ಯದಾ ಭೂತಪ್ರಫಾಘಾವಮೇಕಸ್ಥಮನುಪಶ್ಯತಿ |
ತತ ಏವ ಚ ವಿಸ್ತಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಂಪದ್ಯತೇ ತದಾ || ೧೨.೩೦ ||

ಅನಾದಿತ್ವನ್ನಿಗುಣಣತ್ವಾತ್ಪರಮಾತ್ಮಾಯಮವ್ಯಯಃ ।
ಶರೀರಸೋಧಂಪಿ ಕೊಂತೇಯ ನ ಕರೋತಿ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ॥ ೧೩.೨೧ ॥

ಯಥಾ ಸರ್ವಗತಂ ಸೌಕ್ರಾಂತಿಕಾಶಂ ನೋಪಲಿಪ್ಯತೇ ।
ಸರ್ವತ್ವಾವಸ್ಥಿತೋ ದೇಹೇ ತಥಾತ್ಮಾ ನೋಪಲಿಪ್ಯತೇ ॥ ೧೩.೨೨ ॥

ಯಥಾ ಪ್ರಕಾಶಯತ್ಯೇಕಃ ಕೃತ್ಸಂ ಲೋಕಮಿಮಂ ರವಿಃ ।
ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕ್ಷೇತ್ರಿ ತಥಾ ಕೃತ್ಸಂ ಪ್ರಕಾಶಯತಿ ಭಾರತ ॥ ೧೩.೨೩ ॥

ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಯೋರೇವಮಂತರಂ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುಷಾ ।
ಭಾಂತಪ್ರಕೃತಿಮೋಕ್ಷಂ ಚ ಯೇ ವಿದುಯಾದಂತಿ ತೇ ಪರಂ ॥ ೧೩.೨೪ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂನಸಂವಾದೇ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞವಿಭಾಗಯೋಗೋ ನಾಮ
ತ್ರಯೋದಶೋಽಧಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಗುಣತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗಃ ॥ (ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪರಂ ಭೂಯಃ ಪ್ರವಕ್ಷಾಯಿ ಜಾಳಾನಾಂ ಜಾಳಾನಮುತ್ತಮಂ |
ಯಜ್ಞಜಾಳತ್ವಾ ಮುನಯಃ ಸವೇಽ ಪರಾಂ ಸಿದ್ಧಿಮಿತೋ ಗತಾಃ ॥ ೧೪.೧ ॥

ಇದಂ ಜಾಳಾನಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ಮಮ ಸಾಧಮ್ಯವಾಗತಾಃ |
ಸಗೇಽಟಪಿ ನೋಪಜಾಯಂತೇ ಪ್ರಲಯೇ ನ ವ್ಯಧಂತಿ ಚ ॥ ೧೪.೨ ॥

ಮಮ ಯೋನಿಮಂಹದ್ಬುಹ್ಯ ತಸ್ಮಿನ್ನಭಂ ದಧಾಮ್ಯಹಂ |
ಸಂಭವಃ ಸವಂಭೂತಾನಾಂ ತತೋ ಭವತಿ ಭಾರತ ॥ ೧೪.೩ ॥

ಸವಂಯೋನಿಮು ಕೌಂತೇಯ ಮೂರಂತಯಃ ಸಂಭವಂತಿ ಯಾಃ |
ತಾಸಾಂ ಬುಹ್ಯ ಮಹದೈಂದ್ರಿರಹಂ ಬೀಜಪ್ರದಃ ಷಿತಾ ॥ ೧೪.೪ ॥

ಸತ್ಯಂ ರಜಸ್ತಮ ಇತಿ ಗುಣಾಃ ಪ್ರಕೃತಿಸಂಭವಾಃ |
ನಿಬಧ್ವಂತಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ದೇಹೇ ದೇಹಿನಮವ್ಯಯಂ ॥ ೧೪.೫ ॥

ತತ್ತ್ವ ಸತ್ಯಂ ನಿಮಂಲತ್ವತ್ತಾತ್ತ್ವಾತ್ ಕಾಶಕಮನಾಮಯಂ |
ಸುಖಸಂಗೇನ ಬಧಾತಿ ಜಾಳಾನಸಂಗೇನ ಚಾನಘ ॥ ೧೪.೬ ॥

ರಚೋ ರಾಗಾತ್ಮಕಂ ವಿದ್ಧಿ ತೃಷ್ಣಾಸಂಗಸಮುದ್ಧವಂ |
ತನ್ನಿಬಧಾತಿ ಕೌಂತೇಯ ಕಮಂಸಂಗೇನ ದೇಹಿನಂ ॥ ೧೪.೭ ॥

ತಮಸ್ಯಜಾಳಾನಚಂ ವಿದ್ಧಿ ಮೋಹನಂ ಸವಂದೇಹಿನಾಂ |
ಪ್ರಮಾದಾಲಸ್ಯನಿದ್ರಾಭಿಸ್ತನಿಬಧಾತಿ ಭಾರತ ॥ ೧೪.೮ ॥

ಸತ್ಯಂ ಸುಖೇ ಸಂಜಯತಿ ರಜಃ ಕರುಣೆ ಭಾರತ |
ಜ್ಞಾನಮಾವೃತ್ಯ ತು ತಮಃ ಪ್ರಮಾದೇ ಸಂಜಯತ್ಯತ್ || ೧೪.೬ ||

ರಜಸ್ತಮಾಶ್ಚಭಿಭಾಯ ಸತ್ಯಂ ಭವತಿ ಭಾರತ |
ರಜಃ ಸತ್ಯಂ ತಮಶೈಜಲುವ ತಮಃ ಸತ್ಯಂ ರಜಸ್ತಥಾ || ೧೪.೧೦ ||

ಸರ್ವದಾಪ್ರೇರು ದೇಹೋಽಸ್ಮಿನ್ನಾಕಾಶ ಉಪಜಾಯತೇ |
ಜ್ಞಾನಂ ಯದಾ ತದಾ ವಿದ್ಯಾದ್ವಿವೃದ್ಧಂ ಸತ್ಯಮಿತ್ಯತ್ || ೧೪.೧೧ ||

ಲೋಭಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿರಾರಂಭಃ ಕರುಣಾಮಶಮಃ ಸ್ವಲ್ಪಾ |
ರಜಸ್ಯೇತಾನಿ ಜಾಯಂತೇ ವಿವೃದ್ಧೇ ಭರತಷಣಭ || ೧೪.೧೨ ||

ಅಪ್ರಕಾಶೋಽಪ್ರವೃತ್ತಿಶ್ಚ ಪ್ರಮಾದೋ ವೋಹ ಏವ ಚ |
ತಮಸ್ಯೇತಾನಿ ಜಾಯಂತೇ ವಿವೃದ್ಧೇ ಕುರುನಂದನ || ೧೪.೧೩ ||

ಯದಾ ಸತ್ಯೇ ಪ್ರವೃದ್ಧೇ ತು ಪ್ರಲಯಂ ಯಾತಿ ದೇಹಭೃತ್ |
ತದೋತ್ತಮವಿದಾಂ ಲೋಕಾನಮಲಾನ್ವಿತಪದ್ಯತೇ || ೧೪.೧೪ ||

ರಜಸಿ ಪ್ರಲಯಂ ಗತ್ಯಾ ಕರುಣಸಂಗಿಷು ಜಾಯತೇ |
ತಥಾ ಪ್ರಲೀನಸ್ತಮಸಿ ಮೂಡಯೋನಿಷು ಜಾಯತೇ || ೧೪.೧೫ ||

ಕರುಣಃ ಸುಕೃತಸ್ಯಾಹಃ ಸಾತ್ಯಂ ನಿರುಳಂ ಘಲಂ |
ರಜಸಸ್ತಂ ಘಲಂ ದುಃಖಮಜ್ಞಾನಂ ತಮಸಃ ಘಲಂ || ೧೪.೧೬ ||

ಸತ್ಯಾತ್ಸಂಜಾಯತೇ ಜ್ಞಾನಂ ರಜಸೋ ಲೋಭ ಏವ ಚ |
ಪ್ರಮಾದವೋಹೌ ತಮಸೋ ಭವತೋಽಜ್ಞಾನಮೇವ ಚ || ೧೪.೧೭ ||

ಉಧ್ವರಂ ಗಚ್ಛಂತಿ ಸತ್ಯಸ್ಥಾ ಮಧ್ಯೇ ತಿಷ್ಟಂತಿ ರಾಜಸಾಃ |
ಜಘನ್ಯಗುಣವೃತ್ತಿಸ್ಥಾ ಅಥೋ ಗಚ್ಛಂತಿ ತಾಮಸಾಃ || ೧೪.೧೮ ||

ನಾನ್ಯಂ ಗುಣೇಭ್ಯಃ ಕರ್ತಾರಂ ಯದಾ ದ್ರಷ್ಟಾನುಪಶ್ಯತಿ |
ಗುಣೇಭ್ಯಶಂ ಪರಂ ವೇತ್ತಿ ಮಧ್ಯಾವಂ ಸೋಽಧಿಗಚ್ಛತಿ || ೧೪.೧೯ ||

ಗುಣಾನೇತಾನತೀತ್ಯ ತ್ರೀಂದೇಹೀ ದೇಹಸಮುದ್ಭವಾಣ |
ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾದುಃಖೈವಿಂದಮೂಕೋಡಮೃತಮಶ್ವತೇ || ೧೪.೨೦ ||

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಕ್ರೈಲಿಂಗ್ಪ್ರಸೀತ್ರುಣಣಾನೇತಾನತೀತೋ ಭವತಿ ಪ್ರಭೋ |
ಕಿವಾಚಾರಃ ಕಥಂ ಚೈತಾಂಸೀತ್ರುಣಣಾನತಿವರ್ತಣತೇ || ೧೪.೨೧ ||

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪ್ರಕಾಶಂ ಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಚ ಮೋಹಮೇವ ಚ ಪಾಂಡವ |
ನ ದ್ವೇಷಿ ಸಂಪ್ರವೃತ್ತಾನಿ ನ ನಿವೃತ್ತಾನಿ ಕಾಂಕ್ಷತಿ || ೧೪.೨೨ ||

ಉದಾಸೀನವದಾಸೀನೋ ಗುಣ್ಯಯೋಽ ನ ವಿಚಾಲ್ಯತೇ |
ಗುಣಾ ವರ್ತಣಂತ ಇತ್ಯೇವ ಯೋಡವತಿಷ್ಠತಿ ನೇಂಗತೇ || ೧೪.೨೩ ||

ಸಮದುಃಖಿಸುಬಿಃ ಸ್ವಸ್ಥಃ ಸಮಲೋಷಾಂಶ್ಲಾಂಕಾಂಚನಃ |
ತುಲ್ಯಪ್ರಿಯಾಪ್ರಿಯೋ ಧೀರಸ್ತಲ್ಯನಿಂದಾತ್ಮಸಂಸ್ತತಿಃ || ೧೪.೨೪ ||

ಮಾನಾಪವಾನಯೋಸ್ತಲ್ಯಸ್ತಲೋ ಮಿತ್ರಾರಿಪಕ್ಷಯೋಃ |
ಸವಾರಂಭಪರಿತ್ಯಾಗೀ ಗುಣಾತೀತಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ || ೧೪.೨೫ ||

ಮಾಂ ಚ ಯೋಡವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಭಕ್ತಿಯೋಗೇನ ಸೇವತೇ |
ಸ ಗುಣಾನ್ಮಮತೀತ್ಯಲ್ಲಾತಾನ್ಮಾಹಂಭಾಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ || ೧೪.೨೬ ||

ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಹಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಹಮವಮೃತಸ್ಯಾವ್ಯಯಸ್ಯ ಚ |
ಶಾಶ್ವತಸ್ಯ ಚ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಸುಖಸ್ಯೈಕಾಂತಿಕಸ್ಯ ಚ || ೧೪.೨೭ ||

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂವಸಂವಾದೇ ಗುಣತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗೋ ನಾಮ
ಚತುರ್ದಾಶೋಡಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಪುರುಷೋತ್ತಮಯೋಗಃ ॥
(ಪಂಚದಶೋಡಾಂಶಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಉಧ್ವಾದ ಮೂಲಮಧಃಶಾಖಿಮಶ್ವತ್ಥಂ ಪ್ರಾಹುರವ್ಯಯಂ।
ಭಂದಾಂಸಿ ಯಸ್ಯ ಪಣಾಂ ಯಸ್ತಂ ವೇದ ಸ ವೇದವಿತ್ ॥ ೧೫.೧ ॥

ಅಧಶೋಽಧ್ವಾದಂ ಪ್ರಸೃತಾಸ್ತಸ್ಯ ಶಾಖಾ
ಗುಣಪ್ರವೃದ್ಧಾ ವಿಷಯಪ್ರವಾಲಾಃ।
ಅಧಶ್ಚ ಮೂಲಾನ್ಯನುಸಂತತಾನಿ
ಕರ್ಮಾಂನುಬಂಧಿಣಿ ಮನುಷ್ಯಲೋಕೇ ॥ ೧೫.೨ ॥

ನ ರೂಪಮಸ್ಯೇಹ ತಥೋಪಲಭ್ಯತೇ
ನಾಂತೋ ನ ಚಾದಿನಂ ಚ ಸಂಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ।
ಅಶ್ವತ್ಥಮೇನಂ ಸುವಿರೂಢಮೂಲಂ
ಅಸಂಗಶಸ್ಯೇಣ ದೃಢೀನ ಭಿತ್ತಾಙ್ಗ ॥ ೧೫.೩ ॥

ತತಃ ಪದಂ ತತ್ವರಿವಾಗಿಂತವ್ಯಂ
ಯಸ್ಮಿನ್ನತಾ ನ ನಿವರ್ತಂತಿ ಭೂಯಃ।
ತಮೇವ ಚಾದ್ಯಂ ಪುರುಷಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ
ಯತಃ ಪ್ರಮೃತ್ಯಃ ಪ್ರಸೃತಾ ಪುರಾಣೇ ॥ ೧೫.೪ ॥

ನಿಮಾಂನವೋಹಾ ಜಿತಸಂಗದೋಷಾ
ಅಧ್ಯಾತ್ಮನಿತ್ಯ ವಿನಿವೃತ್ತಕಾರ್ಮಾಃ।
ದ್ವಾಂದ್ವಾಲ್ಯಾವಿಂಮುಕ್ತಾಃ ಸುಖಿದುಃಖಿಸಂಜ್ಞಾಲಃ
ಗಚ್ಛಂತ್ಯಮೂರ್ಧಾಃ ಪದಮವ್ಯಯಂ ತತ್ ॥ ೧೫.೫ ॥

ನ ತದ್ವಾಸಯತೇ ಸೂರ್ಯೋದ ನ ಶಶಾಂಕೋ ನ ಪಾವಕಃ ।
ಯದ್ಗತ್ವಾ ನ ನಿವರ್ತಣಂತೇ ತದ್ವಾಮ ಪರಮಂ ಮಮ ॥ ೧೫.೬ ॥

ಮಹೀವಾಂಶೋ ಜೀವಲೋಕೇ ಜೀವಭೂತಃ ಸನಾತನಃ ।
ಮನಃಷಣ್ಣಾನೀಂದ್ರಿಯಾಣ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ಥಾನಿ ಕರ್ಷಣತಿ ॥ ೧೫.೭ ॥

ಶರೀರಂ ಯದವಾಪ್ರೋತಿ ಯಚ್ಚಾಪ್ಯತ್ವಾಮತೀಶ್ವರಃ ।
ಗೃಹೀತ್ವೆಲ್ಲತಾನಿ ಸಂಯಾತಿ ವಾಯುಗಂಧಾನಿವಾಶಯಾತ್ ॥ ೧೫.೮ ॥

ಶೌರೀತ್ರಂ ಚಕ್ರಃ ಸ್ವರ್ವಣನಂ ಚ ರಸನಂ ಘ್ರಾಣವೇವ ಚ ।
ಅಧಿಷ್ಠಾಯ ಮನಶ್ಚಾಯಂ ವಿಷಯಾನುಪಸೇವತೇ ॥ ೧೫.೯ ॥

ಉತ್ಕಾಮಂತಂ ಸ್ಥಿತಂ ವಾಡಪಿ ಭುಂಜಾನಂ ವಾ ಗುಣಾನ್ವಿತಂ ।
ವಿಮೂರ್ಧಾ ನಾನುಪಶ್ಯಂತಿ ಪಶ್ಯಂತಿ ಜ್ಞಾನಚಕ್ರಃ ॥ ೧೫.೧೦ ॥

ಯತಂತೋ ಯೋಗಿನಶ್ಚಲನಂ ಪಶ್ಯಂತಾತ್ಮಲನ್ಯವಸ್ಥಿತಂ ।
ಯತಂತೋದಪ್ಯಕೃತಾತ್ಮನೋ ನೈನಂ ಪಶ್ಯಂತ್ಯಚೀತಸಃ ॥ ೧೫.೧೧ ॥

ಯದಾದಿತ್ಯಗತಂ ತೇಜೋ ಜಗದ್ವಾಸಯತೇಽಮಿಲಂ ।
ಯಚ್ಚಂದ್ರಮಸಿ ಯಚ್ಚಾಗ್ನಿ ತತ್ತೀಜೋ ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮಕಂ ॥ ೧೫.೧೨ ॥

ಗಮಾವಿಶ್ಯ ಚ ಭೂತಾನಿ ಧಾರಯಾಮ್ಯಹಮೋಜಸಾ ।
ಪುಷ್ಟಾಮಿ ಚೊಷಧೀಃ ಸಂಖಾಃ ಸೋವೋ ಭೂತ್ವಾ ರಸಾತ್ಮಕಃ ॥ ೧೫.೧೩ ॥

ಅಹಂ ವೈಶ್ವಾನರೋ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ದೇಹಮಾಶ್ರಿತಃ ।
ಪ್ರಾಣಾಪಾನಸಮಾಯಕ್ತಃ ಪಚಾಮ್ಯನ್ನಂ ಚತುರ್ವಿಂದಂ ॥ ೧೫.೧೪ ॥

ಸರ್ವಸ್ಯ ಚಾಹಂ ಹೃದಿ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಮೇಷ್ಯ
ಮತ್ತಃ ಸ್ತುತಿಜ್ಞಾಣನಮಪೋಹನಂಚ ।
ವೇದ್ಯೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರಹಮೇವ ವೇದೋ
ವೇದಾಂತಕೃದ್ವೇದವಿದೇವ ಚಾಹಂ ॥ ೧೫.೧೫ ॥

ದ್ವಾವಿವನೆ ಪುರುಷೌ ಲೋಕೇ ಕ್ಷರಶ್ಚಕ್ಷರ ಏವ ಚೆ ।
ಕ್ಷರಃ ಸಂಬಂಧ ಭೂತಾನಿ ಕೂಟಸೋಽಕ್ಷರ ಉಚ್ಯತೇ ॥ ೧೫.೧೯ ॥

ಉತ್ತಮಃ ಪುರುಷಸ್ವಾನ್ಯಃ ಪರಮಾತ್ಮೈತ್ಯಾದಾಯಃ ।
ಯೋ ಲೋಕತ್ರಯಮಾವಿಶ್ಯ ಬಿಭತ್ಯಾವಯ ಶಂಕ್ಷರಃ ॥ ೧೫.೨೦ ॥

ಯಸಾತ್ಕಾರಮಾತ್ಮೀತೋಽಹಮಕ್ಷರಾದಪಿ ಚೋತ್ತಮಃ ।
ಅತೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕೇ ವೇದೇ ಚ ಪ್ರಧಿತಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥ ೧೫.೨೧ ॥

ಯೋ ಮಾಮೀವಮಸಂಮಾಢೋ ಜಾನಾತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ।
ಸ ಸರ್ವವಿಧ್ಯಜತಿ ಮಾಂ ಸರ್ವಭಾವೇನ ಭಾರತ ॥ ೧೫.೨೨ ॥

ಇತಿ ಗುಹ್ಯತಮಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿದಮುಕ್ತಂ ಮಯಾನಫೈ ।
ಎತತ್ಪುದ್ಧಾವ ಬುದ್ಧಿಮಾನಾಂತ್ಯಾತ್ಕರ್ಪತ್ಯಾಂ ಭಾರತ ॥ ೧೫.೨೩ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂನಸಂವಾದೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಯೋಗೋ ನಾಮ
ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ದೈವಸುರಸಂಪದ್ವಿಭಾಗಯೋಗಃ ॥

(ಷೋಡಶೋಡಧಾಯಃ)

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಭಯಂ ಸತ್ಯ ಸಂಶುದ್ಧಿಜ್ಞಾಂ ನಯೋಗವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಃ ।
ದಾನಂ ದಮಶ್ಚ ಯಜ್ಞಶ ಸಾಂಧಾಯಸ್ತಪ ಆಜಣವಂ ॥ ೧೬.೧ ॥

ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯಮಕ್ಷೋಧಸ್ತಾಗಃ ಶಾಂತಿರಪ್ಯಶುನಂ ।
ದಯಾ ಭೂತೇಷ್ವಲೋಲುಪ್ಜಂ ವಾದಣವಂ ಹ್ಯೇರಚಾಪಲಂ ॥ ೧೬.೨ ॥

ತೇಜಃ ಕ್ಷಮಾ ಧೃತಿಃ ಶಾಚಮದ್ಭೋಹೋ ನಾತಿಮಾನಿತಾ ।
ಭವಂತಿ ಸಂಪದಂ ದೈವಿಮಭಿಜಾತಸ್ಯ ಭಾರತे ॥ ೧೬.೩ ॥

ದಂಭೋ ದಪ್ಯೋಽಭಿಮಾನಶ್ಚ ಕ್ಷೋಧಃ ಪಾರುಷ್ಯಮೇವ ಚ ।
ಅಜ್ಞಾನಂ ಚಾಭಿಜಾತಸ್ಯ ಪಾಧಣ ಸಂಪದಮಾಸುರಿಂ ॥ ೧೬.೪ ॥

ದೈವಿ ಸಂಪದ್ವಿಮೋಕ್ಷಾಯ ನಿಬಂಧಾಯಾಸುರೀ ಮತಾ ।
ಮಾ ಶುಚಃ ಸಂಪದಂ ದೈವಿಮಭಿಜಾತೋಽಸಿ ಪಾಂಡವ ॥ ೧೬.೫ ॥

ದೈವ ಭೂತಸಗೌಂ ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿಂದೈವ ಆಸುರ ಏವ ಚ ।
ದೈವೋ ವಿಸ್ತರಶಃ ಪ್ರೋಕ್ತ ಆಸುರಂ ಪಾಧಣ ಮೇ ಶೃಣಾ ॥ ೧೬.೬ ॥

ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಚ ನಿವೃತ್ತಿಂ ಚ ಜನಾ ನ ವಿದುರಾಸುರಾಃ ।
ನ ಶಾಚಂ ನಾಪಿ ಚಾಚಾರೋ ನ ಸತ್ಯಂ ತೇಮು ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೧೬.೭ ॥

ಅಸತ್ಯಮಪ್ರತಿಷ್ಠಂ ತೇ ಜಗದಾಹುರನೀಶ್ವರಂ ।
ಅಪರಸ್ಪರಸಂಭೂತಂ ಶಿಮನ್ಯತಾಮಹೈತುಕಂ ॥ ೧೬.೮ ॥

ಎತಾಂ ದೃಷ್ಟಿಮವಷ್ಟೆಭ್ಯ ನಷ್ಟಾತ್ಮಾನೋಽಲ್ಪಬುದ್ಧಯಃ ।
ಪ್ರಭವಂತ್ಯಗ್ರಹಕಮಾಣಃ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಗತೋಽಹಿತಾಃ ॥ ೧೯.೬ ॥

ಕಾಮಮಾಶ್ಚತ್ಯ ದುಷ್ಪೂರಂ ದಂಭಮಾನಮಾನಿಷತಾಃ ।
ಮೋಹಾದ್ಗ್ರಹಿತಾಷದಾಗ್ರಹಾನ್ವವತ್ತಂತೇಽಶುಚಿವ್ರತಾಃ ॥ ೧೯.೧೦ ॥

ಚಿಂತಾಮಪರಿಮೇಯಾಂ ಚ ಪ್ರಲಯಾಂತಾಮಾಪಾಶ್ಚತಾಃ ।
ಕಾಮೋಪಭೋಗಪರಮಾ ಎತಾವದಿತಿ ನಿಶ್ಚಿತಾಃ ॥ ೧೯.೧೧ ॥

ಆಶಾಪಾಶಶತ್ಯಬ್ರಹ್ಮದಾಃ ಕಾಮಕೌರ್ಧಪರಾಯಣಾಃ ।
ಈಹಂತೇ ಕಾಮಭೋಗಾಧಂ ಮನ್ಯಾಯೇನಾಧಂಸಂಚಯಾಃ ॥ ೧೯.೧೨ ॥

ಇದಮದ್ಯ ಮಯಾ ಲಭ್ಯಮಿಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೇ ಮನೋರಥಂ ।
ಇದಮಸ್ತಿದಮಪಿ ಮೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನರ್ಧನಂ ॥ ೧೯.೧೩ ॥

ಅಸೌ ಮಯಾ ಹತಃ ಶತ್ರುಹಂನಿಷ್ಯೇ ಚಾಪರಾನಪಿ ।
ಈಶ್ವರೋಽಹಮಹಂ ಭೋಗಿ ಸಿದ್ಧೋಽಹಂ ಬಲವಾನ್ಸಿಖೀ ॥ ೧೯.೧೪ ॥

ಆಧೋಽಭಿಜನವಾನಸ್ಮಿ ಕೋಽನೋಽಸ್ತಿ ಸದೃಶೋ ಮಯಾ ।
ಯಂಕ್ಷೇ ದಾಸ್ಯಾಮಿ ಮೋದಿಷ್ಯ ಇತ್ಯಜ್ಞಾನವಿಮೋಹಿತಾಃ ॥ ೧೯.೧೫ ॥

ಅನೇಕಚಿತ್ತವಿಭಾಂತಾ ಮೋಹಜಾಲಸಮಾಪ್ತತಾಃ ।
ಪ್ರಸಕ್ತಾಃ ಕಾಮಭೋಗೇಷು ಪತಂತಿ ನರಕೇಽಶುಚೌ ॥ ೧೯.೧೬ ॥

ಆತ್ಮಸಂಭಾವಿತಾಃ ಸ್ತಬ್ಧಾ ಧನಮಾನಮಾನಿಷತಾಃ ।
ಯಂತೇ ನಾಮಯಜ್ಞಾಲಸ್ತೇ ದಂಭೇನಾವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ ॥ ೧೯.೧೭ ॥

ಆಹಂಕಾರಂ ಬಲಂ ದಪಡಂ ಕಾಮಂ ಕೌರ್ಧಂ ಚ ಸಂಶ್ರಿತಾಃ ।
ಮಾಮಾತ್ಮಪರದೇಹೇಷು ಪ್ರದ್ವಿಷಂತೋಽಭ್ಯಸೂರ್ಯಕಾಃ ॥ ೧೯.೧೮ ॥

ತಾನಹಂ ದ್ವಿಷತಃ ಕೂರಾನ್ಸಂಸಾರೇಷು ನರಾಧಮಾಃ ।
ಕ್ಷಿಪಾಮ್ಯಜಸ್ರಮಶುಭಾನಾಸುರೀಷೇವ ಯೋನಿಷು ॥ ೧೯.೧೯ ॥

ಆಸುರೀಂ ಯೋನಿಮಾಪನ್ನಾ ಮೂಡಾ ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ |
ಮಾಮಪ್ರಪ್ಯೈವ ಕೊಂತೇಯ ತತೋ ಯಾಂತ್ಯಧಮಾಂ ಗತಿಂ || ೧೬.೨೦ ||

ಶ್ರಿವಿಧಂ ನರಕಸೈದಂ ದ್ವಾರಂ ನಾಶನಮಾತ್ರನಃ |
ಕಾಮಃ ಕ್ಷೋಧಸ್ತಧಾ ಲೋಭಸ್ತಸ್ತಾದೇತತ್ತ್ರಯಂ ತ್ಯಜೇತ್ || ೧೬.೨೧ ||

ಎತ್ಯೈಂಬುಕ್ತಃ ಕೊಂತೇಯ ತವೋದ್ವರ್ಪ್ರಸಿಭಿನಂದರಃ |
ಅಚರತ್ಯಾತ್ರನಃ ಶ್ರೀಯಸ್ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಂ || ೧೬.೨೨ ||

ಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಬುತ್ಸ್ಲಬ್ಯ ವರ್ತತೇ ಕಾಮಕಾರತಃ |
ನ ಸ ಸಿದ್ಧಿಮಾಪ್ಯೈತಿ ನ ಸುಖಿಂ ನ ಪರಾಂ ಗತಿಂ || ೧೬.೨೩ ||

ತಸ್ಯಾಚ್ಯಾಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ತೇ ಕಾಯಾ ಕಾಯಾವ್ಯವಸ್ಥಿತಾ |
ಜಾಳಾತ್ಮಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಾನೋಕ್ತಂ ಕರ್ಮ ಕರ್ತು ಮಿಹಾಹಂಸಿ || ೧೬.೨೪ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾ ಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂ ನಸಂವಾದೇ ದ್ಯುವಸುರಸಂಪದ್ಭಾಗಯೋಗೋ ನಾಮ
ಷೋಡಶೋಽಧಾಯಃ ||

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಶ್ರದ್ಧಾತ್ಮರ್ಯವಿಭಾಗಯೋಗಃ ॥

(ಸಪ್ತದಶೋಡಾಂತಾಯಃ)

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಮುತ್ಸುಜ್ಯ ಯಜಂತೇ ಶ್ರದ್ಧಯಾನ್ವಿತಾಃ ।
ತೇಷಾಂ ನಿಷ್ಠಾ ತು ಕಾ ಕೃಷ್ಣ ಸತ್ಯ ಮಾಹೋ ರಜಸ್ತಮಃ ॥ ೧೨.೧ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಶ್ರೀವಿಧಾ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ದೇಹಿನಾಂ ಸಾ ಸ್ವಭಾವಜಾ ।
ಸಾತ್ಯಾ ಕೇ ರಾಜಸೀ ಚೈವ ತಾಮಸೀ ಚೇತಿ ತಾಂ ಶೃಣು ॥ ೧೨.೨ ॥

ಸತ್ಯಾನುರೂಪಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭವತಿ ಭಾರತ ।
ಶ್ರದ್ಧಾಮಯೋಡಯಂ ಪುರುಷೋ ಯೋ ಯಚ್ಛರ್ಥಃ ಸ ಏವ ಸಃ ॥ ೧೨.೩ ॥

ಯಜಂತೇ ಸಾತ್ಯಾ ಕಾ ದೇವಾನ್ಯಕ್ಷರಕ್ಷಾಂಸಿ ರಾಜಸಾಃ ।
ಪ್ರೀತಾನೂಭಾತಗಣಾಂಶಾನ್ಯೇ ಯಜಂತೇ ತಾಮಸಾ ಜನಾಃ ॥ ೧೨.೪ ॥

ಅಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತಂ ಫೋರಂ ತಪ್ಯಂತೇ ಯೇ ತಪ್ಯೋ ಜನಾಃ ।
ದಂಭಾಹಂಕಾರಸಂಯುಕ್ತಾಃ ಕಾಮರಾಗಬಲಾನ್ವಿತಾಃ ॥ ೧೨.೫ ॥

ಕರ್ಣಯಂತಃ ಶರೀರಸ್ಥಂ ಭೂತಗ್ರಾಮಮಚೇತಸಃ ।
ಮಾಂ ಚೈವಾಂತಃಶರೀರಸ್ಥಂ ತಾನ್ವಿದ್ಧಾ ಸುರನಿಶ್ಚ ಯಾಃ ॥ ೧೨.೬ ॥

ಆಹಾರಸ್ಯಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಶ್ರೀವಿಧೋ ಭವತಿ ಪ್ರಿಯಃ ।
ಯಜ್ಞಸ್ತಪಸ್ತಧಾ ದಾನಂ ತೇಷಾಂ ಭೇದಮಿಮಂ ಶೃಣು ॥ ೧೨.೭ ॥

ಆಯುಃ ಸತ್ಯ ಬಲಾರೋಗ್ಯಸುಖಿತಿವಧನಾಃ ।
ರಸ್ಯಾಃ ಸ್ವಿಂದಾಃ ಸ್ವಿರಾ ಹೃದ್ಯ ಆಹಾರಾಃ ಸಾತ್ಯಾ ಕಪಿಯಾಃ ॥ ೧೨.೮ ॥

ಕಟ್ಟಮ್ಮಲವಣಾತ್ಮಷ್ಟಿಕ್ಷ್ಯಾರೂಕ್ಷವಿದಾಹಿನಃ |
ಆಹಾರಾ ರಾಜಸಸ್ಯೇಷ್ಟಾ ದುಃಖಶೋಕಾಮಯಪ್ರದಾಃ || ೧೨.೬ ||

ಯಾತಯಾಮಂ ಗತರಸಂ ಪೂತಿ ಪಯುಂಷಿತಂ ಚ ಯತ್ |
ಲುಚ್ಛಿಷ್ಟಮಪಿ ಚಾಮೇಧ್ಯಂ ಭೋಜನಂ ತಾಮಸಪ್ರಿಯಂ || ೧೨.೭ ||

ಅಫಲಾಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಯಂಜೊಲ್ಲೀ ವಿಧಿದೃಷ್ಟೊ ಯ ಇಜ್ಯತೇ |
ಯಷ್ಟವ್ಯಮೇವೇತಿ ಮನಃ ಸಮಾಧಾಯ ಸ ಸಾತ್ಿಜಃ || ೧೨.೮ ||

ಅಭಿಸಂಧಾಯ ತು ಘಲಂ ದಂಭಾಧಂಮಪಿ ಚೈವ ಯತ್ |
ಇಜ್ಯತೇ ಭರತಶ್ರೀಷ್ಟ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ವಿಧಿ ರಾಜಸಂ || ೧೨.೯ ||

ವಿಧಿಹೀನಮಸೃಷ್ಟಾನ್ ಮಂತ್ರಹೀನಮದಕ್ಷಿಣಂ |
ಶ್ರದ್ಧಾವಿರಹಿತಂ ಯಜ್ಞಂ ತಾಮಸಂ ಪರಿಚಕ್ಷತೇ || ೧೨.೧೦ ||

ದೇವದ್ವಿಜಗುರುಪೂರ್ಜಾಪೂರ್ಜನಂ ಶಾಚಮಾಜಂ |
ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಮಹಿಂಸಾ ಚ ಶಾರೀರಂ ತಪ ಉಚ್ಯತೇ || ೧೨.೧೧ ||

ಅನುದ್ವೇಗಕರಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪ್ರಿಯಹಿತಂ ಚ ಯತ್ |
ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾಭ್ಯಸನಂ ಚೈವ ವಾಜ್ಞಯಂ ತಪ ಉಚ್ಯತೇ || ೧೨.೧೨ ||

ಮನಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಸೌಮ್ಯತ್ವಂ ವೌನಮಾತ್ಮವಿನಿಗ್ರಹಃ |
ಭಾವಸಂಶುದ್ಧಿರಿತ್ಯೇತತ್ತಪ್ರೋ ಮಾನಸಮುಚ್ಯತೇ || ೧೨.೧೩ ||

ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಪರಯಾ ತಪ್ತಂ ತಪಸ್ತತ್ತಿವಿಥಂ ನರೈಃ |
ಅಫಲಾಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಯುಂಕೈಃ ಸಾತ್ಿಜಃ ಕಂ ಪರಿಚಕ್ಷತೇ || ೧೨.೧೪ ||

ಸತ್ಯಾರಮಾನಪೂರ್ಜಾಧಂ ತಪ್ಯೋ ದಂಭೀನ ಚೈವ ಯತ್ |
ಕ್ರಿಯತೇ ತದಿಹ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ರಾಜಸಂ ಚಲಮಧುವಂ || ೧೨.೧೫ ||

ಮೂರ್ಧಗ್ರಹೀಣಾತ್ಮನೋ ಯತ್ವೀಡಯಾ ಕ್ರಿಯತೇ ತಪಃ |
ಪರಸ್ಯೋತ್ಸದನಾಧಂ ವಾ ತತ್ತ್ವಮಸಮುದಾಹೃತಂ || ೧೨.೧೬ ||

ದಾತವ್ಯಮಿತಿ ಯದ್ವಾನಂ ದೀಯತೇಽನುಪಕಾರಿಣೀ |
ದೇಶೀ ಕಾಲೇ ಚ ಪಾತ್ರೀ ಚ ತದ್ವಾನಂ ಸಾತ್ಯಾ ಕಂ ಸ್ತುತಂ || ೧೨.೨೦ ||

ಯತ್ತು ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರಾಧಂ ಫಲಮುದ್ದಿಶ್ಯ ವಾ ಪ್ರನಃ |
ದೀಯತೇ ಚ ಪರಿಕ್ಳಷ್ಟಂ ತದ್ವಾನಂ ರಾಜಸಂ ಸ್ತುತಂ || ೧೨.೨೧ ||

ಅದೇಶಕಾಲೇ ಯದ್ವಾನಮಪಾತ್ರೇಭ್ಯಂ ದೀಯತೇ |
ಅಸತ್ಯಲತಮವಜ್ಞಾತಂ ತತ್ತಾಮಸಮಾಹಃತಂ || ೧೨.೨೨ ||

ಒಂ ತತ್ಸದಿತಿ ನಿದೇಽಶೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತಿವಿಧಃ ಸ್ತುತಃ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸ್ತೇನ ವೇದಾಶ್ಚ ಯಜ್ಞಾಶ ವಿಹಿತಾಃ ಪ್ರರಾ || ೧೨.೨೩ ||

ತಸ್ಮಾದೋಮಿತ್ಯದಾಹಃತ್ಯ ಯಜ್ಞಾದಾನತಪಃಕ್ರಿಯಾಃ |
ಪ್ರವರ್ತಣಂತೇ ವಿಧಾನೋಕ್ತಾಃ ಸತತಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಾಂ || ೧೨.೨೪ ||

ತದಿತ್ಯನಭಿಸಂಧಾಯ ಫಲಂ ಯಜ್ಞಾತಪಃಕ್ರಿಯಾಃ |
ದಾನಕ್ರಿಯಾಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಃ ಕ್ರಿಯಂತೇ ವೋಕ್ಷಕಾಂಷ್ಟಿಭಿಃ || ೧೨.೨೫ ||

ಸದ್ಗ್ವಾವೇ ಸಾಧುಭಾವೇ ಚ ಸದಿತ್ಯೇತತ್ತ್ವಯುಜ್ಯತೇ |
ಪ್ರಶಸ್ತೇ ಕರ್ಮಣ ತಥಾ ಸಚ್ಯಾಬ್ದಃ ಪಾಧಂ ಯುಜ್ಯತೇ || ೧೨.೨೬ ||

ಯಜ್ಞೇ ತಪಸಿ ದಾನೇ ಚ ಸ್ಥಿತಿಃ ಸದಿತಿ ಚೋಚ್ಯತೇ |
ಕರ್ಮ ಚೈವ ತರಥೀಽರ್ಯಂ ಸದಿತ್ಯೇವಾಭಿಧೀಯತೇ || ೧೨.೨೭ ||

ಅಶ್ವದಧ್ಯಯಾ ಹುತಂ ದತ್ತಂ ತಪಸ್ತಪ್ತಂ ಕೃತಂ ಚ ಯತ್ |
ಅಸದಿತ್ಯಜ್ಯತೇ ಪಾಧಂ ನ ಚ ತತ್ತೀತ್ಯ ನೋ ಇಹ || ೧೨.೨೮ ||

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ವ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂನಸಂವಾದೇ ಶ್ರದ್ಧಾತ್ಮಯವಿಭಾಗಯೋಗೋ ನಾಮ
ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ವೋಕ್ಕಸಂನಾಯಸಯೋಗಃ ॥
(ಅಷ್ಟದಶೋಡಧ್ಯಾಯಃ)

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ಸಂನಾಯಸಸ್ಯ ಮಹಾಬಾಹೋ ತತ್ತ್ವಾಂಶಿಂಭ್ರಮಿ ವೇದಿತುಂ ।
ತಾಗಸ್ಯ ಚ ಹೃಷೀಕೇಶ ಪೃಥಕ್ಕೈಶಿನಿಷೂದನ ॥ ೧೮.೧ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕಾಮ್ಯಾನಾಂ ಕರುಂಣಾಂ ನಾಸಂ ಸಂನಾಯಸಂ ಕರಯೋ ವಿದುಃ ।
ಸರ್ವಕರುಂಪಳತಾಗಂ ಪ್ರಾಹುಸಾಗಂ ವಿಚಕ್ಷಣಾಃ ॥ ೧೮.೨ ॥

ತಾಜ್ಯಂ ದೋಷವದಿತ್ಯೇಕೇ ಕರುಂ ಪ್ರಾಹುರುಂಪನೀಷಿಣಃ ।
ಯಜ್ಞಾದಾನತಪಃಕರುಂ ನ ತಾಜ್ಯಾಂಶಿತಿ ಚಾಪರೇ ॥ ೧೮.೩ ॥

ನಿಶ್ಚಯಂ ಶೃಣು ಮೇ ತತ್ತ್ವ ತಾಗೇ ಭರತಸತ್ತಮಾ ।
ತಾಗೋ ಹಿ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರ ಶ್ರಿವಿಧಃ ಸಂಪ್ರಕೀತಿಂತಃ ॥ ೧೮.೪ ॥

ಯಜ್ಞಾದಾನತಪಃಕರುಂ ನ ತಾಜ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಮೇವ ತತ್ತ್ವಾ ।
ಯಜ್ಞಾದಾನತಪಃಕರುಂ ತಪಶ್ಚಲಿವ ಪಾವನಾನಿ ಮನೀಷಿಣಾಂ ॥ ೧೮.೫ ॥

ಏತಾನ್ಯಾಂ ತು ಕರ್ಮಾಣಂ ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತಾಂಶಾಂ ಪಲಾನಿ ಚ ।
ಕರ್ತಣವ್ಯಾನೀತಿ ಮೇ ಪಾಥ್ರ ನಿಶ್ಚಯಂ ಮತಮುತ್ತಮಂ ॥ ೧೮.೬ ॥

ನಿಯತಸ್ಯ ತು ಸಂನಾಯಃ ಕರುಂಣೋ ನೋಪಪದ್ಯತೇ ।
ವೋಹಾತ್ತಸ್ಯ ಪರಿತಾಗಸಾಗಮಸಃ ಪರಿಕೀತಿಂತಃ ॥ ೧೮.೭ ॥

ದುಃಖಿಮಿತ್ಯೇವ ಯತ್ಸರುಂ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಭಯಾತ್ಯಜೀತ್ರಾ ।
ಸ ಕೃತ್ವಾ ರಾಜಸಂ ತಾಗಂ ನೈವ ತಾಗಫಲಂ ಲಭೇತ್ರಾ ॥ ೧೮.೮ ॥

ಕಾರ್ಯ ಮಿಶ್ರೇವ ಯತ್ಕುಮರ್ ನಿಯತಂ ಶ್ರಯತೀರ್ಜುಂ।
ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತಾಜ್ಞ ಫಲಂ ಚೈವ ಸ ತ್ಯಾಗಃ ಸಾತ್ಮೈ ಕೋ ಮತಃ ॥ ೧೮.೬ ॥

ನ ದ್ವೇಷ್ಯೈ ಕುಶಲಂ ಕರುಂ ಕುಶಲೇ ನಾನುಷಜ್ಞತೇ।
ತ್ಯಾಗಿ ಸತ್ಯ ಸವಾವಿಷ್ಯೋ ಮೇಧಾವೀ ಲಿನ್ಸಸಂಶಯಃ ॥ ೧೮.೧೦ ॥

ನ ಹಿ ದೇಹಭೃತಾ ಶಕ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತಂ ಕರುಣ್ಯತೇಷತಃ।
ಯಸ್ತ ಕರುಂ ಫಲತ್ಯಾಗಿ ಸ ತ್ಯಾಗಿತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ ॥ ೧೮.೧೧ ॥

ಅನಿಷ್ಟಮಿಷ್ಟಂ ಮಿಶ್ರಂ ಚ ಶ್ರವಿಧಂ ಕರುಣಾಃ ಫಲಂ।
ಭವತ್ಯತ್ಯಾಗಿನಾಂ ಪ್ರೇತ್ಯ ನ ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿನಾಂ ಕ್ಷಚಿತ್ ॥ ೧೮.೧೨ ॥

ಪಂಚೈತಾನಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ಕಾರಣಾನಿ ನಿಬೋಧ ಮೇ।
ಸಾಂಖ್ಯೇ ಕೃತಾಂತೇ ಪ್ರೌಕ್ಷಾನಿ ಸಿದ್ಧಯೇ ಸವರ್ಕರುಣಾಂ ॥ ೧೮.೧೩ ॥

ಅಧಿಷ್ಠಾನಂ ತಥಾ ಕರ್ತಾ ಕರೆಣಂ ಚ ಪೃಥಗ್ನಿಧಂ।
ವಿವಿಧಾಶ್ಚ ಪೃಥಕ್ಷೇಷ್ಯಾ ದೈವಂ ಚೈವಾತ್ರ ಪಂಚಮಂ ॥ ೧೮.೧೪ ॥

ಶರೀರವಾಜ್ಞನೋಭಿಯರ್ತಕುಮರ್ ಪ್ರಾರಭತೇ ನರಃ।
ನ್ಯಾಯ್ಯಂ ವಾ ವಿಪರೀತಂ ವಾ ಪಂಚೈತೇ ತಸ್ಯ ಹೇತವಃ ॥ ೧೮.೧೫ ॥

ತತ್ತ್ವವಂ ಸತಿ ಕರ್ತಾರಮಾತ್ಮಾನಂ ಕೇವಲಂ ತು ಯಃ।
ಪಶ್ಯತ್ಯಕೃತಬುದ್ಧಿತ್ವಾನ್ ಸ ಪಶ್ಯತಿ ದುರುತ್ತಿಃ ॥ ೧೮.೧೬ ॥

ಯಸ್ಯ ನಾಹಂಕರೈತೋ ಭಾವೋ ಬುದ್ಧಿಯಸ್ಯ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ।
ಹತ್ವಾಪಿ ಸ ಇರುವಾನೋ ಕಾನ್ ಹಂತಿ ನ ನಿಬಧ್ಯತೇ ॥ ೧೮.೧೭ ॥

ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಪರಿಜ್ಞಾತಾ ಶ್ರವಿಧಾ ಕರುಂಚೋದನಾ।
ಕರೆಣಂ ಕರುಂ ಕತೀರ್ಬಿ ಶ್ರವಿಧಃ ಕರುಂಸಂಗ್ರಹಃ ॥ ೧೮.೧೮ ॥

ಜ್ಞಾನಂ ಕರುಂ ಚ ಕರ್ತಾ ಚ ಶ್ರಿಧೈವ ಗುಣಭೇದತಃ।
ಪ್ರೌಚ್ಯತೇ ಗುಣಸಂಖ್ಯಾನೇ ಯಥಾವಚ್ಯಾಲು ತಾನ್ಯಪಿ ॥ ೧೮.೧೯ ॥

ಸವಣಭಾತೇಮು ಯೇನೈಕೆಂ ಭಾವಮವ್ಯಯಮಿಂಕ್ಷತೇ।
ಅವಿಭಕ್ತಂ ವಿಭಕ್ತೇಮು ತಜ್ಞಜ್ಞಾನಂ ವಿದ್ಧಿ ಸಾತ್ಮಿಜ್ಞ ಕೆಂ॥ ೧೮.೨೦॥

ಪೃಥಕ್ಷೇನ ತು ಯಜ್ಞಜ್ಞಾನಂ ನಾನಾಭಾವಾನ್ನಲಘಿಷ್ಠಾಣ ।
ವೇತ್ತಿ ಸವೇಽಮು ಭಾತೇಮು ತಜ್ಞಜ್ಞಾನಂ ವಿದ್ಧಿ ರಾಜಸಂ॥ ೧೮.೨೧॥

ಯತ್ತು ಕೃತ್ಸ್ವವದೇಕಸ್ಮಿನ್ನಾಯೇ ಸಕ್ತಮಹೈತುಕಂ ।
ಅತತಾಜ್ಞಧರವದಲ್ಲಂ ಚ ತತ್ತಾಮಸಮುದಾಹೃತಂ॥ ೧೮.೨೨॥

ನಿಯತಂ ಸಂಗರಹಿತಮರಾಗದ್ವೈಷತಃ ಕೃತಂ ।
ಅಫಲಪ್ರೇಪ್ನನಾ ಕರುಣ ಯತ್ತತಾಜ್ಞಿಕರುಚ್ಯತೇ॥ ೧೮.೨೩॥

ಯತ್ತು ಕಾಮೇಪ್ನನಾ ಕರುಣ ಸಾಹಂಕಾರೇಣ ವಾ ಪ್ರನಃ ।
ಕ್ರಿಯತೇ ಬಹುಲಾಯಾಸಂ ತದ್ವಾಜಸಮುದಾಹೃತಂ॥ ೧೮.೨೪॥

ಅನುಬಂಧಂ ಕ್ಷಯಂ ಹಿಂಸಾಮನಪೇಕ್ಷ್ಯ ಚ ಪೌರುಷಂ ।
ಮೋಹಾದಾರಭ್ಯತೇ ಕರುಣ ಯತ್ತತಾಮಸಮುಚ್ಯತೇ॥ ೧೮.೨೫॥

ಮುಕ್ತಸಂಗೋದನಹಂವಾದೀ ಧೃತ್ಯತಾಹಸಮನ್ವಿತಃ ।
ಸಿದ್ಧಿಸಿದ್ಧೋಽನಿರ್ವಿಷಾಕಾರಃ ಕರ್ತಾಣ ಸಾತ್ಮಿಜ್ಞ ಲಉಚ್ಯತೇ॥ ೧೮.೨೬॥

ರಾಗೀ ಕರುಣಫಲಪ್ರೇಪ್ನಲುಂಬೋಽಹಿಂಸಾತ್ಮಕೋಡಶುಚಿಃ ।
ಹಷಟ್ಕೋರ್ಕಾನ್ವಿತಃ ಕರ್ತಾಣ ರಾಜಸಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ॥ ೧೮.೨೭॥

ಅಯುಕ್ತಃ ಪ್ರಾರ್ಕತಃ ಸ್ತುಭಃ ಶರೋ ನೈಷ್ಕುಲಿತೋಡಲಸಃ ।
ವಿಷಾದೀ ದೀಘಣಸೂತ್ರೀ ಚ ಕರ್ತಾಣ ತಾಮಸ ಲಉಚ್ಯತೇ॥ ೧೮.೨೮॥

ಬುದ್ಧೇಭೇಡದಂ ಧೃತೇಶ್ವಲುವ ಗುಣತಸ್ತಿವಿಧಂ ಶೃಣಾ ।
ಪ್ರೌಚ್ಯವಾನಮವಶೇಷೇಣ ಪೃಥಕ್ಷೇನ ಧನಂಜಯ॥ ೧೮.೨೯॥

ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಚ ನಿವೃತ್ತಿಂ ಚ ಕಾರ್ಯಾಂಕಾರ್ಯೇ ಭರ್ಯಾಭರ್ಯೇ ।
ಬಂಧಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಚ ಯಾ ವೇತ್ತಿ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಾ ಪಾಧ್ರ ಸಾತ್ಮಿಜ್ಞ ಕೇ॥ ೧೮.೨೧॥

ಯಂಯಾ ಧರ್ಮಂ ಮಧ್ಯರ್ಮಂ ಚ ಕಾರ್ಯಂ ಚಾಕಾರ್ಯಂ ಮೇವ ಚ ।

ಅಯಧಾವತ್ತಜಾನಾತಿ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಾ ಪಾಠಂ ರಾಜಸೀ ॥ ೧೮.೩೧ ॥

ಅಧರ್ಮಂ ಧರ್ಮಂ ಮಿತಿ ಯಾ ಮನ್ಯತೇ ತಮಸಾವೃತಾ ।

ಸರ್ವಾಧಾರನ್ನಿಪರೀತಾಂಶ್ಚ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಾ ಪಾಠಂ ತಾಮಸೀ ॥ ೧೮.೩೨ ॥

ಧೃತ್ಯಾ ಯಂಯಾ ಧಾರಯತೇ ಮನಃಪ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಕ್ತಿಯಾಃ ।

ಯೋಗೇನಾವ್ಯಭಿಚಾರಿಣ್ಯಾ ಧೃತಿಃ ಸಾ ಪಾಠಂ ಸಾತ್ಖಿಷೀ ॥ ೧೮.೩೩ ॥

ಯಂಯಾ ತು ಧರ್ಮಕಾರ್ಮಾಧಾರಂಧೃತ್ಯಾ ಧಾರಯತೇಽಜುಂ ।

ಪ್ರಸಂಗೇನ ಫಲಾಕಾಂಶ್ಚೀ ಧೃತಿಃ ಸಾ ಪಾಠಂ ರಾಜಸೀ ॥ ೧೮.೩೪ ॥

ಯಂಯಾ ಸ್ವಪ್ನಂ ಭಯಂ ಶೋಕಂ ವಿಷಾದಂ ಮದಮೇವ ಚ ।

ನ ವಿಮುಂಚತಿ ದುಮೇಧಾ ಧೃತಿಃ ಸಾ ಪಾಠಂ ತಾಮಸೀ ॥ ೧೮.೩೫ ॥

ಸುಖಂ ತ್ವಿದಾನೀಂ ಶ್ರೀವಿಧಂ ಶೃಣು ಮೇ ಭರತಷಣಭಿ ।

ಅಭ್ಯಾಸಾದ್ರಮತೇ ಯತ್ರ ದುಃಖಾಂತಂ ಚ ನಿಗಚ್ಛತಿ ॥ ೧೮.೩೬ ॥

ಯತ್ತದಗ್ರೀ ವಿಷಮಿವ ಪರಿಣಾಮೇಽಮೃತೋಪಮಂ ।

ತತ್ಸುಖಂ ಸಾತ್ಖಿಷೀ ಕಂ ಪ್ರೌಕ್ತಮಾತ್ಮಿಂಬುದ್ಧಿಪ್ರಸಾದಜಂ ॥ ೧೮.೩೭ ॥

ವಿಷಯೀಂದ್ರಿಯಸಂಯೋಗಾದ್ಯತ್ತದಗ್ರೀಽಮೃತೋಪಮಂ ।

ಪರಿಣಾಮೇ ವಿಷಮಿವ ತತ್ಸುಖಂ ರಾಜಸಂ ಸ್ತುತಂ ॥ ೧೮.೩೮ ॥

ಯದಗ್ರೀ ಚಾನುಬಂಧೇ ಚ ಸುಖಂ ಮೋಹನಮಾತ್ಮನಃ ।

ನಿದ್ರಾಲಸ್ಯಪ್ರಮಾದೋತ್ಥಂ ತತ್ತಮಸಮುದಾಹೃತಂ ॥ ೧೮.೩೯ ॥

ನ ತದಸ್ತಿ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ವಾ ದಿವಿ ದೇವೇಷು ವಾ ಪ್ರಾನಃ ।

ಸತ್ಖಂ ಪ್ರಕೃತಿಜ್ಯೇಮುಂಕ್ರಂ ಯದೇಭಿಃ ಸ್ಯಾತ್ಮಿಭಿಗುಂಟ್ಯೈಃ ॥ ೧೮.೪೦ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಕ್ಷತ್ತಿರ್ಯಾವಿಶಾಂ ಶಾದ್ರಾಣಾಂ ಚ ಪರಂತಪ ।

ಕರ್ಮಾಣ ಪ್ರವಿಭಕ್ತಾನಿ ಸ್ವಭಾವಪ್ರಭವೈಗುಂಟ್ಯೈಃ ॥ ೧೮.೪೧ ॥

ಶವೋ ದಮಸ್ತಪಃ ಶಾಚಂ ಕ್ಷಾಂತಿರಾಜಂ ವಮೇವ ಚ |
ಜ್ಞಾನಂ ವಿಜ್ಞಾನಮಾಸಿಕ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಂ ಸ್ವಭಾವಜಂ || ೧೮.೪೨ ||

ಶಾಯಂ ತೇಜೋ ಧೃತಿರಾಜ್ಯಂ ಯುದ್ಧೇ ಚಾಪ್ಯಪಲಾಯನಂ |
ದಾನಮಿಶ್ವರಭಾವಶ್ಚ ಕ್ಷಾತ್ರಂ ಕರ್ಮಂ ಸ್ವಭಾವಜಂ || ೧೮.೪೩ ||

ಕೃಷಿಗೌರಕ್ಯಂ ವಾಣಿಜ್ಯಂ ವೈಶ್ಯಕರ್ಮಂ ಸ್ವಭಾವಜಂ |
ಪರಿಚಯಾಂತ್ರಕಂ ಕರ್ಮಂ ಶಾಂತಿಸ್ಯಾಪಿ ಸ್ವಭಾವಜಂ || ೧೮.೪೪ ||

ಸ್ವೇ ಸ್ವೇ ಕರ್ಮಣ್ಯಭಿರತಃ ಸಂಸಿದ್ಧಿಂ ಲಭತೇ ನರಃ |
ಸ್ವಕರ್ಮನಿರತಃ ಸಿದ್ಧಿಂ ಯಥಾ ವಿಂದತಿ ತಚ್ಯೇಣಾ || ೧೮.೪೫ ||

ಯತಃ ಪ್ರಮೃತಿಭೂತಾನಾಂ ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂ ತತಂ |
ಸ್ವಕರ್ಮಣಾ ತಮಭ್ಯಚ್ಯಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ವಿಂದತಿ ಮಾನವಃ || ೧೮.೪೬ ||

ಶ್ರೀಯಾನ್ವಾಧವೋದ ವಿಗುಣಃ ಪರಧರ್ಮಾಂತ್ಸವಿನುಷ್ಟಿತಾತ್ |
ಸ್ವಭಾವನಿಯತಂ ಕರ್ಮಂ ಕುರುವಾಪ್ಯೋತಿ ಕಿಲ್ಯಂ || ೧೮.೪೭ ||

ಸಹಜಂ ಕರ್ಮಂ ಕೌಂತೇಯ ಸದೋಷಮಾಪಿ ನ ತ್ಯಜೀತ್ |
ಸರ್ವಾರಂಭಾ ಹಿ ದೋಷೇಣ ಧೂಮೇನಾಗ್ನಿರಿಖಾವೃತಾಃ || ೧೮.೪೮ ||

ಅಸರ್ತಬುದ್ಧಿಃ ಸರ್ವತ್ರ ಜಿತಾತ್ಮಾ ವಿಗತಸ್ಪೃಹಃ |
ನೆತ್ರಷ್ವಮೃಂಘಿಂ ಪರಮಾಂ ಸಂನಾಸೇನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ || ೧೮.೪೯ ||

ಸಿದ್ಧಿಂ ಪ್ರಪೋತ್ ಯಥಾ ಬ್ರಹ್ಮ ತಥಾಪೋತಿ ನಿಬೋಧ ಮೇ |
ಸಮಾಸೇನ್ಯವ ಕೌಂತೇಯ ನಿಷ್ಠಾ ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಯಾ ಪರಾ || ೧೮.೫೦ ||

ಬುದ್ಧಾಂಶಿ ವಿಶುದ್ಧಯಾ ಯುಕೋತ್ ಧೃತ್ಯಾತ್ಮಾನಂ ನಿಯಮ್ಯ ಚ |
ಶಬ್ದಾದೀನ್ವಿಷಯಾಂಸ್ಯಕಾಜ್ ರಾಗದ್ವೇಷಾ ವ್ಯಾದಸ್ಯ ಚ || ೧೮.೫೧ ||

ವಿವಿಕ್ತಸೇವೀ ಲಘ್ವಾಶೀ ಯತವಾಕ್ಯಾಯಮಾನಸಃ |
ಧ್ಯಾನಯೋಗಪರೋ ನಿತ್ಯಂ ವೈರಾಗ್ಯಂ ಸಮುಪಾಶ್ರಿತಃ || ೧೮.೫೨ ||

ಅಹಂಕಾರಂ ಬಲಂ ದಪ್ತಂ ಕಾಮಂ ಶೋಧಂ ಪರಿಗ್ರಹಂ।
ವಿಮುಚ್ಯ ನಿಮುಕುಃ ಶಾಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಭೂಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ॥ ೧೮.೫೨॥

ಬ್ರಹ್ಮಭೂತಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾ ನ ಶೋಚತಿ ನ ಕಾಂಕ್ಷತಿ।
ಸಮಃ ಸವೇಽಷು ಭೂತೇಷು ಮಧ್ಯಕ್ತಂ ಲಭತೇ ಪರಾಂ॥ ೧೮.೫೩॥

ಭಕ್ತಾ ಮಾಮಭಿಜಾನಾತಿ ಯಾವಾನ್ಯಾಶಾಸ್ಮಿ ತತ್ತ್ವಃ।
ತತೋ ಮಾಂ ತತ್ತ್ವತೋ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಿಶತೇ ತದನಂತರಂ॥ ೧೮.೫೪॥

ಸವರ್ಕಮಾಣಃಷಿ ಸದಾ ಕುವಾಣೋ ಮಧ್ಯಾಪಾಶ್ರಯಃ।
ಮತ್ತುಸಾದಾದವಾಪೋತಿ ಶಾಶ್ವತಂ ಪದಮವ್ಯಯಂ॥ ೧೮.೫೫॥

ಚೇತಸಾ ಸವರ್ಕಮಾಣ ಮಯಿ ಸಂನ್ಯಸ್ಯ ಮತ್ತರಃ।
ಬುದ್ಧಿಯೋಗಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ಮಜ್ಜಿತ್ತಃ ಸತತಂ ಭವ॥ ೧೮.೫೬॥

ಮಜ್ಜಿತ್ತಃ ಸವರ್ದದುಗಾಣ ಮತ್ತುಸಾದಾತ್ಮರಿಷ್ಯಸಿ।
ಅಥ ಚೇತ್ತಾ ಮಹಂಕಾರಾನ್ ಶೋಷ್ಯಸಿ ವಿನಂಕ್ಯಾಸಿ॥ ೧೮.೫೭॥

ಯದಹಂಕಾರಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ನ ಯೋತ್ಸ್ಯಾ ಇತಿ ಮನ್ಯಸೇ।
ಮಿಥೀಷ ವ್ಯವಸಾಯಸ್ತೇ ಪ್ರಕೃತಿಸಾಜ್ಞಂ ನಿಯೋಕ್ಯಾತಿ॥ ೧೮.೫೮॥

ಸ್ವಭಾವಜೀವ ಕೊಂತೇಯ ನಿಬಧ್ಯಃ ಸ್ವೇನ ಕರ್ಮಣಾ।
ಕರ್ತುಣಂ ನೇಚ್ಯಸಿ ಯನೋಹಾತ್ಮರಿಷ್ಯಸ್ಯವಶೋಽಪಿ ತತ್ತ್ವಃ॥ ೧೮.೫೯॥

ಈಶ್ವರಃ ಸವರ್ಭೂತಾನಾಂ ಹೃದ್ದೇಶೀಽಜುಂ ತಿಷ್ಯತಿ।
ಭಾಮಯನ್ವವರ್ಭೂತಾನಿ ಯಂತ್ರಾರೂಢಾನಿ ಮಾಯಯಾ॥ ೧೮.೬೦॥

ತಮೇವ ಶರಣಂ ಗಚ್ಛ ಸವರ್ಭಾವೇನ ಭಾರತ।
ತತ್ತುಸಾದಾತ್ಮರಾಂ ಶಾಂತಿಂ ಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಸಿ ಶಾಶ್ವತಂ॥ ೧೮.೬೧॥

ಇತಿ ತೇ ಜ್ಞಾನಮಾಖಾತಂ ಗುಹ್ಯಾದ್ಗೃಹ್ಯತರಂ ಮಯಾ।
ವಿಮೃಶ್ಯತದಶೇಷೇಣ ಯಥೇಚ್ಯಸಿ ತಥಾ ಕುರು॥ ೧೮.೬೨॥

ಸರ್ವಾಗುಹ್ಯತಮಂ ಭೂಯಃ ಶ್ರಣಾ ಮೇ ಪರಮಂ ವಚಃ ।

ಇಷ್ಟೋಽಸಿ ಮೇ ದೃಢಮಿತಿ ತತೋ ವಕ್ಷಾಯಿಮಿ ತೇ ಹಿತಂ ॥ ೧೮.೬೪ ॥

ಮನ್ಮಾನಾ ಭವ ಮದ್ಭಕ್ತೋ ಮದ್ಯಾಜೀ ಮಾಂ ನಮಸ್ಕರು ।

ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸಿ ಸತ್ಯಂ ತೇ ಪ್ರತಿಜಾನೇ ಪ್ರಿಯೋಽಸಿ ಮೇ ॥ ೧೮.೬೫ ॥

ಸರ್ವಧರ್ಮಾದ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ ।

ಅಹಂ ತಾವು ಸರ್ವಪಾಪೇಭೋಯೇ ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಶುಚಃ ॥ ೧೮.೬೬ ॥

ಇದಂ ತೇ ನಾತಪಸ್ಯಾಯ ನಾಭಕ್ತಾಯ ಕದಾಚನ ।

ನ ಚಾಶುಶ್ಲಾಷ್ಟವೇ ವಾಚ್ಯಂ ನ ಚ ಮಾಂ ಯೋಽಭ್ಯೇಸೂರುತಿ ॥ ೧೮.೬೭ ॥

ಯ ಇದಂ ಪರಮಂ ಗುಹ್ಯಂ ಮದ್ಭಕ್ತೀಷ್ಯಭಿಧಾಸ್ಯತಿ ।

ಭಕ್ತಿಂ ಮಯಿ ಪರಾಂ ಕೃತಾವು ಮಾಮೇವೈಷ್ಯತ್ಯಸಂಶಯಃ ॥ ೧೮.೬೮ ॥

ನ ಚ ತಸಾಳನ್ನಾಷ್ಯೇಮು ಕಶ್ಚನೇಷ್ಟೇ ಪ್ರಿಯಕೃತ್ತಮಃ ।

ಭವಿತಾ ನ ಚ ಮೇ ತಸಾಳದನ್ಯಃ ಪ್ರಿಯತರೋ ಭುವಿ ॥ ೧೮.೬೯ ॥

ಅಧೀಷ್ಯತೇ ಚ ಯ ಇಮಂ ಧರ್ಮಾದ ಸಂವಾದಮಾವಯೋಃ ।

ಜಾಳನಯಜ್ಞೇನ ತೇನಾಹಮಿಷ್ಯಃ ಸ್ಯಾಮಿತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ॥ ೧೮.೭೦ ॥

ಶ್ರದ್ಧಾವಾನನಸೂರ್ಯಶ್ಚ ಶ್ರಣಾಯಾದಪಿ ಯೋ ನರಃ ।

ಸೋಽಪಿ ಮುಕ್ತಃ ಶಭಾನೋಲ್ಲಾಳಾನಾಪ್ಯಾಯಾತ್ಮಣಿಕಮಂ ॥ ೧೮.೭೧ ॥

ಕಚ್ಚಿದೇತಚ್ಚುರ್ತಂ ಪಾಥ ತ್ವಯೈಕಾಗ್ರೇಣ ಚೇತಸಾ ।

ಕಚ್ಚಿದಜಾಳನಸಂಪೋಹಃ ಪ್ರನಷ್ಟಸ್ತೇ ಧನಂಜಯ ॥ ೧೮.೭೨ ॥

ಅಜುಂನ ಉವಾಚ

ನಷ್ಟೋ ಮೋಹಃ ಸ್ತುತಿಲಂಬಾ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾನ್ಯಾಸಾರ್ಥಿತ ।

ಸ್ಥಿತೋಽಸಿ ಗತಸಂದೇಹಃ ಕರಿಷ್ಯೇ ವಚನಂ ತವ ॥ ೧೮.೭೩ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯಹಂ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಪಾಥಸ್ಯ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।
ಸಂವಾದಮಿಮಾಂಸುಶ್ಲೋಪಮಧ್ಯತಂ ರೋಮಹಷಣಂ ॥ ೧೮.೨೪ ॥

ವ್ಯಾಸಪ್ರಸಾದಾಚ್ಛರ್ತವಾನೇತದ್ಗುಹ್ಯಮಹಂ ಪರಂ ।
ಯೋಗಂ ಯೋಗೇಶ್ವರಾತ್ಮಕಾಷಾಧಯತಃ ಸ್ವಯಂ ॥ ೧೮.೨೫ ॥

ರಾಜನ್ಸಂಸ್ತುತ್ಯ ಸಂಸ್ತುತ್ಯ ಸಂವಾದಮಿಮಾಂಸುತ್ಯತಂ ।
ಕೇಶವಾಚಂನಯೋಃ ಪ್ರಣಿಂ ಹೃಷ್ಯಾಮಿ ಚ ಮಾಹಮುಂಹಃ ॥ ೧೮.೨೬ ॥

ತಚ್ಚ ಸಂಸ್ತುತ್ಯ ಸಂಸ್ತುತ್ಯ ರೂಪಮತ್ಯದ್ಬುತಂ ಹರೇಃ ।
ವಿಸ್ಕಯೋ ಮೇ ಮಹಾನ್ರಾಜನ್ಸೂಪ್ರಾಮಿ ಚ ಪ್ರನಃ ಪ್ರನಃ ॥ ೧೮.೨೭ ॥

ಯತ್ರ ಯೋಗೇಶ್ವರಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಯತ್ರ ಪಾಥೋಽ ಧನುಧರಃ ।
ತತ್ರ ಶ್ರೀವಿಜಯೋ ಭೂತಿಧ್ರುವಾ ನೀತಿಮಂತಿಮಂಮ ॥ ೧೮.೨೮ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಜುಂನಸಂವಾದೇ ಮೊಕ್ಷಸಂನಾಸಯೋಗೋ ನಾಮ
ಅಷ್ಟದೋಡಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀ:
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಾಂ ॥

ಧರೋವಾಚ

ಭಗವಣ ಪರಮೇಶಾನ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಜಾರಿಣೀ |
ಪ್ರಾರಬ್ಧಂ ಭುಜ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಕಥಂ ಭವತಿ ಹೇ ಪ್ರಭೋ || ೧ ||

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ

ಪ್ರಾರಬ್ಧಂ ಭುಜ್ಯಮಾನೋ ಹಿ ಗೀತಾಭಾಸರತಃ ಸದಾ |
ಸ ಮುಕ್ತಃ ಸ ಸುಖೀ ಲೋಕೇ ಕರುಣಾ ನೋಪಲಿಪ್ಯತೇ || ೨ ||

ಮಹಾಪಾಪಾದಿಪಾಪಾನಿ ಗೀತಾಧ್ಯಾನಂ ಕರೋತಿ ಚೇತ್ |

ಕ್ವಚಿಶ್ಲೇಷಣ ನ ಕುವಣತಿ ನಲಿನೀದಲಮಂಬುವತ್ || ೩ ||

ಗೀತಾಯಾಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಪಾಠಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ |

ತತ್ರ ಸರ್ವಾಣಿ ತೀರ್ಥಾಣಿ ಪ್ರಯಾಗಾದೀನಿ ತತ್ರ ವೈ || ೪ ||

ಸರ್ವೇ ದೇವಾಳ್ಜಿ ಮಂಷಯೋ ಯೋಗಿನಃ ಪನ್ನಗಾಳ್ಜಿ ಯೇ |

ಗೋಪಾಲಾ ಗೋಪಿಕಾ ವಾಪಿ ನಾರದೋದ್ಧರಪಾಷಣದ್ಯೈಃ || ೫ ||

ಸಹಾಯೋ ಜಾಯತೇ ಶೀಘ್ರಂ ಯತ್ರ ಗೀತಾ ಪ್ರವರ್ತತೇ |

ಯತ್ರ ಗೀತಾಪಿಜಾರಾಳ್ಜಿ ಪತನಂ ಪಾತನಂ ಶ್ರುತಂ |

ತತ್ರಾಹಂ ನಿಶ್ಚಿತಂ ಪೃದ್ಭಿಂ ನಿವಸಾಮಿ ಸದ್ಯೈವ ಹಿ || ೬ ||

ಗೀತಾಶ್ರಯೇಽಹಂ ತಿಷ್ಣಾಮಿ ಗೀತಾ ಮೇ ಚೋತ್ತಮಂ ಗೃಹಂ |

ಗೀತಾಜಾಳನಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ಶ್ರೀನೇಶ್ಲೋಕಾನ್ವಾಲಯಾಮ್ಯಹಂ || ೭ ||

ಗೀತಾ ಮೇ ಪರಮಾ ವಿದ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಾ ನ ಸಂಶಯಃ |

ಅರ್ಥಮಾತ್ರಾಕ್ಷರಾ ನಿತ್ಯಾ ಸ್ವಾನಿವಾಂಚ್ಯಪದಾತ್ಮಿಕಾ || ೮ ||

ಚಿದಾನಂದೇನ ಕೃಷ್ಣೇನ ಪ್ರೌರ್ಕಾ ಸ್ವಮುಖಿತೋಽಜುಂನಂ।
ವೇದತ್ರಯೀ ಪರಾನಂದಾ ತತ್ತ್ವಾಧಿಕಾಜ್ಞಾನಸಂಯುತಾ॥೬॥

ಯೋಽಷ್ಟಾದಶಜಪೋ ನಿತ್ಯಂ ನರೋ ನಿಶ್ಚಲಮಾನಸಃ।
ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಂ ಸ ಲಭತೇ ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಂ ಪದಂ॥೮॥

ಪಾಠೇ ಸಮಗ್ರೀಽಸಂಪೂರ್ಣೇಽ ತತೋಽಧರ್ಥಂ ಪಾಠಮಾಚರೇತ್ |
ತದಾ ಗೋದಾನಜಂ ಪೃಣ್ಯಂ ಲಭತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ॥೯॥

ಶ್ರೀಭಾಗಂ ಪಠಮಾನಸ್ತು ಗಂಗಾಸ್ವಾನಫಲಂ ಲಭೇತ್ |
ಷಡಂಶಂ ಜಪಮಾನಸ್ತು ಸೋಮಯಾಗಫಲಂ ಲಭೇತ್ || ೧೨ ||

ಎಕಾಧ್ಯಾಯಂ ತು ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಪಠತೇ ಭಕ್ತಿಸಂಯುತಃ |
ರುದ್ರಲೋಕಮಾಪ್ನೋತಿ ಗಣೋ ಭೂತ್ವಾ ವಸೇಚಿಂತಂ || ೧೩ ||

ಅಧ್ಯಾಯಂ ಶೈಲ್ಲೋಕಪಾದಂ ವಾ ನಿತ್ಯಂ ಯಃ ಪಠತೇ ನರಃ |
ಸ ಯಾತಿ ನರತಾಂ ಯಾವನ್ತಿಷ್ಟಂತರಂ ವಸುಂಧರೇ || ೧೪ ||

ಗೀತಾಯಾಃ ಶೈಲ್ಲೋಕದಶಕಂ ಸಪ್ತ ಪಂಚ ಚತುಷ್ಪಾಯಂ |
ದ್ವಾ ಶ್ರೀನೇಕಂ ತದಧರ್ಥಂ ವಾ ಶೈಲ್ಲೋಕಾನಾಂ ಯಃ ಪಠೇನ್ನರಃ || ೧೫ ||

ಚಂದ್ರಲೋಕಮಾಪ್ನೋತಿ ವಷಾಂಜಾಮಯುತಂ ಧ್ಯಾವಂ |
ಗೀತಾಪಾಠಸಮಾಯಕ್ತೋ ಮೃತೋ ಮಾನುಷತಾಂ ವ್ರಜೇತ್ || ೧೬ ||

ಗೀತಾಭ್ಯಾಸಂ ಪುನಃ ಕೃತ್ವಾ ಲಭತೇ ಮುಕ್ತಿಮುತ್ತಮಾಂ |
ಗೀತೇತ್ಯಾಚಾರಸಂಯುಕ್ತೋ ಮೃಯಮಾಣೋ ಗತಿಂ ಲಭೇತ್ || ೧೭ ||

ಗೀತಾಧರ್ಥಶ್ರವಣಾಽಸಕ್ತೋ ಮಹಾಪಾಪಯುತೋಽಪಿ ವಾ |
ವೈಕುಂಠಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ವಿಷ್ಣುನಾ ಸಹ ವೋದತೇ || ೧೮ ||

ಗೀತಾಧರ್ಥಂ ಧ್ಯಾಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಕರ್ಮಾಣಂ ಭೂರಿಶಃ |
ಜೀವನ್ಮತ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ದೇಹಾಂತೇ ಪರಮಂ ಪದಂ || ೧೯ ||

ಗೀತಾಮಾಶ್ಚಿತ್ಯ ಬಹವೋ ಭೂಭುಜೋ ಜನಕಾದಯಃ ।
ನಿಧೂಣತೆಕಲ್ಳಾಷಾ ಲೋಕೇ ಗೀತಾ ಯಾತಾಃ ಪರಂ ಪದಂ ॥ ೨೦ ॥

ಗೀತಾಯಾಃ ಪರನಂ ಕೃತ್ಯಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ನೈವ ಯಃ ಪರೇತ್ ।
ವೃಥಾ ಪಾತೋ ಭವೇತ್ಸ್ಯ ಶ್ರಮ ಏವ ಹೃದಾಹೃತಃ ॥ ೨೧ ॥

ಎತನಾಳಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಗೀತಾಭ್ಯಾಸಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ।
ಸ ತತ್ತ್ವಲಮವಾಪ್ನೋತಿ ದುಲಂಭಾಂ ಗತಿಮಾಪ್ನ್ಯಯಾತ್ ॥ ೨೨ ॥

ಸೂತ ಉವಾಚ

ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮೇತದ್ಗೀತಾಯಾ ಮಯಾ ಪ್ರೌಕ್ತ ಸನಾತನಂ ।
ಗೀತಾಂತೇ ಚ ಪರೇದ್ಯಸ್ತ ಯದುಕ್ತಂ ತತ್ತ್ವಲಂ ಲಭೇತ್ ॥ ೨೩ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

॥ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ (ಅನ್ಯತ್) ॥

ಗೀತಾಶ್ಚಾಸ್ತುಮಿದಂ ಪುಣ್ಯಂ ಯಃ ಪರೇತ್ಯಾಯತಃ ಪುರಾಣ ।
ವಿಷ್ಣೋಃ ಪದಮವಾಪ್ನೋತಿ ಭಯಶೋಕಾದಿವಚಿಂತಃ ॥ ೧ ॥

ಗೀತಾಧ್ಯಯನಶೀಲಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಪರಸ್ಯ ಚ ।
ನೈವ ಸಂತಿ ಹಿ ಪಾಪಾನಿ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಕೃತಾನಿ ಚ ॥ ೨ ॥

ಮಲನಿವೋಽಚನಂ ಪ್ರಂಸಾಂ ಜಲಸ್ವಾನಂ ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ಸಕೃದ್ಗೀತಾಂಭಸಿ ಸ್ವಾನಂ ಸಂಸಾರಮಲನಾಶನಂ ॥ ೩ ॥

ಗೀತಾ ಸುಗೀತಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಶಿಮನೈಲ್ಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಸ್ತರ್ಯಃ ।
ಯಾ ಸ್ವಯಂ ಪದ್ಧನಾಭಸ್ಯ ಮುಖಪದಾಳಿಷಿಃ ಸೃತಾ ॥ ೪ ॥

ಭಾರತಾಮೃತಸವಸ್ಪಂ ವಿಷ್ಣೋವರ್ವಾದಕಾಾದಿಷಿಃ ಸೃತಂ ।
ಗೀತಾಗಂಗೋದಕಂ ಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಜನ್ಮನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೫ ॥

ಸರ್ವೋದಯನಿಷದೋ ಗಾರ್ಥೋ ದೋಗ್ಂಡಾ ಗೋಪಾಲನಂದನಃ ।
ಪಾಥೋದ ವತ್ಸಃ ಸುಧೀಭೋದಕ್ತಾ ದುಗ್ಂಂ ಗೀತಾಮೃತಂ ಮಹತ್ ॥ ೬ ॥

ಎಕಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ದೇವಕೀಪುತ್ರಗೀತಂ
ಎಕೋ ದೇವೋ ದೇವಕೀಪುತ್ರ ಏವ ।
ಎಕೋ ಮಂತ್ರಸ್ತಸ್ಯ ನಾಮಾನಿ ಯಾನಿ
ಕರ್ಮಾಂಪೀಕಂ ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸೇವಾ ॥ ೭ ॥

॥ ೪೫ ಶ್ರೀಮಾದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥